

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2024-2028

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství, mládeže a sportu

OBSAH

Úvod	5
1. Rozvoj společnosti a vzdělávání v hlavním městě Praze	6
1.1 <i>Demografická prognóza</i>	7
1.2 <i>Vzdělanostní struktura a profesní zastoupení obyvatelstva</i>	14
1.3 <i>Struktura a vývoj trhu práce</i>	17
1.4 <i>Predikce trhu práce</i>	20
2. Stručná analýza plnění dlouhodobého záměru HMP	21
2.1 <i>Dosažený stav vzdělávání a vzdělávací soustavy v HMP v období let 2020–2024</i>	21
2.2 <i>Kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy</i>	23
2.2.1 <i>Předškolní vzdělávání</i>	23
2.2.2 <i>Základní vzdělávání</i>	24
2.2.3 <i>Základní umělecké vzdělávání</i>	25
2.2.4 <i>Zájmové vzdělávání v domech dětí a mládeže</i>	25
2.2.5 <i>Střední vzdělávání</i>	26
2.2.6 <i>Konzervatoře</i>	27
2.2.7 <i>Vyšší odborné vzdělávání</i>	27
2.2.8 <i>Speciální školství</i>	28
2.2.9 <i>Další vzdělávání</i>	28
2.2.10 <i>Preventivně výchovná péče, ústavní ochranná výchova</i>	29
2.3 <i>Financování regionálního školství</i>	30
2.3.1 <i>Reforma financování regionálního školství</i>	30
2.3.1 <i>Významné projekty podpořené z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – implementační projekty akčního plánování v území</i>	32
3. Akční plánování ve vzdělávání v hlavním městě Praze	36
4. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání	38
4.1 <i>Předškolní vzdělávání</i>	42
4.2 <i>Základní vzdělávání</i>	46
4.3 <i>Základní umělecké vzdělávání</i>	54
4.4 <i>Střední vzdělávání</i>	55
4.5 <i>Vyšší odborné vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích</i>	65
4.6 <i>Speciální vzdělávání, školská poradenská zařízení</i>	67
4.7 <i>Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity</i>	70
4.8 <i>Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby</i>	72
4.9 <i>Preventivně výchovná péče, ústavní a ochranná výchova, odborná péče v dětských domovech</i>	74
4.10 <i>Průřezová témata</i>	76
4.10.1 <i>Vzdělávání k udržitelnému rozvoji</i>	76
4.10.2 <i>Digitální vzdělávání, technologie a umělá inteligence ve vzdělávání</i>	79
4.10.3 <i>Oblast well-beingu, duševního zdraví, bezpečného prostředí a pohybových aktivit</i>	80
4.10.4 <i>Prevence rizikového chování</i>	82
4.10.5 <i>Podpora rovného přístupu ke vzdělávání</i>	83
4.10.6 <i>Péče o talentované a nadané</i>	85
4.10.7 <i>Komunikační kompetence v cizích jazycích a podpora mobility a mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení</i>	86

4.10.8 Celoživotní vzdělávání a další vzdělávání	88
4.10.9 Péče o žáky se specifickými poruchami učení nebo chování	89
4.10.10 Program podpory odborného vzdělávání hl. m. Prahy.....	90
5. Podpora zřizovatelů, managementu škol, pedagogických a nepedagogických pracovníků a řízení školského systému.....	92
5.1 Podpora pedagogických a nepedagogických pracovníků	92
5.2 Podpora managementu škol	93
5.3 Metodická podpora zřizovatelů, škol a školských zařízení	94
5.4 Řízení školského systému na území HMP.....	94
6. Financování regionálního školství v HMP 2024–2028.....	96
Závěr	99
Přílohy	100
Seznam použitých zkratk	106
Seznam tabulek	110
Seznam grafů	110

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy na roky 2024–2028 (dále jen „DZ HMP“) je strategickým dokumentem HMP pro oblast vzdělávání, jehož zpracovatelem je odbor školství, mládeže a sportu Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „SML MHMP“). Úkolem SML MHMP byla aktualizace a vyhodnocení Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020-2024, který byl vypracován a projednán Zastupitelstvem hlavního města Prahy v dubnu 2020 (dále jen „DZ HMP 2020“). Naplňování cílů a aktivit DZ HMP 2020 výrazně ovlivnily události spojené s pandemií onemocnění COVID-19 (2020-2022), ruskou válečnou agresí na Ukrajině a s tím spojenou uprchlickou vlnou (od 2022) a také energetickou krizí a vysokou inflací (od 2022). DZ HMP nevymýšlí nové cíle, priority a aktivity – tento dokument je kompilátem existujících platných strategií, z jejichž východisek těží a ve kterých jsou shromážděny základní aktivity pro oblast vzdělávání.

Hlavní město Praha (dále jen „HMP“) vzdělávání chápe jako kontinuální celoživotní proces získávání a rozvíjení vědomostí a dovedností, jako souhrn všech vzdělávacích a rozvojových aktivit prováděných v průběhu celého lidského života. Ve školách na území HMP je dlouhodobě podporován rozvoj kultury učení, jež je zaměřen na maximální úspěch pro každého žáka a každého učitele a na trvalý pedagogický rozvoj celé školy s cílem poskytovat kvalitní vzdělávání rozvíjející občanské i profesní kompetence.

DZ HMP je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Strukturu, obsah, postup zpracování a termíny předkládání a zveřejňování DZ HMP upravuje vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

DZ HMP vychází ze strategických dokumentů ČR pro oblast vzdělávání a trh práce – především ze Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+ (dále jen „Strategie 2030+“) i hl. m. Prahy – Krajský akční plán III Praha, z údajů Českého statistického úřadu, Národního pedagogického institutu, České školní inspekce a rovněž z podkladů a informací zpracovaných Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy – Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022. Při zpracování DZ HMP bylo rovněž využito poznatků a odborných stanovisek ředitelů škol a předsedů školských asociací. Další podklady, zejména pro oblast obecního školství, poskytly městské části hl. m. Prahy. Pro získání podkladů a stanovisek k návrhu DZ HMP byla využita rovněž i veřejná výzva, která byla uveřejněna na portálu školství HMP na adrese: <https://www.prahaskolska.eu>.

Kapitola *Rozvoj společnosti a vzdělávání v hlavním městě Praze* uvádí specifické rysy pražského regionu, které významně ovlivňují vzdělávací soustavu na území HMP. Jsou to struktura a vývoj regionálního trhu práce, predikce trhu práce, ekonomický vývoj a životní úroveň, skladba lidských zdrojů a demografický vývoj.

Kapitola *Priority kraje* formuluje priority pro období 2024-2028, z nich odvozuje cíle a stanovuje opatření, kterými by se tyto cíle měly naplnit a odkazuje na základní dokumenty, ze kterých vyplývají východiska k řešení konkrétní problematiky.

Kapitola *Podpora zřizovatelů, managementu škol, pedagogických a nepedagogických pracovníků a řízení školského systému* vyjadřuje cíle a stanovuje aktivity, které mají vést k vyšší profesionalitě pedagogických, ale i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení na území HMP. Jedná se o aktivity vedoucí k doplňování odborné kvalifikace, jejímu prohlubování a rozšiřování. *Řízení školského systému na území hlavního města Prahy* tato podkapitola popisuje způsoby řízení školské soustavy na území kraje.

Kapitola *Financování regionálního školství v HMP 2024–2028* obsahuje základní informace o způsobech financování regionálního školství na území HMP.

DZ HMP byl schválen usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. XXX/XXX ze dne XX. XX. 2024.

1. Rozvoj společnosti a vzdělávání v hlavním městě Praze

Hlavní město Praha je předním centrem ekonomiky, politiky, kultury a v neposlední řadě také vzdělávání, a proto má zvláštní postavení mezi všemi regiony na úrovni krajů a velkých krajských měst České republiky. HMP má postavení kraje, ale je také statutárním městem, které je řízeno Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou hl. m. Prahy v čele s primátorem hl. m. Prahy a Magistrátem hl. m. Prahy.

HMP se člení na 22 správních obvodů, přičemž některé tyto obvody obsahují ještě menší správní jednotky – městské části. V HMP se nachází celkem 57 městských částí, které jsou z hlediska samosprávného řízení autonomní, s vlastními volenými orgány. Z pohledu školství jsou tyto nejnižší jednotky členění města zřizovateli veřejných mateřských, základních škol a některých školských zařízení. Naopak HMP z pozice kraje je zřizovatelem veřejných středních škol, vyšších odborných škol, konzervatoří a dalších specifických škol a školských zařízení.

Praha je ekonomickým centrem, které je zcela dominantní v rámci celé České republiky. Díky tomu, že v Praze sídlí, kromě většiny orgánů státní a veřejné správy, také většina finančních institucí, zahraničních obchodních společností a dalších významných vzdělávacích a vědeckých institucí (například vysoké školy), je zde tvořen hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele, který 2,2 krát převyšuje průměr HDP na obyvatele České republiky. HDP, jež ukazuje ekonomickou výkonnost regionu, přesáhl milion korun v přepočtu na jednoho obyvatele Prahy. Tyto významné ekonomické ukazatele dávají Praze výsadní postavení v rámci celé České republiky (ČR). Z hlediska trhu práce má Praha dlouhodobě jednu z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti v celé ČR. Podíl nezaměstnaných osob v Praze tvořil k 30. 11. 2023 pouze 2,79 %. V celé ČR byl podíl nezaměstnaných ve výši 2,69 %.

Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze v posledních 30 letech změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví (průmysl a stavebnictví) v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupení zejména terciárního sektoru (služby), a kvartérního sektoru, tj. znalostního sektoru. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí přizpůsobovat struktura středního školství, které připravuje budoucí absolventy škol na studijní a profesní dráhu. V HMP sídlilo k polovině roku 2023 více jak 652 tis. ekonomických subjektů.

Nová bytová výstavba se již neorientuje pouze na okraj Prahy a do zázemí města – do Středočeského kraje. Konkrétní bytové projekty probíhají v některých lokalitách tzv. vnitřní Prahy, kde se nachází plochy původně určené pro průmysl (brownfield) a nyní jsou postupně zastavovány novými bytovými komplexy. V oblastech nové bytové výstavby je nutné zřídít zcela nové nebo zvýšit stávající kapacity škol a školských zařízení, a to primárně pro předškolní a základní vzdělávání, ale také významně i pro střední vzdělávání.

HMP je všeobecně pojímáno jako centrum vzdělávání celé ČR. Od středního stupně vzdělávání se na území HMP nachází zvýšená koncentrace škol. Školy jsou vzhledem k území města nerovnoměrně rozloženy. Praha má na svém území největší počet středních škol ze všech ostatních regionů ČR všech zřizovatelů. V roce 2023 se ve středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách vzdělávalo více jak 80,6 tis. žáků a studentů. Přední postavení má HMP také v případě vysokého školství – na území města se nachází nejvyšší počet vysokých škol v ČR. Na vysokých školách a univerzitách se vzdělávalo v roce 2022 na území HMP téměř 122 tis. studentů. V rámci terciárního vzdělávání se celkový počet studentů zvyšuje – oproti roku 2019, kdy na území HMP studovalo cca 91 tis. studentů, ale stále nedosahuje hodnoty z roku 2010, kdy se na území města vzdělávalo více jak 126 tis. studentů. HMP má rovněž dobré podmínky pro vědu a výzkum a je centrem mobility zahraničních studentů a vědeckých pracovníků. V rámci národních i mezinárodních srovnání a hodnocení vzdělávací soustavy dosahují žáci a studenti z HMP lepších výsledků, než žáci a studenti z ostatních krajů ČR

Praha leží v centrální oblasti Čech, kam (z hlediska pozemní dopravy) jsou do města svedeny všechny dálniční a železniční sítě. Z tohoto pohledu je tak Praha významným spádovým územím pro trh práce a významně pak i pro sekundární a terciární vzdělávání pro všechny kraje ČR a také pro nejbližší okolní státy EU.

1.1 Demografická prognóza

Rozložení obyvatelstva Prahy

HMP k 30. 9. 2023 mělo 1 377 136 obyvatel, což tvořilo přibližně 12,7 % obyvatel státu. Rozložení obyvatel města je nerovnoměrné a je závislé na mnohých faktorech, které souvisí předně s bytovou výstavbou, s migrací cizinců a také s potenciálem přirozeného populačního růstu (porodností).

Celkově je patrné, že počet obyvatel Prahy dlouhodobě roste, nicméně i naše hlavní město si v 90. letech 20. století prošlo fází populačního poklesu. Populační vývoj Prahy je silně ovlivněn ekonomickým vývojem a tvorbou nových pracovních příležitostí. Nejdynamičtější růst počtu obyvatel Prahy byl v letech 2003 až 2009 a 2014 až 2019, tedy v době silného ekonomického růstu. Dynamika populačního přírůstku se vzájemně ovlivňuje s věkovou strukturou obyvatel měst, kdy rostoucí města obecně dosahují nižších hodnot průměrného věku obyvatel a demografické stárnutí zde probíhá méně dynamicky. Dochází k poklesu či stagnaci počtu obyvatel především v centru a ve vybraných částech vnitřního města a na některých sídlištích. Naopak k vyššímu nárůstu počtu obyvatel dochází především v oblastech, kde je velké množství nové rezidenční výstavby.¹

Demografická prognóza je pro potřeby HMP a tohoto DZ HMP zpracována v rámci dokumentu, který na základě usnesení Rady hl. m. Prahy č. 757 ze dne 11. 4. 2022 připravil Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (dále jen „IPR“). IPR rozdělil území Prahy do tzv. bilančního územního celku (dále jen „BUC“).²

Rozložení obyvatelstva Prahy prochází v posledních třech dekadách poměrně významnými proměnami. Docházelo k poklesu či stagnaci počtu obyvatel v centru města a ve vybraných částech vnitřního města, ale i na některých sídlištích. K nárůstu počtu obyvatel docházelo především v oblastech, kde probíhala a probíhá nová rezidenční výstavba. Mezi lety 2001 a 2021 byl patrný růst počtu obyvatel v celkem 87 ze 120 BUC – což ilustruje kartogram č. 1. Očekávatelný nejvyšší nárůst je patrný na okraji města, které se oblasti vyznačují relativně malým počtem obyvatel a kde lze stále předpokládat vysoký potenciál nárůstu počtu obyvatel.

Výše popsané trendy lze předpokládat i do budoucna, což naznačuje kartogram č. 2 – Prognóza změny počtu obyvatel mezi lety 2021 a 2030. Podle prognózy by počet obyvatel měl růst prakticky ve všech pražských městských částech a BUC. Je patrné, že budoucí počet obyvatel bude určován jednak věkovou strukturou lokality a jednak očekávanou novou rezidenční výstavbou a (s ní často spojenou) imigrací (především cizinců). Nejvyšší relativní přírůstek obyvatel lze očekávat v místech, které jsou nyní populačně malé a dochází zde (či se v to budoucnu předpokládá) k nové rezidenční výstavbě. Jde především o BUC Praha 6 – Ruzyně_letiště, Praha 10 – Bohdalec_Slatiny nebo Praha 13 – Třebonice, kde by se měl počet obyvatel v následujících 30 letech zvýšit přibližně čtyřikrát. Velmi dynamické přírůstky i především absolutního počtu obyvatel můžeme očekávat v dalších lokalitách, kde je předpoklad mohutné výstavby bytů: BUC Praha 6 – Sedlec, Praha 9 – Harfa_Hloubětín, Zličín, Praha 5 – Smíchov_jih, Praha 7 – Holešovice_Bubny. Relativně vyšších přírůstků by měly dosáhnout také BUC v okrajových částech Prahy s mladší věkovou strukturou, kde v posledních letech docházelo k výstavbě bytových a rodinných domů s potenciálem dalšího populačního růstu (např. BUC Praha 22 – Uhřetěves, Královice, Štěrboholy a další). Růst je nicméně pravděpodobný po celém územní města, kdy i vlivem procesu gentrifkace můžeme očekávat přírůstky obyvatel v rámci stávající zástavby (i prostřednictvím revitalizace stávajících bytových domů) ve vnitřní části města jako např. v BUC Praha 3 – západ nebo Praha 6 – Dejvice. K relativně nižšímu růstu by naopak mohlo dojít především na některých sídlištích (Petrovice, Praha 11 – východ). Jde především o oblasti se starší věkovou strukturou obyvatel bez velkého potenciálu nové rezidenční výstavby a dalšího populačního růstu.³

Městské části na okraji města mají dlouhodobě potenciál pro rozšiřování bytové výstavby na území města, neboť k tomu mají vhodné podmínky. Území nebylo hustě osídleno a volné plochy pro

¹ BRABEC, Tomáš. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022 - Populační vývoj a výhled Prahy, IPR Praha, Praha, 2023, str. 3

² bilanční územní celek (BUC)

dílčí statistický celek vytvořený spojením příslušných základních sídelních jednotek (ZSJ) na základě logických vazeb v území z hlediska veřejné vybavenosti se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér a respektování hranic městských částí; hlavním smyslem BUC je rozdělení velkých městských částí do menších územních celků pro analýzu dostupnosti veřejné vybavenosti

³ BRABEC, Tomáš, tamtéž, str. 21, 22

výstavbu často tvořily původně plochy pro hospodaření v oblasti zemědělství nebo průmyslu. Nejvýraznější nárůst obyvatel po roce 2005 zaznamenala MČ Praha-Křeslice, kdy v podstatě došlo ke ztrojnásobení celkového počtu obyvatel.

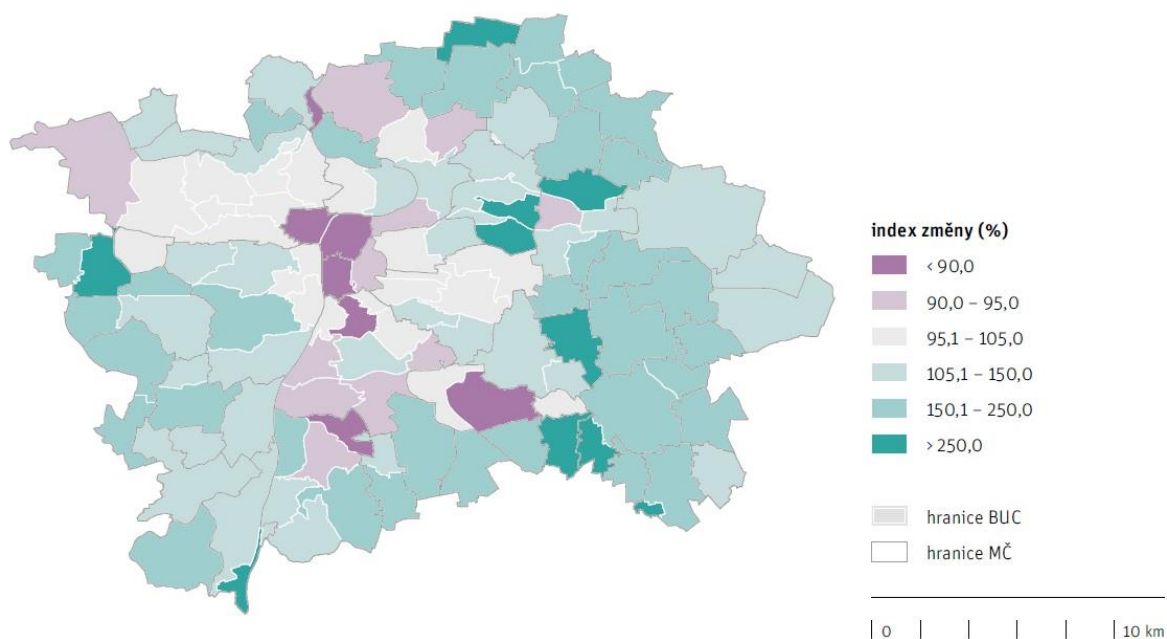
Změny a vývoj celkového počtu obyvatel v jednotlivých městských částech mimo jiné ovlivňuje průměrný věk populace. V městských částech, kde spíše populace stárne – MČ, ve kterých je vyšší průměrný věk – a kde nedochází k výrazné bytové výstavbě a k migraci obyvatel se počet obyvatel zásadně nemění (nebo se i snižuje). V městských částech, ve kterých je věkový průměr nejnižší, je pak patrný vyšší podíl dětí do 15 let věku na celkové populaci. Území s nejvyšším podílem dětí do 15 let věku je v podstatě celý správní obvod MČ Praha 22.

Nerovnoměrné rozložení obyvatelstva na území celého HMP představují výrazné rozdíly v celkových počtech obyvatel v jednotlivých správních obvodech Praha 1 až Praha 22, kdy správní obvody Praha 4, 6, 8 a 10 mají i přes 100 tis. obyvatel a naopak správní obvody Praha 19, 20, 21 a 22 mají počet obyvatel od cca 13 tis. do cca 17. tis. obyvatel.

Celková čísla počtu obyvatel jsou ovlivněna i osobami s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny. Osoby požívající status dočasné ochrany ve věkových kohortách 3 až 19 let mají přístup k předškolnímu, základnímu a střednímu vzdělávání. Nerovnoměrné rozložení osob s dočasnou ochranou a vyšší počet osob s dočasnou ochranou v místech, kde už nyní je počítována infrastrukturní nedostatečnost škol a školských zařízení způsobuje značné problémy zejména při umisťování dětí do mateřských a základních škol.

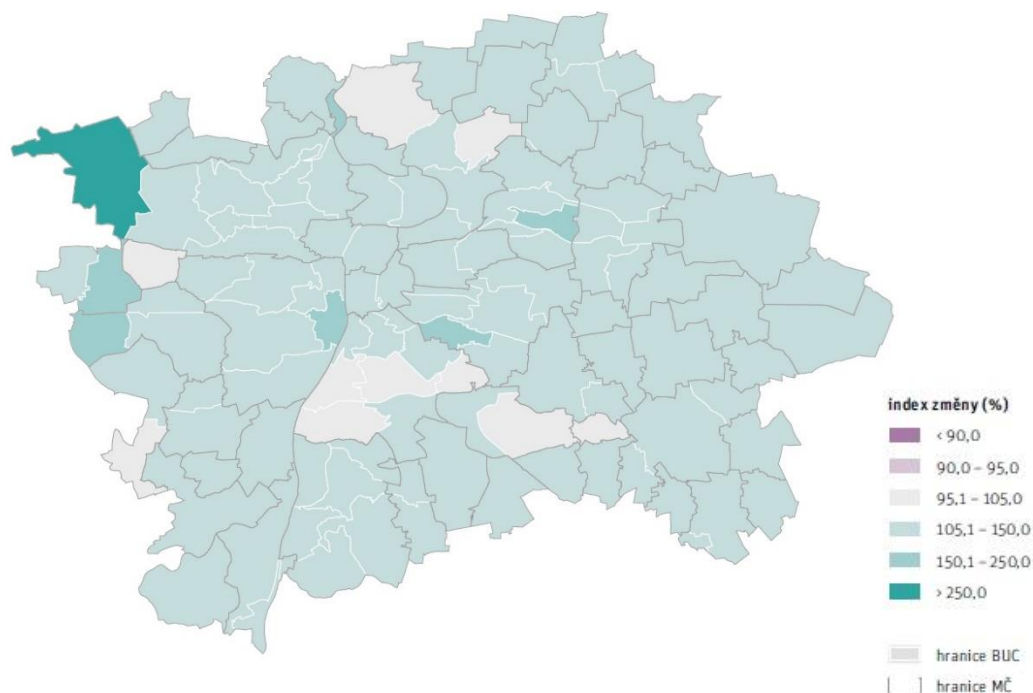
Na území hlavního města Prahy k 31. 12. 2023 mělo přiznán status dočasné ochrany přes 94 tis. osob. Přičemž jen na území MČ Praha 4 bylo registrováno 8 788 osob. Výrazně přes 7 tis. osob měly na svém území registrovány městské části Praha 5, Praha 8, Praha 10 a Praha 11. Počet osob s dočasnou ochranou do 18 let věku bylo na území celého HMP téměř 24 tis. Věkové kohorty do 18 let výrazně ovlivňují disponibilní kapacity škol a školských zařízení.

Kartogram 1 – Vývoj počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2021 v BUC

zdroj: IPR Praha 2022, data ČSÚ 2022 – vlastní zpracování

Kartogram 2 – Prognóza změny počtu obyvatel mezi lety 2021 a 2030 v BUC

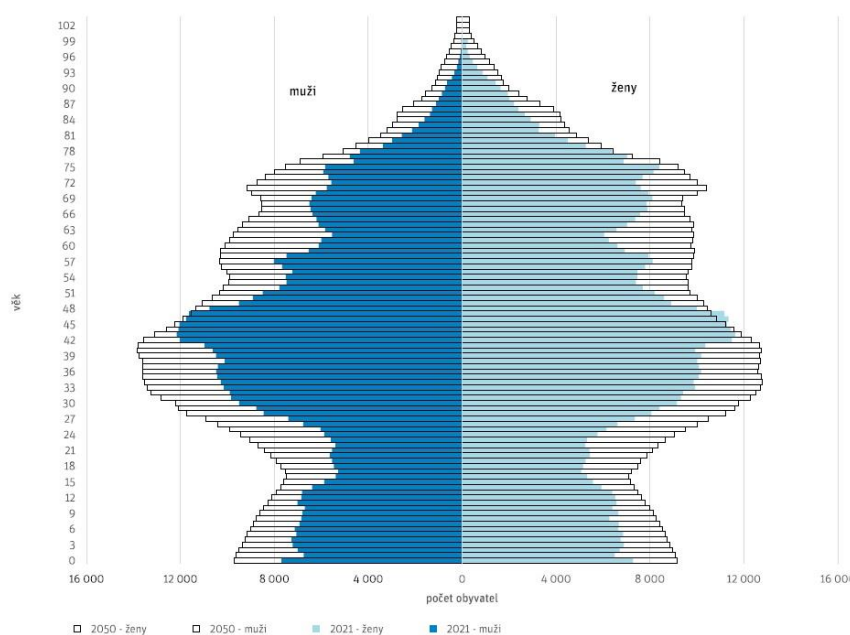
zdroj: IPR (2022) – vlastní zpracování

0 | | | | 5 km

Věkové složení obyvatelstva v Praze

Věkové složení obyvatel HMP se bude podle prognózy věkové struktury obyvatel stále více proměňovat. Následující graf ukazuje věkovou strukturu obyvatelstva HMP v roce 2021 a její prognózu do roku 2050. Nejvíce mužů i žen bylo v roce 2021 v kategorii 39 – 49 let, následuje kategorie 30 – 40 let. V kategorii dětí a mladistvých je poměr mezi pohlavími vcelku vyrovnaný, ve skupině seniorů převažují ženy.

Graf 1 – Prognóza (PROG) věkové pyramidy obyvatel Prahy v roce 2050 v porovnání s rokem 2021

Zdroj: IPR Praha 2022 / data: ČSÚ 2022, IPR Praha 2022 – vlastní zpracování

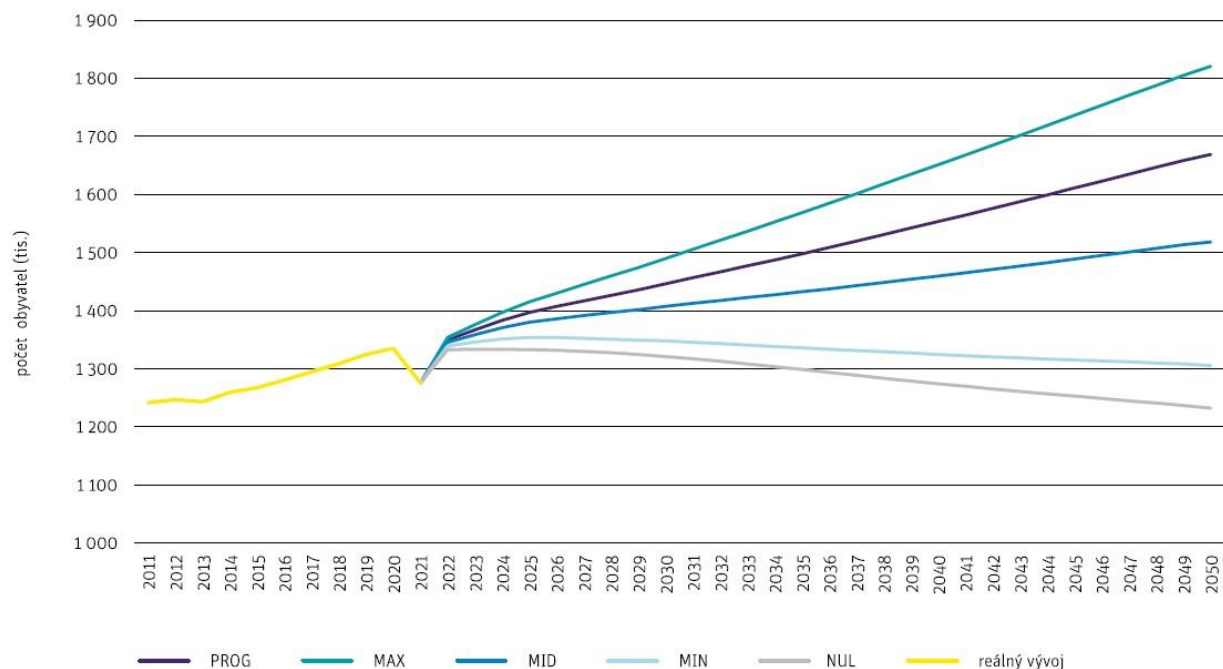
Prognóza vývoje počtu obyvatel v Praze do roku 2030, souvislost s infrastrukturními potřebami

Populační vývoj v HMP je významně ovlivňován mezinárodní migrací. Lze tedy předpokládat, že i do budoucna bude tvořit kladné saldo populačního vývoje a tedy i růstu celkového počtu obyvatel Prahy zejména migrace cizinců. V roce 2023 tvoří oficiální podíl cizinců v Praze přibližně 20 % populace. Rovněž lze předpokládat, že minimálně do roku 2025 bude stále přetrvávat také přirozený přírůstek obyvatel, neboť ve věku vymírání budou stále populačně slabší ročníky z 30. a 40. let 20. století. Vliv na kladný přírůstek obyvatel bude také mít vyšší naděje na dožití a také mírný nárůst úhrnné plodnosti, byť se předpokládá, že se v období do roku 2030 narodí méně dětí. Tento fakt bude způsoben populačně slabšími ročníky, které budou ve fertilmím věku.

Obecně lze konstatovat, že bude do roku 2030 očekáván nárůst počtu obyvatel města, avšak ve vyšších věkových kohortách. Nárůst obyvatel bude způsoben zejména migrací – pro všechny případy, tj. přirozeného přírůstku obyvatel a migrace, však platí, že musí na území města panovat stále vhodné sociální, ekonomické a bezpečnostní podmínky. V případě stabilního ekonomického růstu, dlouhodobě nízkou nezaměstnaností, trvalou bezpečností v regionu a také vhodných politicko-kulturních podmínek, bude stále HMP atraktivní pro migranty (ať už z území ČR nebo ze zahraničí) i pro již usídlené obyvatele, kteří plánují založení rodiny.

„Výsledky demografické prognózy podle různých variant vidíme v Grafu č. 2. Podle výsledků demografické prognózy je patrné, že počet obyvatel Prahy by v následujících letech měl nadále růst. Při interpretaci vývojového trendu je nutné upozornit na specifické roky 2021 a 2022, kdy pokles počtu obyvatel v roce 2021 byl dán opravou celkových bilancí obyvatel při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 (dále jen „SLDB“). Během roku 2022 došlo k jednorázovému navýšení počtu azylantů z Ukrajiny, kteří byli do prognózy pro rok 2022 rovněž zahrnuti. Celkově by se počet obyvatel hlavního města měl do roku 2050 zvýšit téměř o 400 tis. obyvatel na 1,67 mil. obyvatel, což tvoří 31% přírůstek.

Graf 2 – Demografická prognóza a projekce počtu obyvatel (k 31. 12.) Prahy podle variant budoucího vývoje do roku 2050

Zdroj: IPR, data 2022

Potřeby infrastruktury v podobě občanské vybavenosti pro školy a školská zařízení úzce souvisí s demografickým vývojem na dílčích územích jednotlivých městských částí.

Stěžejním faktorem pro školy a školská zařízení je porodnost a migrace, od které se odvíjí počet klientů výchovně vzdělávací soustavy. Sledování porodnosti a migrace v hlavním městě a analýza těchto čísel umožňují logické vyvození počtu žáků, kteří budou v jednotlivých letech nastupovat do různých druhů škol, s čímž velice úzce souvisí i počet škol a naplnění jejich kapacit. Demografická situace bude vyžadovat řešení situace zejména na základních školách, významně pak i ve středních

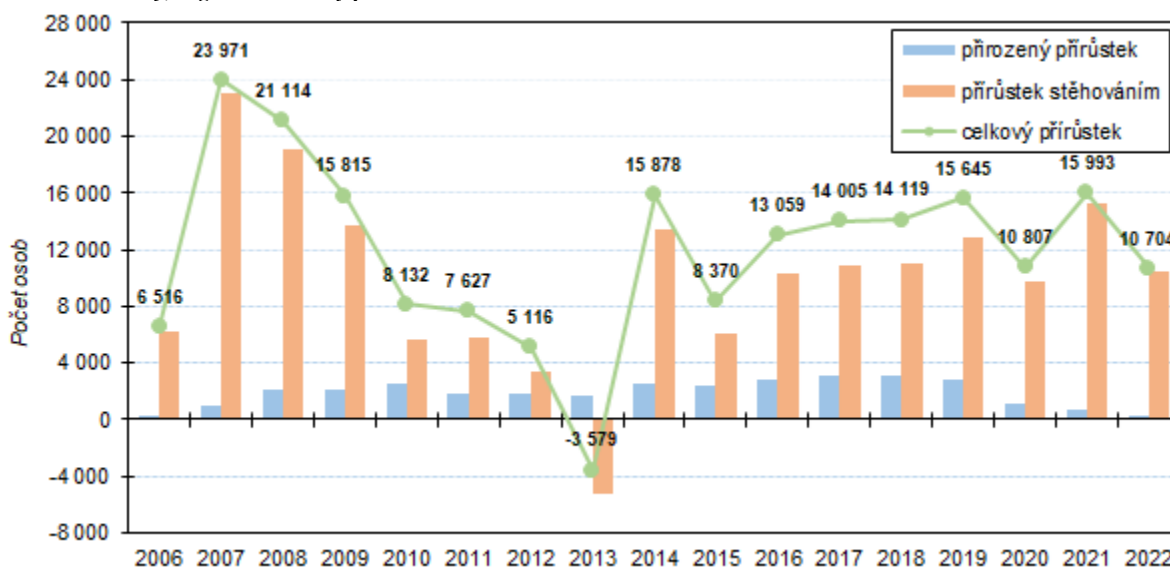
školách. Tato řešení však nesmí výrazněji snížit dostupnost základních a středních škol, musí brát ohled na charakter osídlení, dostupnost a musí být ekonomicky únosná.

Přírůstek obyvatel hl. m. Prahy

Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel v letech 2006 až 2022 přehledně ilustruje graf č. 4. Jak je patrné, i v letech 2020 a 2021, kdy vrcholila pandemie onemocnění COVID-19 přibylo v HMP 15 993 resp. 10 704 osob. Čísla nezahrnují osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s válkou na Ukrajině.

Počet obyvatel v hl. m. Praze vzrostl během roku 2022 podle předběžných údajů o 10 714 osob na celkových 1 286 120 obyvatel. Za nárůstem počtu obyvatel stál především přírůstek stěhováním (10 418 osob), který mírně doplnil přirozený přírůstek (296 osob). Praha tak byla jediným krajem s převahou narozených nad zemřelými. V porovnání s rokem 2021 došlo k výraznému meziročnímu poklesu jak přírůstku stěhováním a to o 31,9 %, tak také přirozeného přírůstku, který byl nižší o 57,5 %. Meziročně poklesl počet narozených (-13,6 %), i počet zemřelých (-11,4 %).⁴

Graf 3 – Přirozený, migrační a celkový přírůstek v hl. m. Praze v letech 2006 až 2022

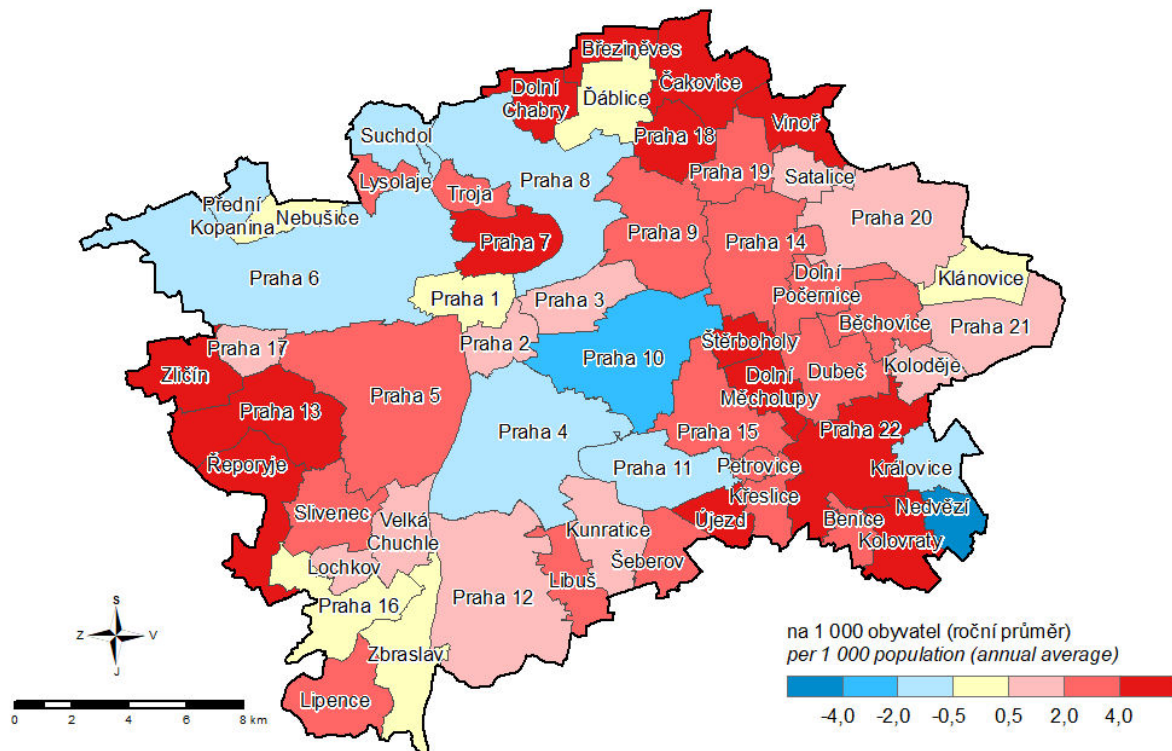

Zdroj: ČSÚ - Pohyb obyvatelstva v hl. m. Praze v roce 2018, dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xa/pohyb-obyvatelstva-v-hl-m-praze-v-roce-2018>

Kartogram 3 ilustruje přirozený přírůstek počtu obyvatel podle městských částí HMP v letech 2018 až 2022. Je patrné, že přirozený přírůstek se netýká pouze okrajových částí HMP, ale výrazně se projevuje i v tzv. vnitřní Praze – městské části Praha 5, Praha 7, Praha 9, Praha 14 či Praha 15. Výrazný přirozený přírůstek počtu obyvatel se pak objevuje v okrajových městských částech – Praha 13, Praha 22, Praha-Kolovraty, Praha-Řeporyje, Praha-Zličín, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice či Praha-Vinoř.

⁴ ČSÚ - Pohyb obyvatelstva v hl. m. Praze v roce 2022, [online, cit. 5.1.2024] dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xa/pohyb-obyvatelstva-v-hl-m-praze-v-roce-2022>

Kartogram 3 – Přirozený přírůstek počtu obyvatel podle městských částí hl. m. Prahy v letech 2018-2022

Zdroj: ČSÚ - Statistická ročenka Hl. m. Prahy – 2023, dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-hl-m-prahy-2023>, vlastní zpracování

Pražská metropolitní oblast

Praha jakožto území vsazené do kraje Středočeského se stává cílem většího množství uchazečů – zejména v oblasti středního vzdělávání – z tohoto kraje. Zároveň ale nemá možnosti regulace přístupnosti žáků z jiných krajů do škol na území hl. m. Prahy (spádovost). Hl. m. Praha pak nemůže dostatečně zabezpečit naplňování ustanovené § 181 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), neboť značné kapacity - zejména středních škol odčerpávají žáci/uchazeči ze Středočeského kraje. HMP se tak v demografických prognózách nedá posuzovat samostatně jako entita, ale v pro určité plánování nastavení vzdělávací a školské sítě je nutné zahrnout do demografických prognóz i širší okolí HMP. Pro takové nastavení demografických prognóz může sloužit zavedený systém, který je vypracován pro Integrované územní investice (ITI – Integrated Territorial Investments) jsou nástrojem urbánní politiky a řeší problematiku územní dimenze metropolí a obcí v jejich zázemí (dále jen „ITI“). V rámci ITI je zaveden pojem „pražská metropolitní oblast“ (dále jen „PMO“), který kromě popisu území zahrnuje i jeho rozlohu.

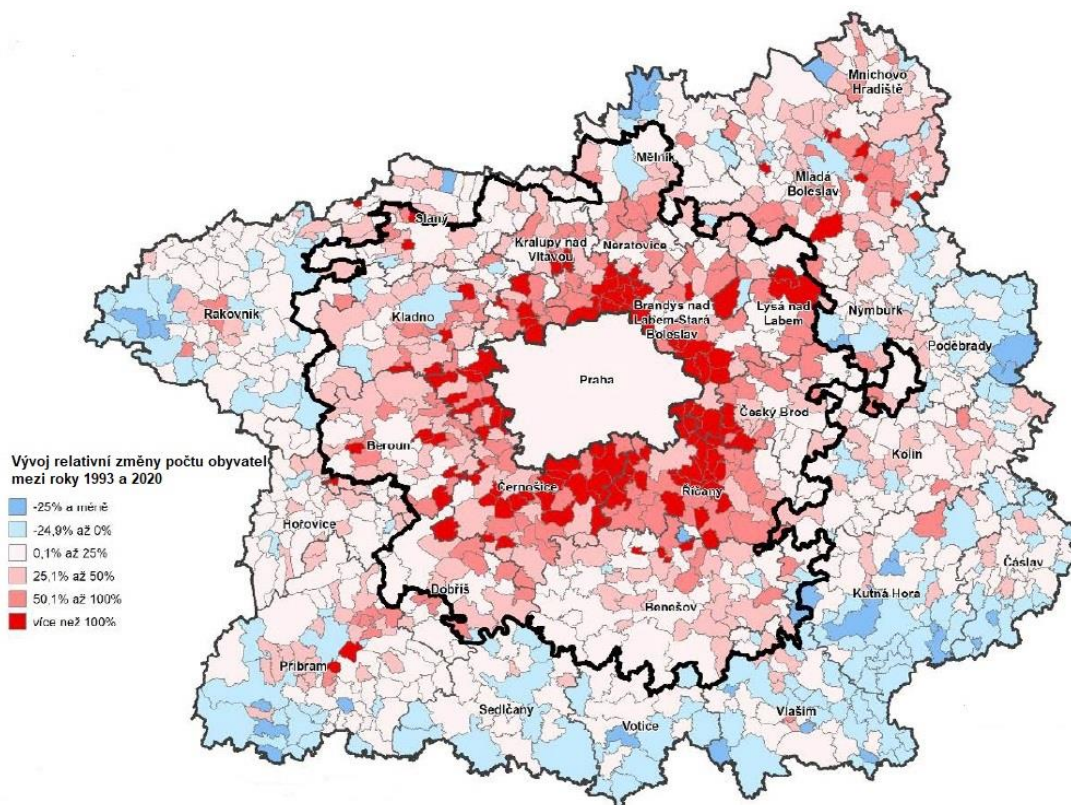
Počet obyvatel v PMO se zvyšuje a dle demografické prognózy je předpokládán další růst počtu obyvatele, v roce 2039 byl měl dosahovat 2,5 mil. osob, z toho 41 % bude bydlet v zázemí Prahy. Proces stárnutí zasáhne celou PMO, v současné době je vyšší podíl osob 65 a více let v HMP než v zázemí Prahy, ale změna nárůstu průměrného věku obyvatel a podílu osob 65+ se projeví silněji v zázemí Prahy. Po kontinuálním nárůstu dětí ve věku 0 až 14 let od roku 2010 je očekáváno, že nejvyšší počet těchto osob dosáhne SČK (respektive zázemí Prahy) v roce 2022 a HMP v roce 2027. Do roku 2039 bude docházet k poklesu počtu těchto osob a jejich podíl na konci sledovaného období se bude pohybovat od 14 do 15 % celkové populace.⁵

V důsledku nárůstu počtu osob ve věku 0–14 let dochází k naplňování/přeplňování kapacit vzdělávací infrastruktury v PMO (MŠ, ZŠ). Rozložení vybudované vzdělávací infrastruktury neodpovídá prostorovému rozmístění dětí v rámci území PMO. Některé ZŠ nemají dostatečné vybavení ICT pro

⁵ Hlavní město Praha, PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021–2027, Schváleno usnesením Zastupitelstva číslo 1/95 ze dne 16.2.2023 k Integrované strategii pro ITI Pražské metropolitní oblasti na programové období 2021 - 2027

výuku, dále je nedostatečný přístup k výpočetní technice u dětí, žáků a studentů ze sociálně slabých rodin.⁶

Kartogram 4 – Podoba Pražské metropolitní oblasti a vývoj relativní změny počtu obyvatel PMO, jejího zázemí a SČK mezi lety 1993 a 2020

Zdroj: MHMP, Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021–2027, vlastní zpracování

Z hlediska vývoje počtu obyvatel hlavního města Prahy a jeho zázemí lze pozorovat od roku 2002 postupný růst počtu obyvatel v celé PMO (včetně HMP). Výrazný nárůst počtu obyvatel byl v zázemí HMP (o 0,24 mil.), kde na daném území žilo v roce 1993 přibližně 588 tisíc obyvatel, v roce 2020 již pak 827 tisíc obyvatel. Nárůst počtu obyvatel v zázemí HMP je především z důvodu stěhování obyvatel HMP do okolních obcí ve Středočeském kraji, jež jsou dopravně dostupné. Lze očekávat, že skutečný počet obyvatel žijících v obou územích může být však vyšší, jelikož v hlavním městě i v jeho zázemí dochází ke zvyšování počtu dlouhodobě žijících osob, které zde nemají nahlášený trvalý pobyt, což způsobuje tlak na veškerou veřejnou vybavenost a její financování.

Závěry

Nadále lze očekávat kontinuální růst celkového počtu obyvatel v HMP a PMO, přičemž přirozená obměna obyvatel v HMP bude v kladných hodnotách ještě ve dvacátých letech tohoto století. V rámci demografických projekcí je nutné zahrnovat pro plánování kapacit školské infrastruktury – primárně pro střední vzdělávání – i demografii v zázemí HMP, ohraničenou hranicemi PMO. Růst počtu obyvatel HMP bude výhradně zabezpečovat migrace. Bude to nejen stěhováním občanů ČR do HMP, ale předně i růstem počtu cizinců. Neopominutelným faktorem bude pro nejbližší roky platnosti tohoto DZ HMP také počet osob požívající dočasnou ochranu v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině. Přirozená měna obyvatelstva bude ovlivněna demografickým stárnutím, jež se bude stále více projevovat vyšším podílem seniorů na celkové populaci. Obyvatelé Středočeského kraje jsou významným podílem zastoupeni jako žáci a studenti pražských škol a školských zařízení všech druhů. To je dáno zejména dostupností a dopravní obsluhovaností města a také oborovou nabídkou. Výrazný zájem obyvatel Středočeského kraje je také o školské služby v oblasti předškolního a základního vzdělávání. HMP však nemá ve velké většině dostatečné kapacity pro děti a žáky z jiných než spádových oblastí.

⁶ Tamtéž

1.2 Vzdělanostní struktura a profesní zastoupení obyvatelstva

Obyvatelé Prahy mají ve srovnání s ostatními kraji ČR výrazně vyšší kvalifikaci, což spolu se schopností flexibility pražské pracovní síly vytváří dobrou výchozí pozici pro zvyšování konkurenceschopnosti a posílení ekonomické základny. Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v HMP.

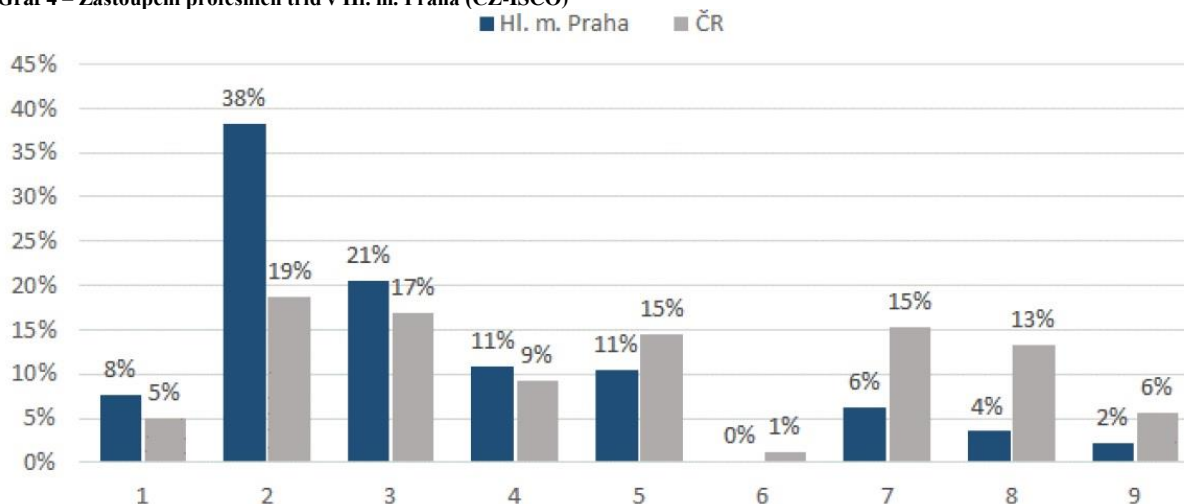
V roce 2021 byl patrný vyšší podíl zaměstnaných vysokoškolsky vzdělaných obyvatel téměř o 6 % oproti podílu z roku 2017. V roce 2021 byl patrný nižší podíl zaměstnaných obyvatel, kteří měli střední vzdělání bez maturity. Podíly zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou tvoří ve sledovaných obdobích téměř shodné výsledky. Podíl zaměstnaných obyvatel, kteří dosáhli pouze základního vzdělání, činil v roce 2021 pouze 1,6 %. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou Českou republiku v roce 2021 je zřetelné, že HMP má o více jak 23 % vyšší podíl vysokoškolsky zaměstnaných obyvatel. Naopak má o více jak 20 % nižší podíl zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Podíl zaměstnaných v HMP v roce 2021 se středním vzděláním s maturitou je srovnatelný s podílem v ČR. Lze předpokládat, že podíl vysokoškolsky vzdělaných osob se bude v období platnosti DZ HMP kontinuálně zvyšovat, přičemž podíl osob se středním vzděláním bez maturity, bude přibližně na stejné úrovni, případně se bude snižovat. Se stále zvyšujícími se nároky zaměstnavatelů působících na území HMP na vyšší vzdělání zaměstnaných osob (na úrovni středního vzdělání s maturitou) nelze i nadále očekávat zvyšující se celkový podíl zaměstnaných osob se základním nebo středním vzděláním bez maturity.

Tabulka 1 – Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Praze – podle ISCED, v %

Území	Hlavní město Praha 2017, 2019 a 2021									ČR
	celkem v roce 2017	muži v roce 2017	ženy v roce 2017	celkem v roce 2019	muži v roce 2019	ženy v roce 2019	celkem v roce 2021	muži v roce 2021	ženy v roce 2021	
Základní	2,3	2,1	2,6	2,6	2,5	2,7	1,6	1,9	1,3	4,2
Střední bez maturity	16,2	19,4	12,3	15,0	17,3	12,2	10,8	13,2	8,0	31,7
Střední s maturitou	36,4	33,0	40,5	37,3	34,9	40,2	36,8	35,4	38,5	37,1
Vysokoškolské	45,1	45,6	44,6	45,1	45,2	44,9	50,8	49,6	52,2	27,1

Zdroj: VŠPS 2017, 2019, 2021, ČSÚ – vlastní zpracování

Graf 4 – Zastoupení profesních tříd v Hl. m. Praha (CZ-ISCO)

Zdroj: ČSÚ; VŠPS 2021

Vysvětlivky ke grafu:

1) Zákodníci a řídicí pracovníci, 2) Specialisté, 3) Techničtí a odborní pracovníci, 4) Úředníci, 5) Pracovníci ve službách a prodeji, 6) Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnictví, 7) Řemeslníci a opraváři, 8) Obsluha strojů a zařízení, montéři, 9) Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Vzdělanostní struktura obyvatel Prahy odpovídá struktura zaměstnání a profesních tříd. Největší počet zaměstnaných pracuje v profesní třídě „specialisté“ cca 39 % zaměstnaných. Další významnou

profesní skupinou jsou „techničtí a odborní pracovníci“ s cca 20 % zaměstnaných. Tyto dvě skupiny tvoří nadpoloviční většinu všech zaměstnaných v HMP. Nad 10 % podílu zaměstnaných podle profesních tříd pak dosahují „pracovníci ve službách a prodeji“ a „úředníci“. Třída „řemeslníci a opraváři“ pak tvoří podíl cca 6 % zaměstnaných obyvatel HMP. Při srovnání podílu zaměstnaných v profesní třídě „zákonodárci a řídicí pracovníci“, „specialisté“, „techničtí a odborní pracovníci“ a „úředníci“ v HMP a v ČR, má HMP vyšší podíl oproti průměrnému podílu v ČR vyšší zastoupení. Komentář ilustruje tabulka č. 2.

Tabulka 2 – Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO v %

Území	Hlavní město Praha 2017, 2019 a 2021									ČR 2021
	celkem v roce 2017	muži v roce 2017	ženy v roce 2017	celkem v roce 2019	muži v roce 2019	ženy v roce 2019	celkem v roce 2021	muži v roce 2021	ženy v roce 2021	
Hlavní třída profesí										
Zákonodárci a řídicí pracovníci	7,3	10,1	3,9	5,8	7,5	3,6	7,7	9,9	5,0	5,1
Specialisté	28,8	27,3	30,7	30,5	30,7	30,2	38,8	36,8	39,9	18,7
Techničtí a odborní pracovníci	20,9	20,4	21,5	21,9	22,9	20,7	20,6	21,7	19,3	16,8
Úředníci	12,2	5,4	20,4	12,0	4,6	21,0	10,8	5,0	17,8	9,2
Pracovníci ve službách a prodeji	13,6	11,6	16,0	13,5	10,7	16,9	10,5	8,3	13,3	14,5
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	0,2	0,0	0,2	0,5	0,5	0,5	0,1	0,2	-	1,1
Řemeslníci a opraváři	9,6	15,9	1,9	7,8	12,2	2,4	6,2	10,2	1,3	15,3
Obsluha strojů a zařízení, montéři	4,5	7,1	1,3	4,7	7,8	0,8	3,5	5,7	0,9	13,3
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	2,9	1,9	4,1	3,4	3,0	3,9	2,3	2,1	2,4	5,6

Zdroj: VŠPS 2017, 2019, 2021, ČSÚ – vlastní zpracování

Pro srovnání posunů podílů v profesních třídách obsahuje tabulka také údaje VŠPS z let 2017 a 2019. Z dostupných dat je patrné, že v roce 2021 došlo k výrazné změně v profesní třídě „specialisté“, oproti roků 2017 a 2019 - za sledované období se zvýšil podíl o 10 %. Tabulka také ilustruje snižující se podíl ve v profesní třídě „řemeslníci a opraváři“.

Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze v posledních 30 letech změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví (průmysl a stavebnictví) v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupení zejména terciárního sektoru (služby), a kvartérního sektoru, tj. znalostního sektoru. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí přizpůsobovat struktura středního školství, které připravuje budoucí absolventy škol na studijní a profesní dráhu.

V HMP sídlilo k polovině roku 2023 více jak 652 tis. ekonomických subjektů. Jedná se o cca 22 % všech ekonomických subjektů registrovaných v ČR. Na území HMP se nenachází téměř žádný zpracovatelský průmysl, který by se výraznou měrou ovlivňoval podíly zaměstnaných osob a zásadně měnil tak i rozložení profesních tříd. Ostatní odvětví sekundárního i terciárního sektoru jsou ve zdejším regionu zastoupena ve velké míře a tedy tato ovlivňují výši podílu zaměstnaných osob a zastoupení profesních tříd v HMP. Celkové zaměření fungujících ekonomických subjektů odpovídá zastoupení profesních tříd v HMP.

Pražská metropolitní oblast

Ekonomické výkonnosti subjektů v rámci odvětvové struktury se výrazně liší území HMP a SČK, jelikož na území SČK je více zastoupený zpracovatelský průmysl, který se podílí na HDP území necelými 40 %, v HMP je zpracovatelský průmysl zastoupen přibližně 7 %. V odvětví obchod, doprava, ubytování a pohostinství je zastoupení v obou územích téměř shodné. Další největší rozdíly jsou v odvětvích informační a komunikační činnosti, kdy v HMP je tvořen podílem cca 13 % a ve SČK

je podíl cca 2 % a profesní vědecké, technické a administrativní činnosti, kdy v HMP tvoří podíl cca 13 % a ve SČK podíl činí cca 5 %.⁷

Zajištění připravenosti absolventů dle potřeb trhu práce, zaručí pokrytí všech segmentů trhu kvalitními absolventy a pomůže předcházet nedostatečným kapacitám vybraným oborům.

Závěry

Síť středních a vyšších odborných škol a jejich oborová nabídka je výrazně ovlivněna zájmem žáků a studentů, kteří očekávají budoucí bezproblémovou prostupnost vzdělávacím systémem a budoucí uplatnění na trhu práce. Oborová struktura a nabídka škol na území HMP neodpovídá podílům v kvalifikacích, které jsou zastoupené v konkrétních sektorech. Nastavení vzdělávací soustavy, které má odpovídat budoucím kvalifikačním potřebám, má v současné podobě nesouměrné rozložení a neodpovídá průměrnému rozvrstvení kvalifikací všech sektorů. Je nutné mít v patnosti, že školy v HMP nepřipravují absolventy pouze pro pracovní trh na území HMP, ale i pro pracovní trh v ostatních krajích ČR, ve kterých je zastoupení kvalifikací v sektorech zcela rozličné. Středočeský kraj (Pražská metropolitní oblast) má například vysoké zastoupení ve výrobním sektoru a může se tak stát potenciálním cílem zaměstnanců nebo samostatných ekonomických subjektů pro výkon povolání. Proto bude vhodné v HMP zachovat i takové možnosti pro získání kvalifikace, které nemá z pohledu trhu práce zásadní zastoupení v konkrétních sektorech.

⁷ Zdroj: ČSÚ, Regionální účty 2021 – Hl. m. Praha, <https://www.czso.cz/csu/xa/regionalni-ucty-2021-hl-m-praha> a Regionální účty 2021 – Středočeský kraj <https://www.czso.cz/csu/xs/regionalni-ucty-2021-stredocesky-kraj>

1.3 Struktura a vývoj trhu práce

HMP je největším regionálním trhem práce v ČR s vysokou atraktivitou. S trhem práce na území HMP je úzce spjatý především Středočeský kraj (Pražská metropolitní oblast), jehož část je k němu integrována intenzivní dojížděnkou za prací a Praha zároveň snižuje jeho nezaměstnanost. Pracovní místa na území hlavního města nejsou příležitostmi jen pro obyvatele hlavního města, ale i pro obyvatele širokého okolí a v podstatě pro obyvatele celé ČR. Význam dojíždění za prací je pro Prahu mimořádný. Také průměrné mzdy v Praze dosahují výrazně vyšších hodnot než v ostatních regionech. Dalším charakteristickým rysem trhu práce v HMP je i nízká míra nezaměstnanosti. Zároveň se HMP stává oproti jiným krajům ČR cílem zahraničních pracovníků. Od doby zahájení válečného konfliktu na Ukrajině a s tím související uprchlické vlny se HMP stává cílovou destinací pro mnoho osob, kterým byla přiznána dočasná ochrana.

Na změně podílu výrobního odvětví se dlouhodobě odráží nižší zájem žáků a studentů o technické, řemeslné a další obory vzdělání, které souvisí s výrobním odvětvím a průmyslem. Společenská poptávka je dlouhodobě orientována na gymnaziální obory vzdělání. Cílem HMP však není zcela utlumit obory vzdělání, které připravují své absolventy na povolání v nějakém z oborů ve výrobním odvětví a průmyslu. HMP nemusí být pro své současné obyvatele cílovým územím pro budoucí výkon povolání, a proto je nutné udržet určitou část kapacit středních a vyšších odborných škol pro kvalitní vzdělávání žáků a studentů v polytechnických, chemických a zpracovatelských oborech. Velká část výrobního odvětví se stále nachází ve Středočeském kraji, tj. v dojezdové vzdálenosti pro obyvatele HMP.

V HMP je největší počet gymnázií i středních odborných škol ve srovnání s ostatními kraji. Zcela mimořádné je postavení Prahy ve vysokém školství. Dosavadní demografický vývoj se v posledních letech odráží i ve školách a školských zařízeních. Počty žáků středních škol se zvyšují. Naopak stále více dochází ke kontinuálnímu nárůstu žáků na základních školách a lze očekávat do roku 2028, že absolventi základních škol budou vyžadovat určité kapacity a oborovou nabídku středních škol. Pro budoucí uplatnění absolventů pražských SŠ a VOŠ je nutné dobře nastavit celou síť škol (a školských zařízení) v HMP tak, aby dokázala připravovat její absolventy uplatnitelné na trhu práce nejen těsně po ukončení školy, ale i v případě delšího odstupu od ukončení počátečního vzdělávání. Stále více je patrný důraz na posílení všeobecné složky vzdělávání a důraz k získání kompetencí pro celoživotní učení.

Zaměstnanost, resp. míra nezaměstnanosti a její dynamika, je ukazatelem, který demonstruje úspěšnost a progresivnost ekonomiky, která velmi úzce souvisí se vzdělanostní úrovní obyvatelstva. Podíl nezaměstnaných osob v HMP činil k 31. prosinci 2023 pouhých 2,8 %. Celkový počet evidovaných uchazečů o zaměstnání činil k 31. 12. 2023 v hlavním městě 27 425 osob. Počet evidovaných volných pracovních míst v Praze meziročně stoupl o 3 524 míst na celkových 79 569 volných pracovních míst. Na jednoho dosažitelného uchazeče o zaměstnání k 31. 12. 2023 připadlo v Praze 2,9 evidovaných volných pracovních míst.⁸

Tabulka 3 – Obecná míra nezaměstnanosti v HMP a ČR - roční průměr v %

rok	Praha			ČR		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
2014	2,7	2,3	2,5	7,4	5,1	6,1
2015	3,3	2,4	2,8	6,1	4,2	5,0
2016	2,1	2,4	2,2	4,7	3,4	4,0
2017	2,1	1,4	1,7	3,6	2,3	2,9
2018	1,9	0,8	1,3	2,8	1,8	2,2
2019	1,5	1,2	1,3	2,4	1,7	2,0
2020	2,6	2,0	2,3	3,0	2,2	2,6
2021	2,9	1,8	2,3	3,4	2,3	2,8
2022	1,6	1,6	1,6	2,8	1,8	2,2

Zdroj: ČSÚ (údaje z veřejné databáze – zaměstnanost / nezaměstnanost – vlastní zpracování)
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&katalog=30853&pvo=ZAM06&str=v95>

⁸ Zdroj: ČSÚ, Podíl nezaměstnaných v Praze na konci roku 2023 činil 2,8 %, [online, cit. 18.1.2024] dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xa/podil-nezamestnanych-v-praze-na-konci-roku-2023-cinil-28->

Míra nezaměstnanosti v Praze je závislá na dosaženém vzdělání. Obecně lze konstatovat, že s vyšším vzděláním se míra nezaměstnanosti snižuje. HMP bylo vždy regionem, ve kterém byly míry nezaměstnanosti vždy na nižších hodnotách ve srovnání s republikovým průměrem nebo průměry ostatních krajů. Pro uplatnění na trhu práce v preferovaném oboru nebo pro preferovanou kariéru je však důležité, jakého vzdělání jedinec dosáhl. Obecné míry nezaměstnanosti podle vzdělání v roce 2022 v HMP a v ČR uvádí tabulka č. 4.

Tabulka 4 – Míra nezaměstnanosti v Praze a v ČR podle vzdělání (rok 2022) v %

vzdělání	Praha			ČR		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
základní	.	.	.	14,7	10,8	12,6
střední bez maturity	3,3	4,3	4,0	3,5	1,9	2,5
střední s maturitou	1,8	1,2	1,4	2,1	1,1	1,6
vysokoškolské	1,0	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9

Zdroj: ČSÚ (statistiky – trh práce – míra nezaměstnanosti podle věkových skupin, vzdělání a NUTS)
<https://www.czso.cz/csu/czso/trh-prace-v-cr-casove-rady>, zveřejněno 18.12.2023

Z hlediska míry nezaměstnanosti absolventů škol, tj. kolik procent absolventů nenašlo na pracovním trhu uplatnění a dostalo se do evidence ÚP ve sledovaném období do konce dubna příslušného kalendářního roku, jsou nejčastěji absolventi oborů vzdělání s kódovým označením E a H, vyšší procento také zaujímají absolventi nástavbového studia.

Tabulka 5 – Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání E, H podle skupin oborů v HMP v %

Skupina oborů (kód a název)		2019	2020	2021	2022	2023	Průměr (19-23)
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1,95	3,08	5,60	6,37	7,44	4,89
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1,96	1,47	1,68	3,23	3,27	2,32
28	Technická chemie a chemie silikátů	0,00	10,00	25,00	8,33	20,00	12,67
29	Potravinářství a potravinářská chemie	5,62	6,71	13,16	6,82	9,81	8,42
31	Textilní výroba a oděvnictví	6,67	0,00	7,14	0,00	10,00	4,76
32	Koždělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	7,69	3,33	8,82	6,31	6,69	6,62
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie	8,70	6,25	18,60	6,45	4,00	8,80
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1,03	7,37	6,45	7,69	6,20	5,75
39	Speciální a interdisciplinární technické obory	0,00	0,00	25,00	10,00	11,76	9,35
41	Zemědělství a lesnictví	3,95	6,98	9,01	3,49	8,99	6,48
53	Zdravotnictví	0,00	0,00	5,88	0,00	0,00	1,18
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3,35	5,02	17,41	6,32	4,57	7,33
66	Obchod	5,36	3,13	8,00	3,61	7,81	5,58
69	Osobní a provozní služby	4,42	3,72	18,14	4,07	6,90	7,45
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	10,00	0,00	30,00	11,11	20,00	14,22
82	Umění a užité umění	2,13	1,19	3,73	6,40	6,03	3,90

Zdroj: MŠMT – Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání s výučním listem podle skupin oborů v jednotlivých krajích za období let 2019–2023, vlastní zpracování

Absolventi středního vzdělání s maturitní zkouškou a absolventi všeobecně vzdělávacích škol povětšinou pokračují v dalším studiu na VŠ nebo v alternativních formách studia. Statistika však později neřeší případy předčasného ukončení studia ve vyšším stupni vzdělávání, kdy se může absolvent znovu nebo nově dostat do evidence ÚP. Vysoká studijní neúspěšnost absolventů středních škol v ČR je již u bakalářského studia, kdy v posledních letech nedokončí prvotně zvolený bakalářský obor cca 60 % studentů vysokých škol. Velkou roli k tomu může mít pandemie onemocnění COVID-19, avšak již před pandemickými roky byla studijní neúspěšnost vysokoškolských studentů v bakalářských oborech přes 50 %.

Avšak i díky předchozímu několikaletému meziročnímu ekonomickému růstu (do r. 2019) v ČR byly podmínky pro zaměstnávání absolventů škol stále ideální. V podmínkách hl. m. Prahy to zásadně nezměnila ani energetická a inflační krize, která s sebou přinesla výrazné zpomalení a ekonomického růstu. Zaměstnavatelé využívají všech dostupných možností pro tvorbu nových pracovních míst a mají ochotu zaměstnat absolventy škol bez praxe, ale i se zcela jiným absolvovaným zaměřením. Toto bylo výrazněji patrné v pandemických letech COVID-19 zejména u absolventů gastronomických oborů vzdělání, kteří s ohledem na uzavření gastronomických provozoven jen těžko mohli najít uplatnění. Ale díky vysoké poptávce po pracovní síle v jiných oborech (například v oblasti logistiky, skladování a ve specifických službách, které vyžadovala pandemická situace), našli často absolventi uplatnění i bez ohledu na odbornost, kterou jim přineslo předchozí vzdělávání.

Přehled o vývoji nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podává následující tabulka.

Tabulka 6 – Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podle jednotlivých kategorií vzdělání v Praze a v ČR v %

rok	střední vzdělání s výučním listem E, H		střední odborné vzdělání s MZ a odb. výcv. - L/0; nást. vzd. L/5		střední odborné vzdělání s MZ - M		gymnaziální vzdělání K		vyšší odborné vzdělání N	
	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR	Praha	ČR
2013	13,2	27,4	13,0	23,5	7,6	14,8	1,4	4,1	6,6	11,9
2014	9,1	17,8	12	15,9	5,9	11,6	1,1	4,4	5,2	10,2
2015	11,6	13,7	17,8	14,0	8,5	9,6	2,4	3,8	5,8	7,5
2016	10,6	9,9	13,3	10,6	6,2	7,5	2,0	3,1	4,7	5,2
2017	6,3	7,0	7,7	7,2	4,1	5,2	1,9	2,5	2,8	2,9
2018	3,7	5,0	4,5	4,8	2,5	3,7	0,6	1,5	1,3	1,8
2019	3,6	4,2	4,1	4,7	2,6	3,8	0,4	1,4	1,3	1,9
2020	4,1	6,5	5,5	6,4	2,3	4,7	0,4	1,6	3,8	3,4
2021	10,7	9,8	11,4	8,6	5,1	6,2	1,0	2,0	3,5	3,4
2022	5,5	7,0	5,3	5,6	2,5	4,4	0,5	1,6	1,3	1,8
2023	6,6	7,3	5,1	4,9	2,7	3,3	0,8	1,7	2,1	2,1

Zdroj: NPI – vlastní zpracování, <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClankyAbsolventi/12>

Závěry

Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol může být závažným problémem v případech, kdy absolventi škol správně nevolili svou vzdělávací dráhu. Dlouhodobý dopad a ekonomický přínos vynaložených veřejných prostředků na podporu vybraných oborů vzdělání budou mít pouze ta opatření, která povedou absolventy škol k celoživotnímu vzdělávání a kompetencím vedoucím k případným změnám ve své osobní kariéře. Krátkodobě však může být výhodné podporovat zvyšování počtu žáků v těch oborech, jejichž absolventi na trhu práce výrazně a dlouhodobě chybí, nebo kteří budou mít dobré vyhlídky na trhu práce i v době, kdy nebudou mít možnost pracovat přímo ve svém oboru. Velice důležitá jsou preventivní opatření, která začínají již v okamžiku přípravy na volbu povolání. Dlouhodobě se nedaří správně používat kariérové poradenství. V kariérovém poradenství dlouhodobě chybí odborníci a odpovídající časová dotace, která je nutná pro kvalitní poradenství. Kariérový poradce musí plnit roli pomocníka při výběru budoucího povolání zejména při konfrontaci studijních předpokladů s profilem absolventa vybraného oboru, se zájmy a s potřebami trhu práce. Nezbytně nutná je spolupráce vysokých škol, zaměstnavatelů a Úřadu práce se středními školami. V neposlední řadě bude velmi prospěšná efektivní spolupráce školních poradenských pracovišť na základních školách a posílení složky efektivního kariérového poradenství.

1.4 Predikce trhu práce

Trh práce se stále vyvíjí a je velmi obtížné predikovat přesný počet absolventů, ve kterém odvětví bude potřeba kvalifikované absolventy ve výhledech 3, 4 a více let (roky odpovídají jednotlivým druhům vzdělávání – 3 roky trvá standardně střední vzdělávání s výučním listem, 4 roky trvá standardně střední vzdělávání s maturitní zkouškou, obojí po absolvování stupně základního vzdělání). I přes to je možné z ekonomických ukazatelů a konkrétních podmínek trhu práce a stavu potenciálních zaměstnavatelů určit predikci vývoje. Určité narušení predikování způsobují zcela nepředpokládané situace s dopadem na pracovní trh a ekonomiku země. Od roku 2020 přišly tři výrazné krizové momenty, které v podstatě zabránily možnosti vysoké přesnosti predikování potřeb trhu práce. Byly to již několikrát výše zmiňované krize v podobě pandemie COVID-19, válečný konflikt na Ukrajině a v neposlední řadě energetická krize a vysoká inflace.

I přes určité výkyvy v predikcích, je nutné pro předvídání kvalifikačních potřeb trhu práce používat několik principů:

- Pravidelnost – je nutné zpracovávat analýzy a prognózy pravidelně, aby mohla vzniknout databanka klíčových informací.
- Metodická kontinuita – je bezpodmínečně nutné, aby existovala návaznost a srovnatelnost výstupů v čase. Je nutná existence metodických nástrojů pro zpracování projekcí a sektorových studií.
- Kooperace a partnerství – kvalitní prognózu je potřeba zpracovávat s dalšími institucemi, aby byla zajištěna relevantnost dat.
- Metodická různorodost – pro stanovení prognózy je nutné vytvořit takové podmínky, které umožní provádět dvojí šetření stejného sektoru nebo segmentu, dojde tak k ověření zda byly metodiky zvoleny správně a zda získaná data odpovídají reálným hodnotám.

K vytvoření funkčního systému/nástrojů pro predikci trhu práce posloužil projekt Predikce trhu práce (CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_122/0006097), který vytvářel udržitelný systém predikcí a monitoringu trhu práce, který propojil národní a regionální úroveň a jehož výsledky reflektují podstatné dopady technologických trendů na trh práce a specifika regionálního vývoje. Projekt byl vytvořen především jako odpověď na požadavek disponovat systémem pro předvídání změn na trhu práce, včetně předvídání kvalifikačních potřeb. Výstupy, které predikční systém poskytuje, tak představují jeden z významných nástrojů podpory fungování trhu práce v prostředí tržní ekonomiky.⁹

Regionální predikce trhu práce může být také samostatně tvořena za pomoci Úřadu práce, zájmových oborových skupin, Hospodářské komory ČR a krajských hospodářských komor, asociací a svazů, cechů a dalšími profesními a oborovými skupinami. Stejně tak může být regionální predikce tvořena za účasti velkých zaměstnavatelů a zaměstnavatelů, kteří pravidelně vytváří nabídku pracovních míst.

HMP má specifické postavení, kdy nelze zcela jednoduše na kraj aplikovat samostatné nástroje pro predikci trhu práce s dlouhodobým výhledem. HMP je takovým trhem práce, který se orientuje zejména na odvětví služeb, což je oblast, pro kterou se predikce trhu práce tvoří s určitou nepřesností oproti výrobnímu sektoru.

Při optimalizaci, zápisu, nebo úpravě kapacity jednotlivých oborů vzdělání středních škol se nadále využívají standardní nástroje pro zjišťování "potřeb trhu práce", které primárně spočívají v aktivní komunikaci všech relevantních aktérů, jež předkládají svá stanoviska k žádostem o zápis nebo změnu konkrétnímu oboru vzdělání ve střední škole nebo při akreditaci oboru v rámci vyššího odborného vzdělávání. Konkrétní zjištění se využívají při úpravě oborové nabídky na území HMP tak, aby budoucí absolventi SŠ a VOŠ získali trvalou kompetenci si svou kvalifikaci doplňovat nebo měnit.

Závěry

Pro predikci trhu práce budou využívány aktuální nástroje, které budou v době platnosti DZ HMP k dispozici. Pro predikci kvalifikačních potřeb trhu práce se využije výstupů z projektu řešeného MPSV „Predikce trhu práce – KOMPAS“. Teprve na konkrétní specifika a výstupy predikce trhu práce může reagovat podoba oborové nabídky středních a vyšších odborných škol (změna oborové struktury).

⁹ MPSV: Systém predikce trhu práce, aneb „Naše milé Česko, kam máš s trhem práce nakročeno?“, dostupné z <https://www.predikcetrhuprace.cz/o-projektu>

2. Stručná analýza plnění dlouhodobého záměru HMP

2.1 Dosažený stav vzdělávání a vzdělávací soustavy v HMP v období let 2020–2024

Naplňování jednotlivých cílů i jejich dílčích částí obsahují zejména Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za příslušné školní roky. V DZ HMP 2020 však byly stanoveny následující priority rozvoje a obecné cíle, které vyplývaly ze základních strategických dokumentů a programového prohlášení Rady hl. m. Prahy:

- **Podpora zajištění dostatečných kapacit mateřských a základních škol.**
 - Priorita byla plně realizována v maximální možné míře. Městským částem hl. m. Prahy byla poskytována finanční podpora na posilování kapacit. Každoročně z rozpočtu hl. m. Prahy byly poskytovány stovky milionů korun na udržení a posílení kapacit základních a mateřských škol. Kapacitní nedostatečnost v některých oblastech výrazně zkomplikovala uprchlická vlna válečných uprchlíků z Ukrajiny.
- **Podpora výuky cizích jazyků.**
 - **Priorita byla realizována** – hl. m. Praha kromě podpory dílčích aktivit aktualizovalo svůj program „METROPOLITNÍ PODPORA STŘEDOŠKOLSKÉ JAZYKOVÉ VÝUKY 2020“, což bylo schváleno usnesením Rady HMP č. 1583 ze dne 3. 8. 2020.
- **Podpora čtenářské, matematické a dalších gramotností a posílení všeobecné složky vzdělávání.**
 - **Priorita byla realizována** – kromě tzv. měkkých aktivit, které byly realizovány prostřednictvím systému akčního plánování v území (KAP. MAP), byla zpracována Koncepce rozvoje čtyřletých gymnázií, která má za cíl posílení všeobecné složky vzdělání ve středních odborných školách tím, že se v těchto školách budou postupně otevírat gymnaziální třídy.
- **Podpora plurality škol všech zřizovatelů s efektivním vzdělávacím programem.**
 - Priorita byla realizována – dílčí aktivity byly realizovány prostřednictvím akčního plánování v území – zejména prostřednictvím Místních akčních plánů. Bylo podporováno zvyšování kvality výuky na druhém stupni základních škol směrem k větší pestrosti výukových metod a zaměření výuky.
- **Podpora svobody volby vzdělávací cesty a podpora technického vybavení škol.**
 - Priorita byla realizována – HMP podporovalo vybavování škol digitální technikou se snahou zajistit dostatečnou konektivitu. V rámci implementačních projektu akčního plánování v území byla realizována podpora oblasti robotizace, technologie 3D tiskáren a virtuální reality. Rovněž byly realizovány pilotní projekty podporující aktivity k využívání umělé inteligence.
- **Podpora zajištění finančních prostředků na posílení mzdových prostředků pracovníků škol a školských zařízení.**
 - **Priorita byla realizována** – HMP každoročně podpořilo navýšením mzdových prostředků pro pedagogické i nepedagogické pracovníky jako kompenzaci výše životních nákladů v Praze tak, aby tito zaměstnanci dosáhli nebo se blížili k výši průměrné mzdy v Praze. V rámci gesce školství byly přidělovány městské byty učitelům.
- **Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků a sdílení dobré praxe.**
 - **Priorita byla realizována** – HMP podporovalo spolupráci s vysokými školami a univerzitami. Ve spolupráci s univerzitami a neziskovými organizacemi HMP realizovalo bezpočet vzdělávacích aktivit v oblasti DVPP pro pražské pedagogické pracovníky.
- **Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj.**
 - Priorita byla realizována – Ve spolupráci s organizacemi působícími na území HMP v oblasti EVVO, byly aktivně využívány platné metodiky a koncepce, které komplexně zajišťovaly vzdělávání v oblasti EVVO s podporou propojování školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO).
- **Podpora nadaných žáků.**

- Priorita byla realizována – s aktivními školami byla snaha zavádět opatření v souladu s Konceptí podpory nadání a péče o nadané na období let 2014–2020. Další aktivity byly realizovány v rámci systému akčního plánování v území a za přispění aktivit implementačních projektů. Realizace aktivit byla prováděna v souladu se Školskou inkluzivní koncepcí kraje hlavního města Prahy (dále jen „ŠIKK“), jež byla přijata usnesením Zastupitelstva HMP č. 22/95 ze dne 18.12.2020. Opatření ŠIKK se aktivně kryla s dobou platnosti DZ HMP 2020.
- **Podpora opatření vedoucích k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání.**
 - Priorita byla realizována – individuální opatření byly realizovány přímo ve školách. V rámci obecné kampaně k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání, sloužily jednotlivé ročníky veletrhu vzdělávání Schola Pragensis, kde byly podporovány aktivity, které vedou žáky k zodpovědnému výběru oboru vzdělání.
- **Provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit roztržitost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území HMP.**
 - Priorita byla realizována – primárně pro tento cíl byla vypracována koncepce rozvoje čtyřletých gymnázií (Koncepce 4G), na základě které byly ve středních odborných školách nově zřizovány gymnaziální třídy.
- **Podpora partnerství se zaměstnavateli a vysokými školami.**
 - Priorita byla realizována – HMP posilovalo spolupráci se zaměstnavateli s ohledem na zkvalitňování praktické přípravy žáků a odborné připravenosti pedagogů a mistrů odborného výcviku. Dále byla realizována spolupráce s univerzitami a vysokými školami. Dílčí cíle a aktivity byly realizovány prostřednictvím implementačních projektů krajského akčního plánování podpořených z OP VVV.
- **Podpora a rozvoj celoživotního vzdělávání.**
 - Priorita byla realizována – HMP podporovalo aktivity vedoucí k rozvoji celoživotního vzdělávání. Podpora byla směřována k realizaci vzdělávacích aktivit, ale i k publicitě realizovaných činností vzdělávacích institucí v oblasti celoživotního učení.
- **Podpora zavádění nástrojů Národní soustavy kvalifikací (NSK).**
 - Priorita byla realizována – ve spolupráci s NPI byla realizována podpora škol při získávání autorizace, jako autorizované osoby pro příslušné kvalifikace pro právo organizovat a provádět zkoušky z příslušné profesní kvalifikace a vydávat o tom zákonem stanovená osvědčení.
- **Podpora snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení.**
 - Priorita byla realizována – HMP vyvíjelo maximální možnou snahu o snížení administrativní zátěže u škol a školských zařízení zavedením odborného poradenství a metodického vedení pro management škol. Kromě jiného byla maximální snaha digitalizovat některé agendy škol – například zpracování výroční zprávy pro základní školy, registrace k zápisům do mateřských a základních škol, podpora zavádění nové elektronické spisové služby atd.
- **Podpora městských částí HMP v oblasti plánování investic do kapacit mateřských a základních škol a metodická podpora městských částí jako zřizovatelů.**
 - Priorita byla realizována – HMP podporovalo městské části HMP, potažmo jejich školy a školská zařízení.
- **Podpora rovného přístupu ke vzdělávání.**
 - Priorita byla realizována – HMP zachovalo zavedená opatření k odstraňování nerovností ve vzdělávání. Byl realizován program na podporu dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, byl zachován princip rovnosti pro všechny žáky základního vzdělávání tak, aby nedocházelo k selektivnímu výběru žáků na základě určitých zaměření apod.
- **Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) ve všech segmentech vzdělávací soustavy.**
 - Priorita byla realizována – HMP posílilo aktivity směřující k podpoře žáků s odlišným mateřským jazykem nejen v mateřských a základních školách, ale i ve středních školách a to nejen formou vzdělávání, ale i poznáváním českého kulturního prostředí, a to nejen v souvislosti s uprchlickou krizí vyvolanou válečným konfliktem na Ukrajině.

2.2 Kvantitativní rozvoj vzdělávání v HMP na jednotlivých úrovních vzdělávací soustavy

Počet škol a školských zařízení na území HMP se v období platnosti DZ HMP 2020 významněji měnil u soukromých zřizovatelů. Postupně vzrůstal počet subjektů vykonávajících střední školu. Počty škol a školských zařízení v době zpracování DZ HMP 2020 a tohoto DZ HMP představuje následující tabulka.

Tabulka 7 – Počty škol a školských zařízení ve školním roce 2019/2020 a ve školním roce 2022/2023

	MČ	MČ	HMP	HMP	církev	církev	soukromý	soukromý	ostatní	ostatní	celkem	celkem
MŠ	300	299	12	12	10	9	112	117	3	3	441	440
ZŠ	195	195	27	27	8	8	53	56	5	5	292	291
SŠ	1	1	105	105	10	10	68	75	2	6	186	198
Konzervatoř	-	-	4	4		-	3	3	1	1	8	8
VOŠ	-	-	17	16	6	6	13	14	1	1	37	37
ZUŠ	2	2	26	26	2	2	5	7	1	1	36	38
Střediska volného	2	2	13	14	6	3	2	6	-	-	23	25
Domovy mládeže	-	-	14	13	4	4	1	2	1	1	19	20
DD, DD se školou	-	-	2	3	-	-	1	1	1	1	4	5
Celkem zřiz.	500	499	220	220	46	42	258	281	15	19	1 047*	1062

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství, vlastní zpracování, zeleně podbarvená pole odpovídají školnímu roku 2022/2023, *) Celkový součet nereprezentuje reálný počet subjektů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, ale souhrnný/dílní počet zapsaných činností

2.2.1 Předškolní vzdělávání

Zřizovatelem běžných veřejných MŠ jsou městské části HMP. Z 57 MČ na území HMP je 53 MČ zřizovatelem alespoň jedné MŠ. Mateřské školy v HMP jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují a snaží se vycházet vstříc požadavkům na umístění dětí. Problémy s kapacitami jsou nejen v okrajových MČ, kde jsou stále kapacity MŠ mírně nebo zcela nedostatečné. Důvodem je nová bytová výstavba s koncentrací obyvatel s nižším věkovým průměrem v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů řada MČ realizovala navyšování kapacit formou stavebních úprav budov MŠ i ZŠ. Přehled základních kvantifikačních údajů demonstruje tabulka č. 8.

Tabulka 8 – Základní údaje o předškolním vzdělávání

Školní rok	Počet mateřských škol ve školním roce všech zřizovatelů	Počet dětí v mateřských školách		Zamítnuté žádosti o zápis ke vzdělávání
		z toho: v běžných třídách	z toho: ve speciálních třídách	
2019/2020	427	43 260	495	8 388
2020/2021	429	42 578	430	9 681
2021/2022	435	42 580	475	8 713
2022/2023	440	43 510	467	7 931

Zdroj: MŠMT – Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele, školní roky 2019/2020 až 2022/2023, vlastní zpracování.

Nárůst počtu MŠ je dán z velké části vznikem nových soukromých subjektů. Těch vzniklo na území hl. m. Prahy od školního roku 2019/2020 do školního roku 2022/2023 celkem 14 z celkových 18 nových subjektů všech zřizovatelů. Pouze tři nové subjekty vznikly zřízením nové MŠ některou z MČ.

Údaje, které eviduje MŠMT pod názvem „zamítnuté žádosti o zápis ke vzdělávání“ vyjadřují celkový počet žádostí, kterým mateřské školy nevyhověly. Celkový počet zamítnutých žádostí se nerovná celkovému počtu dětí, které nebyly přijaty ke vzdělávání v mateřských školách. Rodiče totiž mohou podat více žádostí do více mateřských škol. Proto reálná čísla nepřijatých dětí jsou odlišná. Přesný počet dětí, které nebyly přijaty na celém území HMP, nelze zcela přesně zjistit, protože mateřské školy si nemohou mezi sebou předávat informace o žadatelích. Stále lze spatřovat trend snižování počtu dětí ve věku tří let, které nebyly přijaty do MŠ. Uvolněné kapacity byly zaplňovány dětmi z Ukrajiny, které jsou na území HMP s tzv. dočasnou ochranou.

2.2.2 Základní vzdělávání

Zřizovatelem většiny ZŠ jsou městské části, které mají primárně zabezpečovat na svém území dostupnost povinné školní docházky. Dalšími významnými zřizovateli v oblasti základního vzdělávání na území HMP jsou soukromí zřizovatelé.

HMP v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihuje zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání. Městské části HMP, kde objektivně došlo k nárůstu obyvatel stěhováním, nemohou čelit problémům vztahujícím se ke zvýšené poptávce po školských službách a další občanské infrastruktuře. Rozpočty městských částí HMP nemají dostatek finančních prostředků na výstavbu nových základních škol či navyšování kapacit již existujících základních škol. Od jara roku 2022 se situace s kapacitami na celém území hl. m. Prahy zhoršila v souvislosti s přílivem žáků-uprchlíků z Ukrajiny. V několika městských částech se nedaří dlouhodobě umístit děti uprchlíků z důvodu nedostatečných kapacit základních škol. Základní údaje o vývoji v oblasti základního vzdělávání udává následující tabulka.

Tabulka 9 – Základní údaje o základním vzdělávání

Školní rok	Počet základních škol	Počet žáků v základních školách			Počet tříd
		Celkový počet žáků	z toho: na 1. stupni ZŠ	z toho: na 2. stupni ZŠ	
2019/2020	284	108 638	67 701	40 937	5 128
2020/2021	284	110 975	67 153	43 822	5 286
2021/2022	286	112 089	66 164	45 925	5 386
2022/2023	291	121 401	70 792	50 609	5 568

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2019/2020 až 2022/2023, vlastní zpracování.

Z přehledu údajů je patrné, že stále dochází k celkovému nárůstu subjektů, poskytujících základní vzdělávání, ale zejména je patrný nárůst počtu tříd a žáků v každém školním roce. Na zvýšenou potřebu umístění žáků do základních škol reagovali zřizovatelé hlavně zvýšením kapacity existujících základních škol. Proto je z přehledu také patrný meziroční nárůst počtu tříd v HMP.

V HMP bylo ve školním roce 2022/2023 zařazeno do rejstříku škol a školských zařízení celkem 56 subjektů, které poskytovaly základní vzdělávání. V případě HMP narostl počet ZŠ soukromého zřizovatele do školního roku 2019/2020 o 8.

V případě soukromých zřizovatelů ZŠ se ukazuje, že v rámci segmentu základních škol uspokojují poptávku těch rodičů, kteří mají zájem o vzdělávání v určité alternativě a také v určité domnělé „kvalitě“.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družiny a školní kluby

Vzdělávání účastníků ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání – je důležitým prvkem fungujícím paralelně se základním vzděláváním.

O umístění účastníků ve školních družinách je v každém sledovaném školním roce neustálý zájem. Zvyšující se počet účastníků v družinách stále zajišťují populačně silné ročníky, které se vzdělávají na základních školách, ale stále více od školního roku 2022/2023 i děti uprchlíků z Ukrajiny, kteří jsou zapsáni ke vzdělávání v základních školách. Školní kluby vykazují více postupně zvyšující se počet zapsaných účastníků. Cílem družin a klubů je zajistit volnočasové aktivity účastníků po vyučování. Na většině škol se podobně jako v minulých letech realizovala řada přírodních aktivit pro účastníky.

Tabulka 10 – Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – všichni zřizovatelé

Školní rok	Družiny			Školní kluby	
	Počet družin ve šk. r. všech zřizovatelů družiny	z toho: oddělení	Počet zapsaných účastníků	Počet klubů	Počet zapsaných účastníků
2019/2020	272	1 795	45 542	72	4 603
2020/2021	274	1 822	43 962	73	4 570
2021/2022	275	1 835	44 660	78	4 963
2022/2023	280	1 910	47 659	84	5 459

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2019/2020 až 2022/2023, vlastní zpracování.

2.2.3 Základní umělecké vzdělávání

Na území HMP se ve školním roce 2022/2023 nacházelo 38 subjektů poskytujících základní umělecké vzdělávání. Rozložení základních uměleckých škol a jejich detašovaných pracovišť dostatečně uspokojovalo poptávku po v tomto druhu vzdělávání. Školy nezaznamenávají zásadní zvyšování počtu žáků v souvislosti s demografickým vývojem na konkrétních územích HMP. Žáci se do ZUŠ přijímali na základě přijímací talentové zkoušky.

Tabulka 11 – Počty žáků ZUŠ v jednotlivých školních rocích od 2019/2020 do 2022/2023

školní rok	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
počet žáků	26 119	26 029	26 083	26 805
počty škol	36	36	37	38

Zdroj: Statistické výkazy 2019/2020 – 2022/2023

2.2.4 Zájmové vzdělávání v domech dětí a mládeže

Na základě dlouhodobé podpory hl. m. Prahy vznikl funkční systém zájmového vzdělávání, neformálního vzdělávání a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením, který zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy domy dětí a mládeže (DDM) a nestátní neziskové organizace zaměřené na práci s dětmi a mládeží ve volném čase. Uvedené organizace přinášejí v rámci nabídky aktivit výchovný a vzdělávací prvek.

Na území HMP je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje HMP a dva jsou zřizovány MČ. Díky jejich rozmístění, včetně odloučených pracovišť v různých částech města, je zajištěna nabídka na 53 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti. DDM dále provozují 3 dopravní hřiště a 22 venkovních otevřených volnočasových areálů (z toho je 12 vybaveno víceúčelovým sportovním hřištěm). Mimo území města je zajišťována nabídka ubytování a táborových aktivit v 8 táborových základnách a 4 školách v přírodě.

V posledních letech dochází k navyšování a rozvoji odloučených pracovišť především v okrajových částech Prahy v souladu s novou výstavbou bytů. DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto uvedených školských zařízení. Zároveň je cíleno na kvalitní programovou přípravu a organizační zajištění vlastního průběhu. Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM se trvale zvyšuje, pedagogičtí pracovníci mají požadovanou kvalifikaci nebo si jí průběžně doplňují.

Pravidelná činnost představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží, je profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Příležitostná činnost je účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, exkurze, přednášky, semináře, besedy, mezinárodní spolupráce a výměna zkušeností, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, tematické propagační akce apod. Spontánní činnost obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především s neorganizovanými dětmi a mládeží nad mládeží nad 13 let. Jedná se především o tematicky zaměřené akce. Dlouhodobě dochází i k propojování formálního a zájmového vzdělávání především cílenou nabídkou vzdělávacích programů a aktivit pro školy.

V pravidelné zájmové činnosti pražských DDM došlo v každém školním roce k nárůstu počtu účastníků do 26 let především v rámci spolupráce se školami a odbory školství na jednotlivých městských částech. Největší zájem je dlouhodobě o sportovní (florbal a aerobic), taneční a výtvarné aktivity. Dále převažuje zájem o dramatické a divadelní aktivity, chovatelství a technické obory. K nárůstu došlo i v rámci širší nabídky kroužků, akcí soutěží i táborů čímž se zvýšila i návštěvnost pořádaných aktivit. Věkovou skupinou nad 13 let je aktuálně výrazně využívána nabídka parkouru, lezení po stěně, žonglování, počítačové grafiky, robotiky, natáčení krátkých filmů a animace.

Počty účastníků se soustavně zvyšují kromě omezení činnosti v rámci covidových opatření v období 2020-2021. Nejvýraznější nárůsty účastníků zaznamenaly pravidelné a příležitostné činnosti.

Tabulka 12 – Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2016–2023

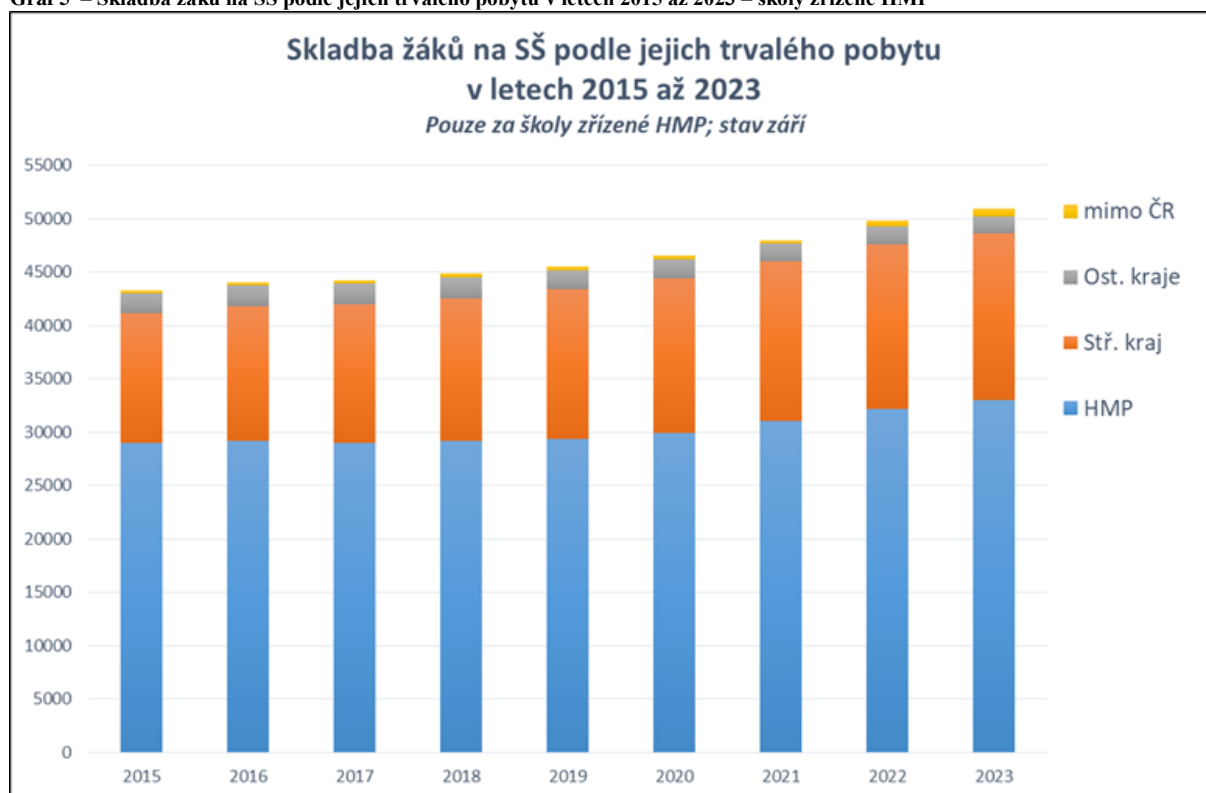
Typ činnosti	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Pravidelná činnost	26 121	26 907	27 205	27 024	21 635	28 360	31 253
Příležitostná činnost	302 218	321 474	343 346	211 243	104 359	269 205	324 671
Spontánní činnost	142 812	142 198	180 975	133 881	109 632	224 833	220 721
Soutěže	102 245	104 198	115 204	28 715	22 059	69 893	97 792
Prázdninové akce	25 104	25 532	26 529	30 736	26 337	27 605	30 686
Celkem	601 349	600 267	671 089	431 599	284 022	619 896	705 123

Zdroj: SML MHMP

2.2.5 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání oproti předškolnímu či základnímu vzdělávání má v HMP významně nadregionální charakter. Vzdělávání žáků ve středních školách neurčují pouze místní podmínky, ale mnohé další aspekty – například sociokulturní potřeby, ekonomické faktory, dovednosti a zájmy žáků, požadavky zákonných zástupců žáků, budoucí uplatnění na trhu práce, trvalý nebo stabilní ekonomické zabezpečení rodiny, ale rovněž průchodnost vzdělávacím systémem a příprava na studium v terciárním vzdělávání. Zvyšující se počet žáků na základních školách v období platnosti DZ HMP 2020 je patrný vzestup žáků, kteří přecházejí do středního vzdělávání. Zároveň se významně měnily požadavky veřejnosti na obrovskou nabídku s důrazem na všeobecné vzdělávání v gymnáziích. HMP na tuto poptávku pružně reagovalo a v souladu s DZ ČR 2019-2023 posilovalo obory čtyřletých gymnázií všude tam, kde to bylo možné (s ohledem na personální, prostorové a materiální zabezpečení). K tomu HMP mělo vypracovanou Koncepti rozvoje čtyřletých gymnázií. V HMP se však ukazuje závažnější problém v oblasti zajištění dostatečných kapacit středních škol v podobě významné dojížděky žáků z jiných krajů ČR – zejména ze Středočeského kraje. HMP se tak v období platnosti DZ HMP 2020 snažilo ve spolupráci se Středočeským krajem nalézt funkční cesty, které by pomohly do určité míry zmírnit dojížděku žáků ze Středočeského kraje do HMP, ale zároveň neomezovat svobodný výběr vzdělávací cesty jednotlivých žáků.

Graf 5 – Skladba žáků na SŠ podle jejich trvalého pobytu v letech 2015 až 2023 – školy zřízené HMP

Zdroj: SML MHMP

Střední vzdělávání je v HMP realizováno ve středních školách, které jsou primárně zřizovány HMP. Působí zde stále významněji soukromí zřizovatelé, v jednom případě je zřizovatelem střední školy také městská část a v neposlední řadě jsou významným zřizovatelem středních škol také církve.

Síť středních škol je v HMP rozložena tak, aby mohla být dostatečně uspokojena poptávka po středním vzdělávání a zároveň, aby síť byla ekonomicky únosná. Celkové počty škol všech zřizovatelů a žáků v HMP demonstruje za sledované období čtyř školních roků následující přehled.

Tabulka 13 – Základní údaje o středním vzdělávání

Školní rok	Počet středních škol ve školním roce (všichni zřizovatelé)	Počet dětí ve středních školách			Počet tříd
		Celkový počet žáků	Nově přijatí do 1. ročníků	Absolventi za školní rok	
2019/2020	185	66 762	17 983	11 433	2 997
2020/2021	186	68 651	18 304	12 589	3 022
2021/2022	187	71 376	19 036	13 376	3 082
2022/2023	190	73 984	20 009	12 809	3 129

Zdroj: Statistická ročenka školství – školní roky 2019/2020 až 2022/2023, vlastní zpracování

V době platnosti DZ HMP 2020 došlo ke zvýšení počtu subjektů vykonávajících střední školu. Stále se soustavně zvyšuje celkový počet žáků vzdělávajících se ve středních školách.

V HMP nebyl zásadně snížen poměr žáků odcházejících do gymnaziálního vzdělávání. O vzdělávání v gymnáziích má veřejnost stálý zájem, proto došlo k opatřením směřujícím k posílení přístupu k všeobecnému vzdělávání v gymnáziích.

V HMP se podařilo udržet zájem žáků o obory vzdělání s výučním listem. Pokračovala systematická podpora vybraných oborů vzdělání s maturitní zkouškou a s výučním listem ve středních odborných školách.

Ve středních školách na území HMP byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž bylo možné dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou. Nejpočetněji zastoupenými skupinami oborů středních škol v denním vzdělávání byly: Obecná příprava (gymnázium), Ekonomika a administrativa, Gastronomie, hotelnictví a turismus a Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika. V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání.

Ve středních školách na území HMP se vzdělávalo stále více cizinců, a to nejen v souvislosti s uprchlickou krizí – žáků z Ukrajiny, kteří v ČR požívají statut dočasné ochrany. Přístup ke vzdělávání ve středních školách je značně omezený v případě, že uchazeč neovládá český jazyk. V případě přijetí cizince ke střednímu vzdělávání nemá naprostá většina škol se začleňováním těchto žáků do kolektivu větší problémy. Pro žáky s odlišným mateřským jazykem (OMJ) HMP zajišťuje podporu v podobě kurzů češtiny.

2.2.6 Konzervatoře

Na území HMP působí 8 konzervatoří. HMP zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře, z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. V konzervatořích na území HMP se vzdělávají téměř ze dvou třetin žáci, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Vzdělávání v konzervatořích na území HMP se během platnosti DZ HMP 2020 výrazně neměnilo s ohledem na specifičnost tohoto typu školy.

2.2.7 Vyšší odborné vzdělávání

Vzdělávání ve vyšších odborných školách obecně prochází v poslední dekádě výrazným nezájmem studentů o vzdělávací programy zaměřené na technické a nehumanitní směry. Stálý zájem vykazují VOŠ zaměřené na umělecké, pedagogické nebo zdravotnické programy. Celkově se však zájem studentů o vzdělávání ve VOŠ stagnuje. To je způsobeno širokou nabídkou univerzitních a vysokoškolských programů na veřejných a soukromých vysokých školách. Zájem o zdravotnické programy zvýšila pandemie COVID-19, kdy se významně zvýšila poptávka o odborný zdravotnický personál. Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání byla skupina 82 – Umění a užité umění, dále skupina 53 – Zdravotnictví a skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče.

2.2.8 Speciální školství

S demografickým vývojem je v HMP pocíťován akutní nedostatek kapacit pro speciální vzdělávání. Zvyšující se počet dětí a žáků běžným přírůstkem a vnitřní migrací obyvatel významně posílila uprchlická vlna dětí a žáků z Ukrajiny. Školy se tak potýkaly s nedostatkem míst, kdy nebylo možné vyhovět všem žádostem o přijetí ke vzdělávání ve speciální škole.

HMP zřizovalo 38 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jedná se o školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona a školy při zdravotnických zařízeních. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se ředitelé škol zřízených podle § 16 odst. 9 (dále i „speciální školy“) snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu.

V předškolním vzdělávání patří dlouhodobě k nejčastější diagnostice dětí ve školách dle § 16 odst. 9 školského zákona závažné vady řeči. V základním vzdělávání navštěvuje nejvíce žáků školy pro žáky s mentálním postižením, přestože jejich počet ve speciálních školách klesá, a dále s postižením více vadami. Zde je naopak zaznamenáván nárůst. Ve středním vzdělávání je nejčastěji poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením, závažnými poruchami učení a kombinací více vad.

Ve vzdělávacím systému HMP se stále platí tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách, kde jsou jim vytvářeny potřebné podmínky ke vzdělávání. Jedním z významných podpůrných opatření je personální podpora asistenta pedagoga, který je využívána také ve speciálních školách. Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na druhu zdravotního postižení žáků a potřebném stupni podpory personálního charakteru žáků, stanoveném na základě pedagogicko-psychologické a speciálněpedagogické diagnostiky uskutečněné ve školských poradenských zařízeních. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku.

2.2.9 Další vzdělávání

V HMP zejména střední školy poskytovaly možnosti dalšího vzdělávání. Kromě různých forem formálního vzdělávání, školy také poskytovaly různé kurzy a v neposlední řadě poskytovaly další vzdělávání pro získání kvalifikace v Národní soustavě kvalifikací (dále jen „NSK“). HMP spolupracovalo s NPI na projektu Upskilling s cílem podpory a optimalizace sítě autorizovaných osob.

HMP kromě jiných dílčích aktivit realizuje rozsáhlou síť Akademie umění a kultury pro seniory HMP jako prostor pro mezigenerační solidaritu a komunikaci, jenž občanům v seniorském věku umožňuje smysluplné a aktivní naplnění volného času specificky zaměřeným studiem, které vhodně naplňuje jejich potřeby, a to jak psychické (tvořivost, seberealizace, uplatnění), tak sociální (navázání nových kontaktů s vrstevníky podobných zájmů). Projekt poskytuje odborné studium v uměleckých oborech (hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický), a je realizován v prostorách již existujících základních uměleckých škol, které jsou personálně i materiálně zabezpečeny. Vzdělávání v uměleckých oborech, které je koncipováno jako tříleté studium, je personálně zabezpečeno kvalifikovanými pedagogy z řad pedagogických pracovníků základních uměleckých škol, jako specializovanými lektory. Výuka probíhá formou didakticky přizpůsobených individuálních nebo skupinových výuk, přednášek, cvičení, seminářů, návštěv koncertů a představení. Síť Akademie vhodně využívá volné prostory základních uměleckých škol v dopoledních hodinách, vybavené učebny, hudební nástroje k zapůjčení, výtvarné potřeby, apod.

Výuka v kalendářním roce 2024 probíhá na 17 základních uměleckých školách zřízených HMP. Jedná se o již etablovaný a velmi úspěšný projekt. Ve studijním roce 2023/2024 probíhá výuka již 3. cyklus na 15 základních uměleckých školách, výuka 1. cyklu a 4. cyklu probíhá v obou případech na 1 základní umělecké škole.

Ve studijním roce 2023/2024 studuje na výše uvedených základních uměleckých školách celkem 1003 studentů za pomoci 264 lektorů v kolektivní i individuální výuce. Projekt plně akcentuje plnohodnotný život občanů nad 55 let věku.

2.2.10 Preventivně výchovná péče, ústavní ochranná výchova

Ve školním roce 2022/2023 fungovaly v HMP 4 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 352 klientů. HMP zřizovala 3 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 369 lůžek. Trendem je snižování počtu klientů v ústavní a ochranné výchově. Počty dětí nebo mládeže v případě dětských domovů se zásadně neměnily.

Tabulka 14 – Zařízení ústavní a ochranné výchovy na území HMP

zařízení ústavní a ochranné výchovy ve školním roce 2019/2020	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	3	153	133	86,9
Diagnostický ústav	4	172	156	90,7
Dětský domov se školou	1	24	21	87,5
Výchovný ústav	1	16	14	87,5
Celkem	9	365	322	88,8

zařízení ústavní a ochranné výchovy ve školním roce 2020/2021	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	3	153	138	90,2
Diagnostický ústav	4	172	145	84,3
Dětský domov se školou	1	24	17	70,8
Výchovný ústav	1	16	13	81,3
Celkem	9	365	313	85,8

zařízení ústavní a ochranné výchovy ve školním roce 2021/2022	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	4	173	138	79,8
Diagnostický ústav	4	166	142	85,5
Dětský domov se školou	1	24	13	54,2
Výchovný ústav	1	16	15	93,8
Celkem	10	379	308	81,3

zařízení ústavní a ochranné výchovy ve školním roce 2022/2023	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	4	159	141	88,7
Diagnostický ústav	4	166	175	105,4
Dětský domov se školou	1	24	16	66,7
Výchovný ústav	1	20	20	100
Celkem	10	369	352	95,4

2.3 Financování regionálního školství

2.3.1 Reforma financování regionálního školství

Nová podoba financování regionálního školství byla odstartována od 1. 1. 2020 a byla výhradně orientována na financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí. Principy financování soukromých a církevních škol se reformou neměnily. Nový způsob financování regionálního školství bylo v době platnosti DZ HMP 2020 implementován a realizován, nicméně v roce 2023 musel projít určitou revizí, neboť se ukazuje, že neúměrně rostou mandatorní výdaje na vzdělávání v regionálním školství. Od roku 2024 se tak musely změnit koeficienty tzv. PHmax u základních a středních škol. Cílem změny je úspora finančních prostředků.

Původní reformou financování regionálního školství chtělo MŠMT dosáhnout zejména: narovnání systému rozdělování peněz, školy mají prokazatelně získat více peněz na zkvalitnění vzdělávání, ředitelé měli získat jasná pravidla pro financování, systém měl být předvídatelný a měl přinést zjednodušení ekonomické administrativy, přičemž pravomoci ředitelů škol nebyly změnou způsobu financování škol a školských zařízení nijak omezeny.

Základní principy systému financování:

- Větší míra centralizace při financování regionálního školství (náhrada části systému stávajících republikových a krajských normativů systémem normativů stanovených centrálně z úrovně MŠMT). Zajištění rovnosti financování v případech, kdy rozdíly byly nedůvodné.
- Byl zaveden zcela odlišný systém normativního financování pedagogické práce ve vybraných druzích škol (mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře) a typech školských zařízeních (školní družiny) zřizovaných ÚSC. Právní předpisy pro ně stanoví maximální možný rozsah vzdělávání, nebo maximální možný rozsah přímé pedagogické činnosti hrazený ze státního rozpočtu.
- Velký důraz je kladen úplnost a správnost vykazovaných údajů, které slouží pro stanovení části rozpočtu školy nebo školského zařízení.

Tabulka 15 – Schéma principu financování regionálního školství od 1. 1. 2020

	MATEŘSKÉ ŠKOLY	ZÁKLADNÍ ŠKOLY	STŘEDNÍ ŠKOLY	ŠKOLNÍ DRUŽINY	KONZERVATOŘE	VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY	ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)	Normativ na pedagogického pracovníka Objem platových tarifů podle vykázaných údajů Normativ ostatních nárokových složek platů na jednoho pedagoga Normativ nenárokových složek platu na jednoho pedagoga					Oborový normativ na studenta	Oborový normativ na žáka
	Opravný koeficient zohledňující naplněnost běžných tříd a oddělení Opravný koeficient zohledňující inkluzi v běžných třídách a odděleních						
Magistrát hlavního města Prahy	REZERVA						

Postupy financování pedagogické a nepedagogické práce ze státního rozpočtu

- *Postup financování pedagogické práce ze státního rozpočtu ve vybraných druzích škol a typech školských zařízení (MŠ, ZŠ, SŠ, konzervatoře, školní družiny):*

Vybrané druhy škol a školní družiny předkládají ministerstvu údaje o svých pedagogických pracovnících v rozsahu, termínech a struktuře stanovených prováděcím právním předpisem. Tím definují svůj nárok na přiděl zdrojů státního rozpočtu.

Ministerstvo posuzuje, zda definovaný nárok nepřekračuje nárok vyplývající pro školu/školské zařízení ze stanoveného maximálního rozsahu vzdělávání (tzv. PHmax). Není-li PHmax překročen, je škole/školskému zařízení přiznán objem tarifních platů (včetně příslušenství) ve výši definovaného nároku. Pokud definovaný nárok překračuje nárok vyplývající pro školu/školské zařízení ze

stanoveného PHmax, je škole/školskému zařízení přiznán objem tarifních platů (včetně příslušenství) ve výši odpovídající PHmax.

Přiznaný objem finančních prostředků na platové tarify je zvýšen o objem finančních prostředků na ostatní nárokové složky platů pedagogů (stanovený normativ * přiznaný počet úvazků) + příslušenství a o objem finančních prostředků na nenárokové složky platů pedagogů (stanovený normativ * přiznaný počet úvazků * koeficient naplněnosti * koeficient společného vzdělávání) + příslušenství.

- *Postup financování pedagogické práce ze státního rozpočtu V ostatních druzích škol a typech školských zařízení:*

U ostatních druhů škol a typů školských zařízení (mimo vybrané) je financování pedagogické práce nadále řešeno normativně na žáka, zčásti prostřednictvím oborových normativů stanovených centrálně MŠMT (pro VOŠ a ZUŠ) a zčásti prostřednictvím republikových a krajských normativů, tzn. v současném režimu pro školská zařízení mimo školních družin.

- *Postup financování nepedagogické práce ze státního rozpočtu v mateřských, základních a středních školách:*

Prostřednictvím normativů na školu, na pracoviště a na třídu (u SŠ na třídu v oboru vzdělání) stanovených centrálně MŠMT.

- *Postup financování nepedagogické práce ze státního rozpočtu ve vyšších odborných školách a konzervatořích:*

Prostřednictvím normativů na školu, na pracoviště a na studenta v akreditovaném vzdělávacím programu/na žáka v oboru vzdělání, stanovených centrálně MŠMT.

- *Postup financování nepedagogické práce ze státního rozpočtu v základních uměleckých školách:*

Prostřednictvím oborových normativů na žáka stanovených centrálně MŠMT.

- *Postup financování nepedagogické práce ze státního rozpočtu v ostatních školských zařízeních:*

Prostřednictvím republikových a krajských normativů, tzn. v současném režimu.

- *Postup dofinancování regionálního školství:*

Rezerva, která se rozepisuje na MHMP již z úrovně ministerstva nad rámec normativního rozpisu rozpočtu. Přidělená rezerva se využívá přednostně k řešení finančních dopadů podpůrných opatření podle § 16 školského zákona nově přiznaných dětem, žákům a studentům v průběhu daného kalendářního roku a finančních dopadů případného nárůstu výkonů v novém školním roce, ale i k zohlednění objektivních (normativně nepostižitelných) specifik jednotlivých škol/školských zařízení, a to zejména v oblasti personálního zabezpečení specifických podmínek jejich provozu.

Cílem nového způsobu financování bylo dle MŠMT:

- Zajištění transparentnosti a předvídatelnosti ve financování škol a školských zařízení.
- Odstranění nerovností v odměňování zaměstnanců.
- Odstranění negativních dopadů při snížení počtu žáků.

2.3.1 Významné projekty podpořené z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – implementační projekty akčního plánování v území

PROJEKT: Implementace krajského akčního plánu II (iKAP II) – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace)

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0021106

Zahájení projektu: 1. 6. 2021

Ukončení projektu: 30. 11. 2023

Praha – město, které zavádí priority vzdělávací politiky MŠMT do praxe základních a středních škol. To byl cíl dvouletého projektu implementace Krajského akčního plánu II – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace). Jeho tým pomáhal rozvoji funkčních partnerství škol, univerzit a neziskového sektoru na území Prahy. Projekt byl financován z fondů EU prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (MŠMT).

Projekt iKAP II navazoval na cíle a priority Krajského akčního plánu Prahy (KAP) a s pomocí 40 partnerů naplňoval konkrétní opatření KAP aktivitami přímo ve školách. Podporoval nadané žáky i žáky znevýhodněné nebo žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pomáhal dětem s odlišným mateřským jazykem a jejich rodinám úspěšně projít školním vzděláváním. Podporoval rozvoj gramotností, kreativity a inovativnosti ve výuce, přispíval ke spolupráci středních škol s firmami. Prostřednictvím zavádění dlouhodobého plánování přispěl k systémovému zlepšení řízení škol, zvýšení kvality vzdělávání a zvýšení jeho dostupnosti pro každého žáka.

Příjemce podpory: Hlavní město Praha

Realizace: Pražský inovační institut, z. ú., Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, Praha 1

Celková alokace projektu podpořeného fondy Evropské unie (skrze OPVTV) činila 350 milionů korun.

Projekt přinesl pražským školám:

- zvyšování kompetencí vedoucích pracovníků škol – program Rozvíjíme školu spolu
- rozvoj osobnostních a profesních kompetencí pedagogů
- pomoc s řešením (kyber)šikany – pro školní metodiky prevence i pedagogické sbory
- programy polytechnické výchovy
- vzdělávací kempy, letní příměstské tábory a školy pro žáky a studenty (IT a polytechnika)
- rozvoj digitálních kompetencí pro pedagogy, žáky a studenty (3D tisk, virtuální realita a další)
- podpora podnikavosti žáků a studentů
- možnost zapojit se do odborných sítí učitelů
- praktické semináře k žákovskému parlamentu a třídnickým hodinám
- pomoc s distančním vzděláváním

Více informací o jednotlivých aktivitách zde: <https://www.ikap2inovace.cz>.

PROJEKT: iKAP 2 – Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství (iKAP2 – KPRS)

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0021047

Zahájení projektu: 1. 6. 2021

Ukončení projektu: 30. 11. 2023

Cílem projektu byla praktická realizace vybraných klíčových intervencí naplánovaných v krajském akčním plánu hl. m. Prahy. Díky projektu na území Prahy pokračovala celá řada úspěšných a osvědčených intervencí a zároveň byla uvedena do praxe a podpořena další sada nástrojů, které povedou v dlouhodobém měřítku k dalšímu výraznému zkvalitnění pražského školství.

Vedle Hospodářské komory hl. m. Prahy je do projektu přímo zapojeno dalších 64 partnerů z řad pražských středních škol. Personál škol získal nové kompetence, které pomohou zefektivnit a zároveň také zatraktivnit výuku. Synergicky k tomuto účelu bylo rovněž pořízeno adekvátní technické vybavení. Žáci díky zapojení do pilotáže jednotlivých programů posilovali své kompetence, klíčové pro volbu své další studijní dráhy, případně pro své profesní uplatnění.

Díky projektu v konečném důsledku očekáváme:

- nižší podíl předčasného ukončení vzdělávacího procesu,
- větší propustnost vzdělávacího systému a jeho jednotlivých stupňů,
- větší motivaci dětí ke vzdělávání v oborech žádaných trhem práce (především pak v oborech techničtěji zaměřených),
- program vedoucí k růstu kvality praxí žáků pedagogických škol, kteří se připravují na vlastní pedagogickou činnost v rámci mateřských škol,
- větší míru motivace a zapojení škol do vzájemného síťování a aktivit zaměřených na přenos dobré praxe,
- technickou infrastrukturu odpovídající moderním požadavkům na výuku,
- aktivizovanou síť vzájemné spolupráce škol a spolupráce škol s dalšími významnými aktéry v oblasti trhu práce či vzdělávání.

Konkrétními nástroji projektu byla například polytechnická hnízda, centra interaktivní výuky, PolyTechBus, TOP kempy, soutěže Sollertia nebo zážitková interaktivní polytechnická expozice. Součástí projektu byl také screening praxí v prostředí mateřských škol a jejich podpora za pomoci specializovaných workshopů.

Více informací o jednotlivých aktivitách zde: <https://www.prazskeskoly.cz>.

Projekt byl financovaný z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a rozpočtu hlavního města Prahy. Projekt byl rozpočtován na částku téměř 200 mil. Kč.

PROJEKT: Krajský akční plán III Praha

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127

Zahájení projektu: 1. 4. 2022

Ukončení projektu: 30. 11. 2023

HMP bylo oprávněným žadatelem v rámci Výzvy č. 02_20_082 z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - Akční plánování v území – v rámci specifického cíle SC 3 – Rozvoj systému strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání (dále jen „výzva“) přičemž HMP požádalo o podporu realizace individuálního projektu – Krajský akční plán III Praha (dále jen „KAP III“).

Projekt měl pouze jednoho partnera s finančním příspěvkem – Pražský inovační institut, z. ú., IČO: 08874883, se sídlem: Mariánské náměstí 2/2, Staré Město, 110 00 Praha 1

KAP byl zaměřen na tvorbu plánu směřujícího ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. Klíčová témata byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická.

Povinná témata:

- rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity
- polytechnické vzdělávání
- podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- kariérové poradenství
- podpora čtenářské gramotnosti
- podpora matematické gramotnosti
- rozvoj potenciálu každého žáka
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- Tato témata jsou v projektu realizována prostřednictvím tematických platform.

Platforma 1: Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Témata:

- propojování formálního vzdělávání s neformálním a zájmovým vzděláváním, spolupráce s partnery ve vzdělávání (knihovny, galerie, muzea, apod.),
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání,

- sjednocení a provázání vertikálních a horizontálních akčních plánů, strategický management na všech úrovních vedoucí k podpoře na kompetence orientovaného způsobu vzdělávání demografické predikce, predikce vzdělanosti, zaměstnanosti, trhu práce,
- spolupráce s MAP (ZŠ - SŠ a přechody mezi nimi),
- tematická setkávání škol, předávání dobré praxe a sdílení zkušeností.

Tato zastřešující platforma řešila průřezová témata KAP III proměnu obsahu a způsobu vzdělávání, podporu učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání a spolupráce ZŠ - SŠ, SŠ – VŠ a zajistila jejich naplňování/realizaci ve všech klíčových tématech KAP III. Zároveň reflektovala Strategický cíl 1 Strategie 2030 - zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život tím, že řeší proměnu postavení formálního vzdělávání a nutnost transformace vzdělávacího prostředí, obsahů a jejich předávání s důrazem na rozvoj kompetencí a pochopení souvislostí a provázaností na všech úrovních.

Platforma 2: Rozvoj potenciálu každého žáka

Témata:

- rozvoj potenciálu každého žáka /dítěte/ studenta / účastníka formálního, neformálního a zájmového vzdělávání (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů),
- společné vzdělávání včetně podpory nadaných žáků a žáků s OMJ,
- rozvoj aktivit Kampusu Hybernská,
- formativní hodnocení,
- wellbeing (osobnostní a sociální výchova a vzdělávání, klima školy) v souladu s Národním akčním plánem pro duševní zdraví do 2030,
- občanské vzdělávání.

Platforma 2 zajišťovala naplňování/realizaci průřezového tématu snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání, dostupnost, inkluzivní (společné) vzdělávání a podpora žáků ohrožených školním neúspěchem, naplňování cílů společného vzdělávání, rozvoj kompetencí pedagogů v oblastech, které směřují ke schopnosti vzdělávat různorodé kolektivy dětí a rozvíjet potenciál dětí/žáků/studentů se sociálním a jiným znevýhodněním. Zároveň témata byla v souladu se Strategickým cílem 2 Strategie 2030 - snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Platforma 3: Rozvoj gramotností

Témata:

- čtenářská gramotnost,
- matematická gramotnost,
- digitální a informační gramotnost (mediální, datová, kyberbezpečnost),
- Platforma 3 zároveň zajišťuje realizaci průřezového tématu digitální kompetence ve všech klíčových tématech KAP III.

Tematická platforma 4: Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Témata:

- pilíře KP – informace, vzdělávání (kompetence, kariéroví poradci),
- sebepoznání
- podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity (PIK) na školách
- rozvoj Centra podpory podnikavosti
- finanční gramotnost (součást kompetence k podnikavosti podle evropského rámce EntreComp)

Platforma 5: Polytechnické vzdělávání (technické, přírodovědné a environmentální obory)

Témata:

- technické obory
- přírodovědné obory
- STEM koncept (STEAM, STREAM, 4C)
- environmentální (udržitelný rozvoj, cirkulární ekonomika atd.), jedná se o jedno z prioritních témat HMP pro další období. Z tohoto důvodu bude v rámci platformy ustanoven garant pro udržitelný rozvoj

Platforma 6: Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Témata:

- podpora a rozvoj odborného vzdělávání,
- spolupráce škol se zaměstnavateli (včetně prvků duálního vzdělávání v SOV),
- spolupráce středních škol s VŠ,
- rozvoj oborové soustavy (s ohledem na připravované inovace oborové soustavy a revize RVPSOV).

Závěry

Relevantní výstupy z výše uvedených projektů budou v období platnosti tohoto DZ HMP nadále rozvíjeny a implementovány do nového implementačního projektu. HMP je oprávněným žadatelem v rámci vyhlášené „Výzvy č. 02_23_018 Akční plánování v území – IDZ“ z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK), přičemž HMP může požádat o podporu realizace individuálního projektu – obecně nazvaného – Implementace dlouhodobého záměru (dále jen „IDZ“), (konkrétní název projektu/projektů bude předmětem finální žádosti).

Cílem výzvy Akční plánování v území – IDZ (tj. implementace dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje) je podpora implementace aktivit a opatření naplánovaných v tomto DZ HMP a krajských akčních plánech rozvoje vzdělávání, které povedou ke zlepšení kvality vzdělávání na území krajů. Implementace společných nebo sdílených aktivit v území bude přispívat k naplnění DZ kraje navázaného na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

Minimální výše výdajů pro projekt IDZ může být 40 000 000 Kč. Maximální výše výdajů pro projekt IDZ na území hl. m. Prahy může být 361 421 450 Kč – maximální výše celkových způsobilých výdajů je závazně stanovena pro každé území dopadu – kraj. Výpočet maximální výše celkových způsobilých výdajů na jednotlivé kraje (území dopadu) vychází z počtu žáků a studentů v denních formách vzdělávání ve středních školách, vyšších odborných školách a konzervatořích v příslušném kraji.

Žádost o podporu IDZ může být podána prostřednictvím aplikace IS KP21+ nejpozději do 30. 6. 2025.

3. Akční plánování ve vzdělávání v hlavním městě Praze

Zastupitelstvo hl. m. Prahy svým usnesením č. 7/40 ze dne 26.10.2023 přijalo dokument Krajský akční plán III Praha (dále jen „KAP III“), který byl sestaven v souladu s metodickými postupy č.j.: MŠMT – 30671/2020 Krajské akční plány rozvoje vzdělávání (KAP) - postupy KAP III – a to v rámci individuálního projektu podpořeného z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání s názvem „Krajský akční plán III Praha“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127.

Dokument byl schválen a projednán na jednání pracovní skupiny Vzdělávání (dále jen „PSV“) dne 6. září 2023. V rámci PSV, kde jsou diskutována klíčová témata akčního plánování v území a další vzdělávací priority hlavního města Prahy. PSV napomáhala při tvorbě Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání v Praze, podporovala součinnost zúčastněných partnerů s realizačním týmem KAP, mapovala situaci a potřeby území, škol, vzdělávacího systému a trhu práce a zaměstnavatelů atd.

Dokument vznikl na podkladu odborných platforem, které sestavily konkrétní cíle, jež byly posléze pro KAP III prioritizovány na základě definovaných požadavků.

Dokument Krajský akční plán III Praha byl validován odbornou konzultantkou projektu P-AP, což deklaruje podpisová doložka, jež je součástí dokumentu. V konečné fázi byl dokument KAP III v měsíci prosinci roku 2023 schválen na MŠMT.

Povinnými tématy KAP III jsou:

- rozvoj podnikavosti a kreativity,
- polytechnické vzdělávání,
- podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli,
- kariérové poradenství,
- podpora čtenářské gramotnosti,
- podpora matematické gramotnosti,
- rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů),
- podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Témata průřezová:

- proměna obsahu a způsobu vzdělávání,
- podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání,
- digitální kompetence,
- snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání,
- spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích.

Dokument KAP III stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky na území Prahy na základě potřebnosti, přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami. Krajský akční plán vzdělávání je zaměřen na zvýšení kvality vzdělávání na středních školách, vyšších odborných školách a konzervatořích a na oblasti vzdělávání, které se přímo dotýkají regionálního trhu práce a inovací. Na základě realizace projektu KAP III Praha budou připraveny a poté realizovány implementační projekty, v nichž jsou plánovány a následně realizovány aktivity především pro SŠ/VOŠ/konzervatoře, popřípadě aktivity zaměřené na spolupráci mezi nimi. Při přípravě dokumentu bylo postupováno dle metodiky Postupy KAP III a Metodických listů NPI ČR. Dokument je strukturován následujícím způsobem:

- Analytická část
- Analýza potřeb území v hl. m. Praha
- Analýza potřeb na školách HMP – manažerské shrnutí
- Prioritizace potřeb v hl. m. Praha
- Roční akční plány 2023–2025 v hl. m. Praha

Součástí dokumentu je i příloha Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol (RAP) a příloha Projekty zařazené do IROP. Souhrnné rámce se vytváří z důvodu možnosti čerpání finančních prostředků v IROP. V případě HMP se však jedná pouze o Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol. Ostatní rámce (Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury školských poradenských zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona a Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury pro zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení) nebudou v HMP v rámci projektů IROP realizovány.

Závěry

Vzhledem k vysoké aktuálnosti dokumentu KAP III bude tento využit pro realizaci cílů, opatření, priorit a aktivit i v době platnosti tohoto DZ HMP. Zároveň dokument KAP III bude podkladem pro realizaci aktivit implementačního projektu podpořeného z Operačního programu Jan Amos Komenský – implementace dlouhodobého záměru (dále jen „IDZ“). V rámci tohoto DZ HMP tak nebudou rozepisovány priority a aktivity, které jsou obsahem KAP III.

Krajský akční plán III Praha	Implementace krajského akčního plánu II (iKAP II) – Inovace ve vzdělávání (iKAP II - Inovace)	iKAP 2 – Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství (iKAP2 – KPRS)
		

4. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání

DZ HMP plynule navazuje na DZ HMP 2020, aby byla zajištěna kontinuita relevantních a stále aktuálních opatření, cílů a priorit stanovených v předchozím dlouhodobém záměru. Opatření DZ ČR jsou upravena podle místních podmínek tak, aby odpovídala aktuálnímu stavu vzdělávací soustavy co do obsahu a stavu regionálního školství v HMP obecně.

Obecné cíle vycházející z programového prohlášení Rady HMP, Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027 a dalších strategických dokumentů:

- **Podpora zajištění dostatečných kapacit mateřských, základních škol, středních a speciálních škol.** Zajištění dostatečných kapacit mateřských škol pro všechny děti starší tří let a zajištění dostatečných kapacit základních škol, a to vše ve spolupráci městských částí a HMP. Zákonným zástupcům by mělo být umožněno, aby jejich děti navštěvovaly mateřské či základní školy v místě svého trvalého pobytu. Neméně důležitou oblastí pro posilování kapacit jsou střední a speciální školy, které bude v následujících letech navštěvovat stále více žáků. Problematika posilování kapacit středních a speciálních škol je také závislá na dojížděcí situaci z jiných krajů, pro které je Praha přirozeným cílem pro vzdělávání. Podle výchozího stavu a s ohledem na demografický vývoj budou vytvářeny nové kapacity středních škol, resp. uzpůsobována jejich oborová struktura posilováním podílu oborů vzdělávání gymnázium a lyceum.

Východiska:

- Strategický plán hlavního města Prahy, schválen usnesením ZHMP č. 21/7 ze dne 24.11.2016,
 - Pro předpokládaný demografický vývoj a infrastrukturní vybavenost bude pravidelně aktualizován dokument vydaný IPR – Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti,
 - Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti 2021-2027, schváleno usnesením ZHMP č. 1/95 ze dne 16.2.2023.
- **Podpora městských částí HMP v oblasti plánování investic do kapacit mateřských a základních škol a metodická podpora městských částí jako zřizovatelů.** HMP bude podporovat městské části HMP, potažmo jejich školy a školská zařízení v různých oblastech přenesené působnosti, a to i v oblasti metodického vedení při výkonu státní správy. Neboť krizová období z pandemie onemocnění COVID-19 a příliv uprchlíků z Ukrajiny přinesly nutnost významných změn a možností v oblasti vzdělávání dětí a žáků v mateřských a základních školách.

Východiska:

- Pro předpokládaný demografický vývoj a infrastrukturní vybavenost bude pravidelně aktualizován dokument vydaný IPR – Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti.
 - Využití výstupů projektu Středního článku podpory, který je ze strany MŠMT realizován v ostatních krajích ČR, ale určitý generel výstupů lze použít i v prostředí HMP.
- **Provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace a restrukturalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit roztržitost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území HMP. A racionalizace oborové struktury středního vzdělávání v HMP, která bude zohledňovat jak pracovní uplatnění absolventů v regionu, tak perspektivu jejich osobnostního rozvoje a dalších vzdělávacích cest.** V době platnosti DZ HMP nebudou zařazovány do struktury oborů vzdělání takové obory vzdělání, které jsou v dostatečném množství na území HMP zastoupeny, po zvážení všech dopadů a zajištění podrobné analýzy zahájit efektivní optimalizaci nabídky oborů vzdělání zejména ve středních školách tak, aby nebyly poskytovány identické obory vzdělání na několika místech v HMP. Po provedení analýzy stavu nabídky oborů vzdělání ve středních a vyšších odborných školách bude možné upravit kapacity podle reálného stavu. Téma budou komunikována také se Středočeským krajem.

Východiska:

- Výstupy projektu MPSV – KOMPAS,
- Dílčí analýzy zpracované ve spolupráci s hospodářskou sférou.

- **Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj u dětí, žáků, studentů, učitelů a vedení škol.** Ve spolupráci s organizacemi působícími na území HMP v oblasti EVVO, se budou aktivně využívat platné metodiky a koncepce, které komplexně zajišťují vzdělávání v oblasti EVVO a podporují propojování (síťování) školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO. Kromě toho bude rovněž cílem podporovat školy a školská zařízení, případně i další vzdělávací organizace v implementaci vzdělávání pro udržitelnost a podporovat při ní také vzájemnou spolupráci. Zároveň se HMP bude nadále podílet na dekarbonizaci škol a dalších vzdělávacích zařízení a na zvyšování energeticky šetrné vzdělávací infrastruktury, neboť realita a příklady dobré praxe nejlépe ukazují, že lze stanovených cílů v této oblasti dosáhnout.

Východiska:

- Klimatický plán hlavního města Prahy do roku 2030, schválen usnesením ZHMP č. 27/30 ze dne 27.5.2021,
 - Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2016–2025 (KK EVVO), schválena usnesením RHMP č. 125 ze dne 26.1. 2016,
 - Akční plán Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2022-2025, schválen usnesením RHMP č. 1681 ze dne 27. června 2022,
 - Doporučení Rady o učení v zájmu environmentální udržitelnosti, 2022/0004 (NLE).
- **Podpora svobody volby vzdělávací cesty, podpora technického vybavení škol, zavádění nových technologií a podpora kybernetické bezpečnosti.** HMP v maximální možné míře finančně podpoří školy vytváření svobodných výukových materiálů a jejich sdílení na základě dobré praxe. HMP podpoří vybavování škol digitální technikou se snahou zajistit dostatečnou konektivitu. Dále HMP více prohloubí podporu oblasti robotizace, technologie 3D tiskáren, využití virtuální reality a umělé inteligence. HMP poskytne podporu školám v oblasti kybernetické bezpečnosti a v oblasti implementace nových technologií do výuky.

Východiska:

- „Krajský akční plán III Praha“, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023,
 - Navázání na aktivity programu Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy, schváleno usnesením Rady HMP č. 1159 ze dne 22.5.2018,
 - Převzetí poznatků z realizací implementačních projektů iKAP, iKAP 2 a IDZ.
 - Realizace projektu IDZ,
 - Rozvoj a spolupráce na dlouhodobém projektu "Kraje pro bezpečný internet".
- **HMP připraví plán na obnovu a rozvoj digitální infrastruktury škol po skončení aktivit Národního plánu obnovy se zohledněním již existujících výstupů.**

Východiska:

- Pro tento cíl bude využit výzkum realizovaný přes Technologickou agenturu ČR (TA ČR) s názvem „Analýza stavu digitální infrastruktury a jejího systémového a udržitelného financování v ČR, návrhy budoucích opatření“
 - Převzetí poznatků z realizací implementačních projektů iKAP, iKAP 2 a IDZ.
- **Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) ve všech segmentech vzdělávací soustavy.** HMP udrží a posílí aktivity směřující k podpoře žáků s odlišným mateřským jazykem nejen v mateřských a základních školách, ale i ve středních školách, a to nejen formou vzdělávání, ale i poznáváním českého kulturního prostředí. HMP bude realizovat cílenou podporu určených škol. Ve spolupráci se zřizovateli bude zajišťována jazyková příprava pro nově příchozí žáky-cizince v určených základních školách (žáci-cizinci mají podle § 20 školského zákona nárok na bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do základního vzdělávání. Za zajištění bezplatné přípravy je odpovědný MHMP podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy).

Východiska:

- Postup naplňování dle platných právních předpisů a metodik,
 - Aktualizace seznamu určených škol – vždy po 31. březnu kalendářního roku
- **Podpora a rozvoj školních poradenských pracovišť (dále jen „ŠPZ“), metodiků prevence, výchovných poradců a školních psychologů.** HMP v rámci realizace projektu IDZ a dalších dílčích aktivit podpoří rozvoj ŠPZ a výše jmenované odborné pozice.

Východiska:

- „Krajský akční plán III Praha“, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023,

- Plán regionální péče o duševní zdraví v hl. m. Praze 2024-2027,
 - Aktivity popsané v IDZ.
- **HMP podpoří rozpracování tématu well-beingu a jeho implementaci do vzdělávacích institucí.** Téma je průřezové a kromě formálního vzdělávání bude podpora směřovat i na neformální vzdělávání.

Východiska:

 - „Krajský akční plán III Praha“, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023,
 - Plán regionální péče o duševní zdraví v hl. m. Praze 2024-2027.
- **Podpora sdílení dobré praxe škol v regionu, kterým se daří rozvíjet celoškolní přístup na podporu klimatu, vylepšovat bezpečné prostředí ve školách a aktivně předcházet problémům v oblasti rizikového chování.**

Východiska:

 - Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027, schválena usnesením ZHMP č. 39/177 ze dne 8.9.2022,
 - „Krajský akční plán III Praha“, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023.
- **Podpora škol k realizaci pohybových aktivit dětí a žáků a k rozvoji jejich pohybových dovedností a k vysokému podílu pobytu a výuky žáků ve venkovním prostředí. Finanční a materiálová podpora škol v oblasti rozvoje podmínek pro pobyt a výuku žáků ve venkovním prostředí, pohybové aktivity dětí a žáků a podmínek pro školní sport.** HMP dlouhodobě podporuje pohybové aktivity dětí a žáků ve formálním i neformálním vzdělávání a volném čase. K podpoře i nadále bude využíván systém programových dotací v oblasti vzdělávání, sportu a volného času.

Východiska:

 - Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032, schváleno usnesením RHMP č. 911 ze dne 26. 4. 2021,
 - AKTIVNÍ ŠKOLA Inspirace pro podporu pohybových aktivit žáků Metodické doporučení ČŠI,
 - Grantové programy HMP.
- **Podpora nestereotypního výběru kariérních drah formou osvětových kampaní a spoluprací se zaměstnavateli v regionech a prostřednictvím kariérového poradenství.**

Východiska:

 - Příklady dobré praxe z evropské sítě pro podporu poradenství Euro Guidance.
 - Využití aktivit Krajského akčního plánu III Praha, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023
 - Realizace veletrhu vzdělávání Schola Pragensis s poradenskými a dalšími souvisejícími službami.
- **Podpora rovného přístupu ke vzdělávání – formálního i neformálního.** HMP zachová anebo rozšíří zavedená opatření k případnému odstraňování nerovností ve vzdělávání. Bude nadále realizován program na podporu dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, bude realizována systémová podpora u dětí žáků, kterým potenciálně hrozí jakékoliv vyloučení, bude zachován princip rovnosti pro všechny žáky základního a středního vzdělávání tak, aby nedocházelo k selektivnímu výběru žáků na základě určitých zaměření apod. Zároveň budou připravována vhodná opatření na podporu neformální zájmové činnosti sociálně nebo zdravotně znevýhodněných dětí a žáků s cílem snižovat nerovnosti v přístupu k neformálnímu vzdělávání.

Východiska:

 - Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám 2021-2025, schváleno Zastupitelstvem hl. m. Prahy usnesením číslo 23/35 ze dne 22. 1. 2021,
 - Strategie romské integrace v hlavním městě Praze 2022-2030, schváleno usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy číslo 39/205 ze dne 8. 9. 2022,
 - Výstupy z programu „Balíček okamžité pomoci Pražanům“ – školství, schválen usnesením ZHMP č. 38/5 ze dne 16. 6. 2022 ve znění usnesení Zastupitelstva HMP č. 39/1 ze dne 8. 9. 2022,
 - Koncepce podpory mladých lidí opouštějících náhradní péči HI. města Prahy pro roky 2022–2027, schválena usnesením RHMP č. 1670 ze dne 27.6.2022
- **Podpora opatření vedoucích k eliminaci předčasných odchodů ze vzdělávání.** HMP bude podporovat aktivity, které povedou žáky k zodpovědnému výběru oboru vzdělání a školy.

Východiska:

- Realizace veletrhu vzdělávání společně s cílenými poradenskými službami.
- **Podpora nadaných žáků.** HMP bude realizovat opatření v souladu s aktuálně platnými koncepčními dokumenty.

Východiska:

- Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané MŠMT 2014-2020
- „Krajský akční plán III Praha“, schválen usnesením ZHMP č. 7/40 ze dne 26.10.2023.
- **Podpora odborného vzdělávání.** HMP aktualizuje program podpory odborného vzdělávání, který od roku 2014 realizuje. Toto opatření je v souladu s cíli DZ ČR. Cílem je zlepšení nástrojů na zvýšení kvality odborného vzdělávání. A rovněž zlepšení kvality praktického vyučování a praktické výchovy v odborných školách.

Východiska:

- Program Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2017 až 2022, schválen usnesením RHMP č. 1438 ze dne 13.6.2017 ve znění usnesením RHMP č. 1159 ze dne 22. 5. 2018.
- **Podpora partnerství se zaměstnavateli (sociálními partnery) a vysokými školami.** HMP bude posilovat spolupráci se zaměstnavateli s ohledem na zkvalitňování praktické přípravy žáků a odborné připravenosti pedagogů a mistrů odborného výcviku. Spolupráce s univerzitami a vysokými školami bude vyvíjena tak, aby žáci odcházející na vysoké školy zodpovědně volili svou vzdělávací cestu a zdárně dokončovali terciární vzdělávání ve vybraném studijním programu.
- **Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků a sdílení dobré praxe.** HMP bude podporovat spolupráci s vysokými školami a univerzitami. Ve spolupráci s univerzitami a neziskovými organizacemi HMP podpoří návštěvy světových kapacit v oblasti vzdělávání s cílem systematicky podporovat vzdělávání pražských učitelů. Bude tak posílena internacionalizace a role města jako evropského centra vzdělávání.
- **Podpora a rozvoj celoživotního vzdělávání.** HMP bude podporovat aktivity vedoucí k rozvoji celoživotního vzdělávání. Podpora bude směřována k realizaci vzdělávacích aktivit, ale i k publicitě realizovaných činností vzdělávacích institucí v oblasti celoživotního učení.
- **Podpora zavádění nástrojů Národní soustavy kvalifikací (NSK).** Podpora škol při získávání autorizace, jako autorizované osoby pro příslušné kvalifikace pro právo organizovat a provádět zkoušky z příslušné profesní kvalifikace a vydávat o tom zákonem stanovená osvědčení.

Východiska:

- Výstupy z projektu NPI Upskilling, který měl za cíl podporu a optimalizaci sítě autorizovaných osob
- **Podpora snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení.** HMP vyvine maximální možnou snahu o snížení administrativní zátěže u škol a školských zařízení zavedením odborného poradenství a metodického vedení pro management škol.

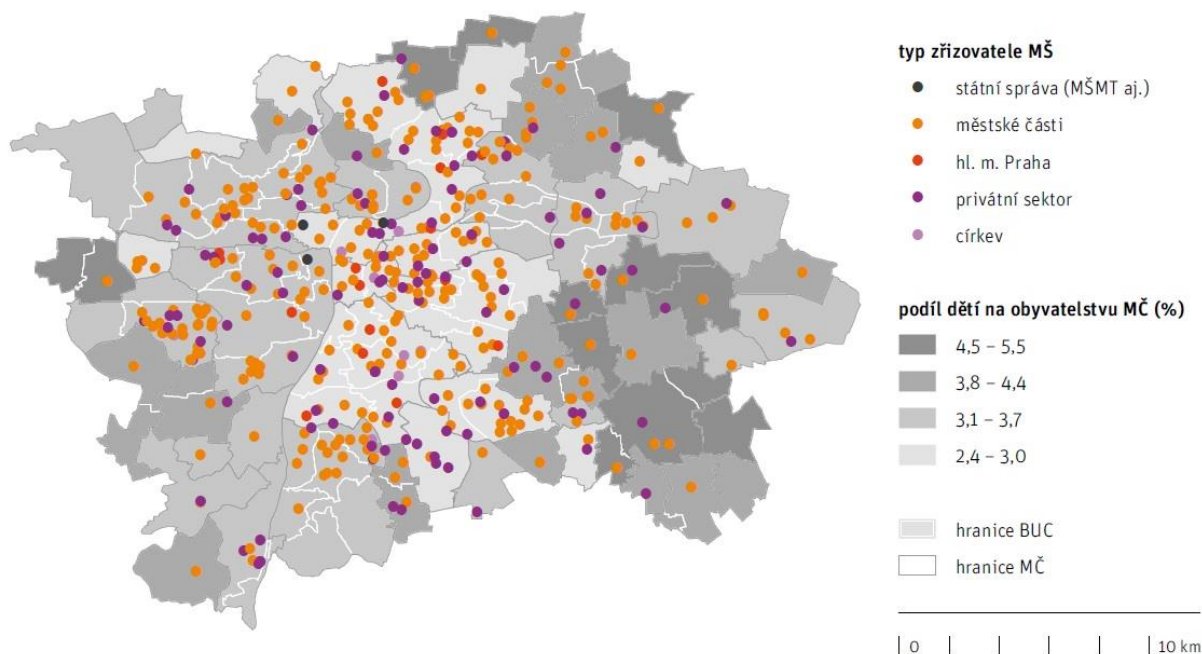
V následujících podkapitolách jsou formulovány konkrétní opatření a aktivity pro každý druh vzdělávání, jimiž by měly být výše uvedené cíle dosahovány.

4.1 Předškolní vzdělávání

Demografický vývoj výrazně ovlivňuje kapacity mateřských škol v konkrétních oblastech a jednotlivých městských částech HMP. Pro zajištění dostatečné kapacity sítě mateřských škol a rovného přístupu k předškolnímu vzdělávání bude nutné v místech aktuální potřeby zajistit dostatečné kapacity předškolních zařízení. Kapacity pro předškolní vzdělávání je ovlivňováno vnitřní a vnější migrací obyvatel.

Pro stanovení konkrétních cílů v oblasti plánování infrastrukturních potřeb v oblasti předškolního vzdělávání, provedl IPR v roce 2023 analýzu, která bude každoročně aktualizována. Účelem analýzy školské infrastruktury je zhodnocení kapacit pražských škol s ohledem na současný počet dětí. Kapacity škol jsou analyzovány na úrovni městských částí (MČ) a na úrovni bilančních územních celků (BUC). Pozornost je věnována jak teoretické kapacitní dostatečnosti, tak i skutečné obsazenosti škol. Na základě těchto dvou ukazatelů jsou následně identifikována riziková území s vysokou mírou kapacitní nedostatečnosti, tedy administrativní nebo územní jednotky, u nichž by měla být vedena diskuse o zřízení nové/nových škol/y či navýšení kapacit již existujících škol. Teoretická kapacitní (ne)dostatečnost vychází z rozdílu mezi rejstříkovou (evidovanou) kapacitou škol a současným počtem osob s trvalým bydlištěm ve vybrané věkové skupině na území MČ nebo v BUC.

Kartogram 5 – Podíl dětí ve věku 3 až 5 let a rozmístění mateřských škol podle typu zřizovatele

Zdroj: IPR

Výše uvedené zhodnocení infrastrukturní vybavenosti mateřskými školami za městské části a BUC vychází z dostupných dat k roku 2022, vzhledem k tomu, že demografický vývoj se může v jednotlivých městských částech v průběhu platnosti DZ HMP výrazně měnit, je důležité při stanovování a úpravách kapacit stávajících mateřských škol, zápisu nových subjektů do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“), či přidávání dalších součástí školy přihlídnout k aktuálnímu demografickému vývoji stanoveného na základě věrohodné demografické analýzy a reálným infrastrukturním potřebám na konkrétním území.

Opatření v oblasti předškolního vzdělávání stanovená DZ ČR:

DZ ČR používá označení pro subjekty zřízené obcí (resp. Městskou částí v případě HMP) v podobě „spádová mateřská škola“. Spádové školy jsou zřizovány za účelem naplňování povinnosti obce (městské části HMP) zajistit předškolní vzdělávání na svém území (povinnost vyplývající ze školského zákona). Dále DZ ČR zavádí označení pro subjekty, které jsou zřizovány ostatními zřizovateli (soukromník, církev, stát) jako „nespádová mateřská škola“. Nespádové školy nevznikají za účelem zajištění povinnosti zajištění školských služeb v oblasti předškolního vzdělávání, které ukládá obcím (potažmo městským částem HMP) školský zákon a další související právní předpisy – v případě HMP

zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o HMP“) a obecně závazná vyhláška č. 55/2000, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, v platném znění.

Zápis nového subjektu mateřské školy, zápis dalšího místa poskytování vzdělávání a zápis změny v podobě navýšení kapacit spádových a nespádových mateřských škol v oblasti předškolního vzdělávání jsou DZ ČR stanoveny pro provedení takového úkonu opatřením I. 1.

I. 1. Zápis nové MŠ – navýšení kapacity stávající MŠ – zápis nového místa poskytování vzdělávání na území HMP v místech aktuální a dlouhodobé potřeby do rejstříku.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
I. 1.1	Zápis nového subjektu spádové mateřské školy, navýšení kapacity stávající spádové mateřské školy, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání spádové mateřské školy na území HMP bude prováděno pouze v místech (BUC, části MČ), kde kapacity spádových mateřských škol v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí všech dětí ve věku od 3 do 6 let nebo v případě reálného zájmu ze strany zákonných zástupců dětí mladších 3 let, který není možné v důsledku nedostatečných kapacit uspokojit.	Pojem „místo“ je neurčitý termín, který není možné blíže specifikovat z důvodů faktické různorodosti možných řešených případů a bude předmětem výkladu v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení.
I. 1.2	Zápis nového subjektu nespádové mateřské školy, navýšení kapacity stávající nespádové mateřské školy, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání nespádové mateřské školy na území HMP bude prováděno pouze: 1) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené dojezdové době kapacity nespádových mateřských škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a 2) pouze v těch lokalitách, v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu kapacit nespádových škol o více jak 1 % z kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 30. 9. roku, který předchází školnímu roku, v němž má nastat účinnost zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení, s výjimkou lokalit, ve kterých bude v následujících letech trvalý převis poptávky po umístění dětí do MŠ. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navýšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek dětí na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol.	Pojem lokalita bude v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení určen na základě přiměřené dojezdové doby, a to na úrovni okresu (úroveň LAU 1) a území hlavního města Prahy, případně jako průměr dotčených okresů (okresů v přiměřené dojezdové době).

Opatření I. 1. Bude realizováno zejména s ohledem na zpracované analýzy deficitů vybavenosti mateřskými školami v bilančních územních celcích nebo podle aktuálního demografického vývoje v konkrétních oblastech na základě relevantní demografické analýzy. V případě opatření I. 1.3 budou zohledňována další stanoviska relevantních autorit, institucí a subjektů – zejména stanovisko příslušné městské části HMP.

Opatření v oblasti předškolního vzdělávání stanovené DZ HMP

I. 2. Podpora výuky jazyků a rozvoj polytechnické výchovy v předškolním vzdělávání.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
I. 2.1	Podpora výuky mateřského jazyka (českého).	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP	počet aktivit realizovaných na podporu českého jazyka	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 2.2	Podpora pedagogů MŠ ve studiu metodiky výuky cizích jazyků.	Q1/2026	Q3/2026	MČ, HMP, NPI	počet vzdělávacích akcí pro učitele	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 2.3	Dotace výuky cizího jazyka pro předškoláky.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, MAP	počet aktivit realizovaných na podporu výuky cizího jazyka	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 2.4	Podpora polytechnické výchovy a podpora digitálních kompetencí u dětí v mateřských školách za pomoci aktuálních a doporučených metodik.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, MAP	počet realizovaných aktivit na podporu polytechnické výchovy	rozpočet HMP a zřizovatele

I. 3. Podpora výuky základních tělovýchovných návyků a sportovních činností a prevence proti úrazům a zraněním dětí předškolního věku.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
I. 3.1	Podpora vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet vzdělávacích akcí pro učitele	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 3.2	Podpora vzdělávání dětí a pedagogů MŠ předškolního věku v prevenci proti úrazům a zraněním při různých činnostech s ohledem na věk dítěte.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet zapojených škol	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 3.3	Podpora tělesné výchovy a sportu v MŠ, včetně podpory sportování dětí s tělesným postižením.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP a zřizovatele

I. 4. Podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ).						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
I. 4.1	Podpora zvýšení nabídky vzdělávání pedagogů MŠ v oblasti vzdělávání dětí s OMJ.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet nabídek / vzdělávacích akcí pro učitele	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 4.2	Podpora předškolní přípravy dětí s OMJ na vstup do základního vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet zapojených škol	rozpočet HMP a zřizovatele
I. 4.3	Zajištění výuky češtiny jako druhého jazyka v potřebném rozsahu.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, META	počet zapojených škol	rozpočet HMP a zřizovatele

I. 5. Podpora nabídky logopedické péče.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
I. 5.1	Podpora zřizování logopedických tříd pro děti s těžšími vadami řeči.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nových logopedických tříd	rozpočet HMP

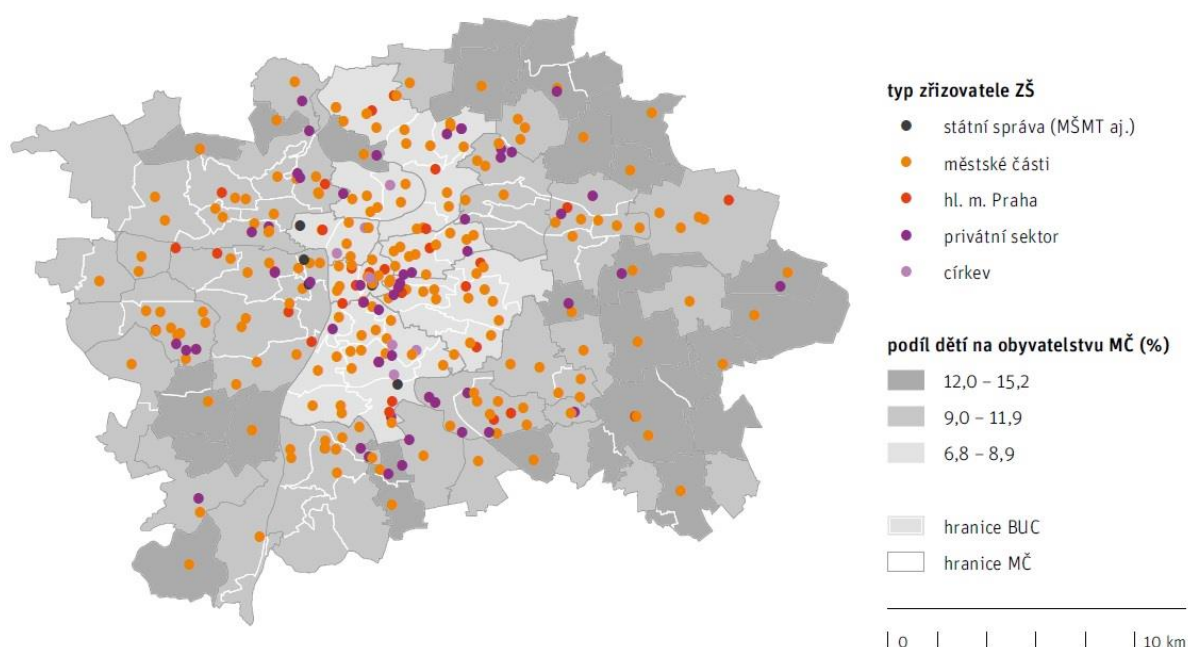
I. 5.2	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti logopedické péče.	Q1/2026	Q3/2026	MČ, HMP, NPI	počet vzdělávacích akcí pro učitele	rozpočet HMP a zřizovatele
--------	---	---------	---------	--------------------	---	-------------------------------

4.2 Základní vzdělávání

Zajištění podmínek pro základní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 178 odst. 1 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec (v HMP městská část) je povinna zajistit podmínky pro plnění školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území. Zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky lze docílit buď zřízením základní školy, nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění povinné školní docházky je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy.

Pro stanovení konkrétních cílů v oblasti plánování infrastrukturních potřeb v oblasti základního vzdělávání, provedl IPR v roce 2023 analýzu, která bude každoročně aktualizována. Účelem analýzy školské infrastruktury je zhodnocení kapacit pražských škol s ohledem na současný počet žáků. Kapacity škol jsou analyzovány na úrovni městských částí (MČ) a na úrovni bilančních územních celků (BUC). Pozornost je věnována jak teoretické kapacitní dostatečnosti, tak i skutečné obsazenosti škol. Na základě těchto dvou ukazatelů jsou následně identifikována riziková území s vysokou mírou kapacitní nedostatečnosti, tedy administrativní nebo územní jednotky, u nichž by měla být vedena diskuse o zřízení nové/nových škol/y či navýšení kapacit již existujících škol. Teoretická kapacitní (ne)dostatečnost vychází z rozdílu mezi rejstříkovou (evidovanou) kapacitou škol a současným počtem osob s trvalým bydlištěm ve vybrané věkové skupině na území MČ nebo v BUC.

Kartogram 6 – Podíl dětí ve věku 6 až 14 let a rozmístění základních škol podle typu zřizovatele

Zdroj: IPR

Priority v oblasti základního vzdělávání stanovené DZ ČR:

DZ ČR používá označení pro subjekty zřízené obcí (resp. městskou částí v případě HMP) v podobě „spádová základní škola“. Spádové základní školy jsou zřizovány za účelem naplňování povinnosti obce (městské části HMP) zajistit základní vzdělávání na svém území (povinnost vyplývající ze školského zákona). Dále DZ ČR zavádí označení pro subjekty, které jsou zřizovány ostatními zřizovateli (soukromník, církev, stát) jako „nеспádová základní škola“. Nespádové základní školy nevznikají za účelem zajištění povinnosti zajištění školských služeb v oblasti základního vzdělávání, které ukládá obcím (potažmo městským částem HMP) školský zákon a další související právní předpisy – v případě HMP zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o HMP“) a obecně závazná vyhláška č. 55/2000, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, v platném znění.

Opatření v oblasti základního vzdělávání stanovená DZ ČR:

V oblasti základního vzdělávání bude do rejstříku zapisováno navýšení kapacit spádových základních škol a nespádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové základní školy a nespádové základní školy nové pouze v případech, které uvádí opatření II. 1.

II. 1. Zápis nové ZŠ – navýšení kapacity stávající ZŠ – zápis nového místa poskytování vzdělávání na území HMP v místech aktuální a dlouhodobé potřeby do rejstříku.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
II. 1.1	<p>Zápis nového subjektu spádové základní školy, navýšení kapacity stávající spádové základní školy, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání spádové základní školy na území HMP bude prováděno pouze v místech (BUC, části MČ) pouze:</p> <p>1) v místech s nedostatečnými kapacitami spádových základních škol pro přijetí celého populačního ročníku v rámci školského obvodu dané školy, nebo</p> <p>2) v místech, ve kterých lze vzhledem k demografickému vývoji důvodně předpokládat, že kapacity spádových základních škol budou v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí celého populačního ročníku v rámci školského obvodu dané školy.</p>	<p>Pojem „místo“ je neurčitý termín, který není možné blíže specifikovat z důvodů faktické různorodosti možných řešeních případů a bude předmětem výkladu v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení.</p>
II. 1.2	<p>Zápis nového subjektu nespádové základní školy, navýšení kapacity stávající nespádové základní školy, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání nespádové základní školy na území HMP bude prováděno pouze:</p> <p>1) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené dojezdové době kapacity nespádových základních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a</p> <p>2) pouze v lokalitách, v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu kapacit nespádových škol o více jak 1 % kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 30. 9. roku, který předchází školnímu roku, v němž má nastat účinnost zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navyšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek žáků na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol.</p>	<p>Zjišťování reálného zájmu zákonných zástupců se týká se pouze zápisu nových ZŠ.</p>

Opatření uvedená pod II. 1. budou realizována zejména s ohledem na zpracované analýzy deficitů vybavenosti základními školami v bilančních územních celcích dle výše uvedené specifikace nebo podle aktuálního demografického vývoje v konkrétních oblastech na základě relevantní demografické analýzy. V případě opatření II. 1.2 budou zohledňována další stanoviska relevantních autorit, institucí a subjektů – zejména stanovisko příslušné městské části HMP.

Opatření v oblasti základního vzdělávání stanovené DZ HMP

II. 2. Aktualizace školních vzdělávacích programů.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 2.1	Podpora implementace revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV).	Q2/2024	Q2/2026	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty MŽP
II. 2.2	Podpora multikulturní výchovy a interkulturního vzdělávání, předání znalosti a o národnostech, etnických minoritách a otázkách migrace v kontextu etických hodnot jejich sociokulturního prostředí.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 2.3	Zkvalitnění interpersonálních kompetencí, tolerance a vzájemného porozumění při komunikaci a jednání s lidmi odlišných kultur a tradic.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 2.4	Podpora zavedení opatření vyplývající z programu Přípravy občanů k obraně státu (POKOS).	Q2/2024	Q2/2028	AČR, školy, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, státní rozpočet
II. 2.5	Při realizaci ŠVP podporovat intenzivnější následující oblasti RVP ZV – gramotností, dovedností, schopností a postojů, vytvářejících předpoklady pro aktivní občanství, a demokratické vládnutí. Podpora rozvojových programů v oblasti sebepoznání a soft-skills pro žáky ZŠ.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 2.6	Podpora zavádění opatření v oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji podle platné krajské koncepce.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty MŽP

II. 3. Podpora výuky cizích jazyků.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 3.1	Podpora mezinárodní spolupráce (například formou zahraničních studijních pobytů) a podpora spolupráce se zahraničními školami.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet funkčních partnerství; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 3.2	Podpora soutěží a olympiád.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet podpořených soutěží	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

II. 4. Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ).						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 4.1	Zajištění jazykové přípravy pro nově příchozí žáky-cizince v určených základních školách.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet určených škol	státní rozpočet
II. 4.2	Zajištění výuky češtiny jako druhého jazyka v odpovídajícím rozsahu.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 4.3	Zvýšit nabídku vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání žáků s OMJ.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 4.4	Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi pracujícími v oblasti multikulturní výchovy a výuky českého jazyka pro cizince, popř. v oblasti odborného poradenství pedagogům.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP, META	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 4.5	Zkvalitnění interpersonálních kompetencí, tolerance a vzájemného porozumění při komunikaci a jednání s lidmi odlišných kultur a tradic.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet provedených relevantních opatření; počet zapojených škol	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 4.6	Pravidelná aktualizace seznamu určených škol MHMP každý rok po 31. březnu vyhodnotí, jaké školy budou určené pro příští školní rok, a podle toho upraví seznam.	Q2/2024	Q2/2028	SML MHMP	vyvěšení aktualizovaného seznamu určených škol po 31. 3. v každém kalendářním roce	bez dopadu na rozpočet

II. 5. Podpora polytechnické výchovy, matematické, finanční, čtenářské a přírodovědné gramotnosti na základních školách a podpora výchovy ke kreativitě.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 5.1	Podpora vzdělávání pedagogů a jejich osvěta v oblastech: polytechnické výchovy, matematické gramotnosti, finanční gramotnosti, čtenářské gramotnosti. Dále v oblastech participativních metod výuky (učení zážitkem, spolupráce s profesionály z praxe v rámci výuky) a v oblasti kreativních přístupů k výuce a rozvoji klíčových kompetencí.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, kreativní instituce, spolky, MAP	počet nově provedených relevantních opatření; počet proškolených pedagogů	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 5.2	Podpora polytechnických soutěží na základních školách. Podpora matematických soutěží. Podpora soutěží orientovaných na čtenářskou gramotnost. Podpora kreativních a uměleckých soutěží. Podpora soutěží	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, kreativní instituce, spolky	počet nově provedených relevantních opatření; počet realizovaných soutěží	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

	orientovaných na rozvoj klíčových kompetencí.					
II. 5.3	Podpora spolupráce se sociálními partnery a podpora spolupráce s profesionály z oblasti kulturních a kreativních průmyslů a spolupráce s kulturními institucemi (podniky, kulturní organizace, neziskové organizace a další sociální partneři škol).	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP spolky, NNO, kulturní organizace, MAP	počet nově provedených relevantních opatření; počet zapojených podniků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 5.4	Podpora matematické, čtenářské, finanční a přírodovědné gramotnosti na základních školách prostřednictvím metodických doporučení, projektů a dalších vhodných aktivit, včetně podpory participativních metod výuky (učení zážitkem, spolupráce s profesionály z praxe v rámci výuky), kreativních přístupů k výuce a rozvoje klíčových kompetencí.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, kreativní instituce, spolky	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 5.5	Podpora žáků na činnosti školy, posílení aktivit směřujících k zapojení žáků do žákovských parlamentů a aktivit směřujících k vyšší účasti žáků na školních aktivitách, rozvoj nových postupů a procesů zapojování žáků do rozhodování v rámci běžné výuky.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, spolky	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 5.6	Podpora výchovy ke kreativitě (schopnosti spolupráce, představitosti, vytrvalosti, zvědavosti, disciplinovanosti) a příprava na vstup na pracovní trh.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, spolky, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

II. 6. Podpora výuky základních tělovýchovných návyků a sportovních činností a prevence proti úrazům a zraněním žáků.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 6.1	Podpora vzdělávání pedagogů ZŠ v oblasti zdravého životního stylu. Tělovýchovy a v prevenci proti úrazům při sportu.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet vzdělávacích akcí pro učitele	rozpočet HMP a zřizovatele
II. 6.2	Podpora tělesné výchovy a sportu v ZŠ, včetně podpory sportování dětí s tělesným postižením.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP a zřizovatele

II. 7. Zvyšování a prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků a zvyšování jejich prestiže.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 7.1	Podpora vzdělávání pedagogů základních škol ve vybraných oblastech, včetně dlouhodobých rozvojových programů pro profesní a osobnostní rozvoj pedagogů, které zahrnují tréninky, přímou a reflektovanou praxi ve výuce, včetně partnerské spolupráce ve výuce s experty z praxe mentoring, supervize a další nástroje profesního a osobnostního rozvoje pedagogů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření; počet vzdělávacích akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 7.2	Podpora při získávání gramotnosti v oblasti zdravého životního stylu a tělovýchovy tělovýchovných pedagogů s cílem dosažení příslušných vědomostí a dovedností.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 7.3	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti Přípravy občanů k obraně státu (POKOS)	Q2/2024	Q2/2028	AČR, školy, MČ, HMP	počet vzdělávacích akcí	rozpočet HMP, státní rozpočet
II. 7.4	Podpora osvojování metod participativní výuky u pedagogických pracovníků všech oborových zaměření, výuky k osvojování klíčových kompetencí žáků, výuky ke kreativě a přípravě žáků na vstup do profesního života.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, spolky, NNO	počet provedených relevantních opatření; počet vzdělávacích akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 7.5	Podpora uvádějících učitelů pro začínající učitele.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 7.6	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a průběžná osvěta pedagogických v oblasti formativního hodnocení žáků základních škol.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, PEDF, NPIČR, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

II. 8. Podpora investičních akcí a podpora vybavenosti základních škol.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 8.1	Podpora vybavování odborných i běžných učeben moderním technickým a specifickým vybavením určené primárně pro výuku.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření; počet uskutečněných akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 8.2	Modernizace tělocvičen a hřišť s důrazem na bezpečnost a podporu efektivnímu i hospodárnému využití ve volném čase pro sportující veřejnost.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP	celková výše poskytnutých finančních prostředků z rozpočtu HMP; počet zapojených škol	rozpočet HMP

II. 9. Podpora školních poradenských služeb a školních psychologů a odstraňování vnější diference na základním stupni vzdělávání.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 9.1	Podpora školních poradenských pracovišť pro kariérové a jiné poradenství. Zajišťování jejich dlouhodobé činnosti zejména v lokalitách, kde je zvýšená poptávka po těchto službách nebo činnost takového pracoviště výrazně posílí nedostatečné informační zázemí pro žáky ZŠ.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření; počet uskutečněných akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 9.2	Podpora školních psychologů, výchovných poradců a školních metodiků prevence – vytváření optimálních podmínek pro jejich činnost, zajišťování a průběžné zvyšování jejich odbornosti a informační základny pro zajištění optimální péče o klienty apod.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření; počet vzdělávacích akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 9.3	Podpora programů ke zvyšování kompetencí a osobnostního rozvoje žáků od 1. stupně ZŠ. Podporovat tvorbu školních koncepcí kariérového poradenství a sebepoznání pro žáky ZŠ v době, kdy "sami sebe nejvíce poznávají" a mohou (v průběhu dalších let) rozvíjet své silné stránky.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP	počet nově provedených relevantních opatření; počet nových koncepcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 9.4	Podpora odstraňování vnější diference na základním stupni vzdělávání metodickým působením MHMP na zřizovatele jednotlivých základních škol, aby nedocházelo k záměrným selekcím v podobě výběrovosti tříd a zaměření tříd na specifickou výuku apod.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, HMP, zřizovatel, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 9.5	Metodická podpora jednotlivých zřizovatelů základních škol ze strany MHMP v úpravě kritérií pro zápis dětí ke vzdělávání v základní škole.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MČ, MHMP, MAP	metodické semináře a workshopy	rozpočet HMP

II. 10. Podpora kreativity, podnikavosti a spoluúčasti žáků na činnosti školy, včetně spoluúčasti žáků na výuce.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
II. 10.1	Podpora tvůrčího, kreativního a participativního prostředí škol a rozvoj spolupráce s místními aktéry a komunitou.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, MČ, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 10.2	Posílení role kulturních organizací do vzdělávacího procesu žáků jako institucí podporující celoživotní vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, kulturní instituce, MČ, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 10.3	Podpora rozvoje kreativity na ZŠ jako prostředek k zodpovědnému výběru další vzdělávací dráhy a dále jako prostředek k řešení sociálních ekonomických a environmentálních problémů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, kulturní instituce, MČ, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 10.4	Podpora žáků na činnosti školy, posílení aktivit směřujících k zapojení žáků do žákovských parlamentů a aktivit směřujících k vyšší účasti žáků na školních aktivitách, rozvoj nových postupů a procesů zapojování žáků do rozhodování v rámci běžné výuky.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, MČ, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
II. 10.5	Podpora a posílení podnikavosti u žáků základních škol.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, MČ, MAP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

4.3 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání má podobu systematického a komplexního vzdělávání. I když základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, je dosažení základů vzdělání v uměleckých oborech důležitým východiskem umožňujícím plynulý přechod i logickou prostupnost pro navazující vzdělávání ve středních školách, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření, konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Na území HMP se daří udržovat vyváženou síť základních uměleckých škol (ZUŠ), která svou celkovou strukturou i kapacitou je dlouhodobě efektivní. Pro zachování optimální nabídky a kvality základního uměleckého vzdělávání je třeba se vyhnout procesům, které v oblasti kapacit reagují na módní vzdělávací nabídky bez dlouhodobé koncepce.

Podíl počtu žáků zapojených do základního uměleckého vzdělávání v ČR neustále roste, přičemž HMP patří ke krajům, v nichž byl nárůst celkového počtu žáků je jeden z nejvyšších.

Opatření v oblasti základního vzdělávání stanovená DZ ČR:

III. 1. Zápis nové ZUŠ – navýšení kapacity stávající ZUŠ – zápis nového místa poskytování vzdělávání na území HMP v místech aktuální a dlouhodobé potřeby do rejstříku.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
III. 1.1	Zápis nového subjektu základní umělecké školy (ZUŠ), navýšení kapacity stávající ZUŠ do rejstříku nebude podporován a to bez rozdílu zřizovatele v případě, že na posuzovaném území v době rozhodování o žádosti podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–18 let překračuje 20 %. Zvýšení kapacity konkrétní ZUŠ v HMP, případně zřízení ZUŠ nové je možné pouze za současného recipročního snížení kapacity jiné ZUŠ v HMP.	
III. 1.2	V případě, že na posuzovaném území HMP podíl nabízených kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–18 let v době rozhodování o žádosti nepřesahuje 20 %, mohou být kapacity základních uměleckých škol navyšovány v souladu s demografickým vývojem, stávajícími kapacitami ZUŠ a jejich obsazeností v rámci HMP, maximálně však do dosažení 20 % podílu kapacit ZUŠ na populaci 6–18 let. Zápisem nových kapacit ZUŠ nesmí docházet ke zvyšování disparit v nabídce základního uměleckého vzdělávání v rámci HMP.	

Opatření v oblasti základního uměleckého vzdělávání stanovené DZ HMP

III. 2. Zahraniční prezentace žáků ZUŠ, mobilita a podpora projektů ZUŠ. Podpora a rozvoj vzdělávání seniorů na ZUŠ prostřednictvím Akademie umění a kultury pro seniory HMP.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
III. 2.1	Spolupráce se zahraničními školami.	Q2/2024	Q2/2028	MHMP, MČ, zřizovatelé	počet nových partnerství se zahraničními školami	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
III. 2.2	Spolupráce a výměna zkušeností mezi jednotlivými ZUŠ.	Q2/2024	Q2/2028	MHMP, MČ	počet provedených relevantních opatření; počet uskutečněných akcí	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
III. 2.3	Udržení kapacit v ZUŠ pro poskytování vzdělávání v Akademiích umění a kultury pro seniory HMP, včetně rozšiřování	Q2/2024	Q2/2028	HMP, školy	počet nových míst; celková kapacita Akademie	HMP

4.4 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání má nadregionální charakter, není povinné, a proto není vázáno na spádovost ke konkrétní škole, jako tomu je například v případě předškolního a základního vzdělávání. Žáci při výběru školy primárně preferují zájem o obor s vyhlídkou budoucího uplatnění na trhu práce nebo v dalším studiu. Střední školy nejsou rovnoměrně rozloženy na území HMP. Specifičnost vzdělávání žáků ve středních školách není dána pouze místními podmínkami, ale mnoha aspekty, které jsou vyjádřeny sociokulturními potřebami, ekonomickými faktory, dovednostmi a zájmy žáků, požadavky rodičů žáků, budoucím uplatněním na trhu práce, trvalým nebo stabilním ekonomickým zabezpečením rodiny, ale rovněž průchodností vzdělávacím systémem a přípravou na studium v terciárním vzdělávání apod. V oblasti podpory jednotlivých skupin oborů vzdělání bude nezbytné se zaměřit na podporu všech aktivních oborů vzdělání ve formě zkvalitňování a modernizace výuky. Zároveň je důležité podporovat posílení všeobecné složky vzdělávání. Očekávaná restrukturalizace oborové soustavy bude v budoucnosti znamenat určitou „centralizaci oborů vzdělání“ do ekonomicky silných subjektů, čímž bude zabezpečena možnost lepšího technického vybavení a teoretická i praktická výuka bude probíhat v moderně vybavených učebnách. Subjekty, které budou mít soustředěny identické obory vzdělání, mohou lépe koordinovat výuku, využít kvalifikaci pedagogů, zajistit odpovídající kvalitu výuky v celém spektru vyučovaných předmětů a přenést do výuky moderní výukové i technologické trendy. S tímto cílem je nutné upravovat nabídku oborů vzdělání v HMP.

Opatření v oblasti středního vzdělávání stanovená DZ ČR:

IV. 1. Zápisy nových středních škol, nových míst poskytování vzdělávání nebo navyšování kapacit středních škol.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
III. 1.1	<p>Zápis nového subjektu SŠ, případně zápis nového místa poskytovaného vzdělávání SŠ a navyšování kapacit SŠ (vyjma středních škol poskytujících vzdělávání v oborech vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami) v rámci území HMP budou do rejstříku škol a školských zařízení prováděny pouze v případech:</p> <p>1) Nové střední školy (a nová místa poskytovaného vzdělávání středních škol) v rámci HMP budou zapisovány do rejstříku škol a školských zařízení v odůvodněných případech s ohledem na očekávaný průběh demografické křivky nastupujících kohort 15letých, dále na dostupnost stávajících kapacit středních škol a podle potřeb trhu práce v metropolitní oblasti HMP.</p> <p>2) Navyšování kapacit současných středních škol bude zapisováno v odůvodněných případech, a to s ohledem na očekávaný průběh demografické křivky nastupujících kohort 15letých, dále stávající naplněnost dané školy a kvalitu školy a u oborů odborného vzdělávání s přihlédnutím k uplatnitelnosti absolventů školy na trhu práce a podle potřeb trhu práce v metropolitní oblasti HMP.</p> <p>Žádost o zápis nové střední školy nebo nového místa poskytování vzdělávání musí být zároveň v souladu s následujícími opatřeními v rámci IV.1.</p>	<p>- „Kvalita školy“ bude posuzována s ohledem na hodnocení školy ČŠI, úspěchy žáků školy, spolupráce se zaměstnavateli apod.</p> <p>- Zohlednění potřeb trhu práce a predikce kvalifikačních potřeb a přihlédnutí k uplatnitelnosti absolventů školy na trhu práce a potřebám trhu práce s ohledem na predikce kvalifikačních se nevztahuje na gymnázia a lycea.</p>
III. 1.2	<p>Zápis nových oborů vzdělání čtyřletého gymnázia, lycea a oborů vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení bude možné v návaznosti na demografický vývoj, naplněnost a dostupnost stávajících oborových kapacit.</p>	<p>„Oborová kapacita“ označuje nejvyšší povolený počet žáků a studentů v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání.</p>

III. 1.2	V oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření 8letých oborů vzdělání nebudou vzhledem k dopadům nadměrného odchodu žáků 5. ročníků ZŠ do 1. ročníků 8letých gymnázií do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány nové školy, obory ani navyšovány stávající oborové kapacity. Navyšení kapacity oboru 6letého gymnázia lze zapsat za předpokladu současného ekvivalentního snížení kapacity oboru 8letého gymnázia na dané škole nebo na jiném gymnáziu stejného zřizovatele.	
III. 1.3	Ve výjimečných případech bude možné zapsat obor vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou nebo navýšit jeho kapacitu. Zápis tohoto oboru vzdělání nebo změna jeho kapacity musí být v souladu s Plánem rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032 – opatření 3.1.3 Podpora sportu na školách.	
III. 1.4	Zápis nových oborů vzdělání s maturitní zkouškou a navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání s maturitní zkouškou do rejstříku škol a školských zařízení bude možné: 1) Při zápisu ostatních maturitních oborů vzdělání (M, L0) může být do struktury oborů vzdělání s maturitní zkouškou v HMP zapsán obor vzdělání, který bude nahrazovat ve stejné kapacitě a stejné formě jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou, přičemž bude zohledňována analýza uplatnění absolventů příslušné skupiny oborů na trhu práce, dojezdová vzdálenost jiné školy, která má stejný obor zařazen ve své nabídce vzdělávání, a stávající kapacity požadovaných oborů v kraji. 2) Při zápisu do rejstříku škol a školských zařízení se neuplatní požadavek, aby nově zařazený nebo kapacitně posílený obor vzdělání nahrazoval ve stejné kapacitě jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou v případě, že bude vyžadován z pohledu potřeb trhu práce, míry nezaměstnanosti a uplatnitelnosti absolventů v širší (metropolitní) oblasti HMP. 3) Podporovanými obory vzdělání mohou být obory vzdělání technického, přírodovědného, sociálního, zdravotního zaměření (M, L0) uvedené v nařízení vlády č. 211/2010 Sb. jako skupiny oborů č. 16, 18, 21, 23, 26, 28, 34, 36, 37, 41, 53 a 75, kde nově může být v souvislosti s nárůstem demografické křivky 15letých v kraji zařazen nebo kapacitně posílen příslušný obor vzdělání, pokud bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým potřebám trhu práce v kraji a předpokladům pro kvalitní výuku ve škole.	
III. 1.5	Zápis nových oborů vzdělání s výučním listem a navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání s výučním listem do rejstříku škol a školských zařízení: na území HMP se nebudou zvyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů vzdělání, v nichž je v posledních pěti letech vykazována míra nezaměstnanosti vyšší, než je průměr míry nezaměstnanosti absolventů v rámci širší metropolitní oblasti HMP, nebo tendence míry nezaměstnanosti rostoucí a jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce. MŠMT zveřejní přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobě vyšší míry nezaměstnanosti a bude jej upravovat na základě údajů Úřadu práce a aplikovat pro řízení v následujícím školním roce.	Přehled skupin oborů vzdělání, nichž je dosahováno dlouhodobě vyšší míry nezaměstnanosti, zveřejňuje na svých webových stránkách a ve Věstníku MŠMT do 31. 7. kalendářního roku.
III. 1.6	Zápis nových oborů vzdělání a navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání s unikátním obsahem nebo obory vzdělání jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navyšování stávajících kapacit nebo zápisu nové střední školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů.	Seznam unikátních oborů vzdělání zveřejní MŠMT na webových stránkách MŠMT a ve Věstníku MŠMT.
III. 1.7	Obory vzdělání nástavbového studia (L5) v HMP, v nichž míra dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů nástavbového studia v HMP přesahuje průměr míry nezaměstnanosti všech absolventů daného oboru vzdělávání v ČR, nebude možné do rejstříku škol a školských zařízení zapisovat a navyšovat jejich oborové kapacity.	

Analýza podporovaných oborů vzdělání na území HMP v období platnosti DZ HMP 2024 – 2028

Cílem analýzy je podpora a strategie rozvoje vzdělávání na území HMP a podpora, udržení a rozvoj oborů vzdělání, které byly vyhodnoceny jako potřebné ze strany sociálních partnerů škol, a o které je zájem na trhu práce v rámci metropolitní oblasti HMP a na vysokých školách.

HMP zažívá příchod silnějších populačních ročníků na střední školy. S tím je spojeno udržení stávajících kapacit středních škol, které by měly pojmout očekávané množství žáků. Zároveň se ale očekává určitá oborová restrukturalizace na vybraných středních školách. Toto s sebou může nést zápisy oborů vzdělání u subjektů, které do té doby některé školy neposkytovaly. Zároveň se utlumí obory, které nejsou naplňovány, či není o ně zájem na trhu práce, nebo případně není možné zabezpečit výuku.

Při skladbě podporovaných oborů vzdělání zpracovatel vycházel z vyjádření sociálních partnerů jednotlivých škol. Východiskem pro podporu vybraných oborů vzdělání byly také aktuální požadavky dalších aktérů ve školství – vysoké školy, které požadují absolventy i ze čtyřletých gymnázií. V neposlední řadě byla potřebnost oborů tématem jednání Pracovní skupiny vzdělávání.

Vzhledem ke kladným hodnotám demografického vývoje na území HMP a také na základě analytického vyhodnocení přijímacích řízení za roky 2020 až 2023 na čtyřletá gymnázia, kdy se obtížně uchazeči dostávali, nebo i z kapacitních důvodů nedostali, ke vzdělávání v oborech Gymnázium (79-41-K/41), HMP bude pokračovat v období platnosti DZ HMP 2024–2028 k posílení kapacit (zápis nových oborů Gymnázium 79-41-K/41) ve vybraných středních školách zřízených HMP, kde bude možné zabezpečit kvalitní výuku. Posilování kapacit oborů vzdělání Gymnázium ve čtyřletém cyklu je rovněž v souladu se vzdělanostní strukturou na území HMP.

V rámci podpory sportovního nadání na území HMP, má HMP jako zřizovatel záměr zřídit gymnázium s oborem vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou – kód: 79-42-K/41.

Obecně „nové“ obory, případně nové kapacity stávajících oborů vzdělání bude možné zapisovat pouze za předpokladu, že budou naplněny stávající kapacity.

Následující přehled oborů není zcela vyčerpávající vzdělávací nabídka na území HMP.

Přehled podporovaných oborů vzdělání
Seznam oborů vzdělání s výučním listem s kódovým označením H

	kód oboru	název oboru
1	23-51-H/01	Strojní mechanik
2	23-52-H/01	Nástrojař
3	23-55-H/01	Klempíř
4	23-55-H/02	Karosář
5	23-56-H/01	Obráběč kovů
6	23-61-H/01	Autolakýrník
7	23-65-H/01	Strojník
8	23-68-H/01	Mechanik opravář motorových vozidel
9	26-51-H/01	Elektrikář
10	26-51-H/02	Elektrikář – silnoproud
11	26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje
12	26-57-H/01	Autoelektrikář
13	26-59-H/01	Spojový mechanik
14	28-52-H/01	Chemik
15	29-53-H/01	Pekař
16	29-54-H/01	Cukrář
17	29-56-H/01	Řezník – uzenář
18	33-56-H/01	Truhlář
19	33-59-H/01	Čalouník
20	36-52-H/01	Instalatér
21	36-54-H/01	Kameník
22	36-56-H/01	Kominík
23	36-59-H/01	Podlahář
24	36-62-H/01	Sklenář
25	36-64-H/01	Tesař
26	36-66-H/01	Montér suchých staveb
27	36-67-H/01	Zedník
28	36-67-H/02	Kamnář
29	36-69-H/01	Pokrývač
30	39-41-H/01	Malíř a lakýrník
31	41-55-H/01	Opravář zemědělských strojů
32	41-52-H/01	Zahradník
33	53-41-H/01	Ošetřovatel
34	36-58-H/01	Montér vodovodů a kanalizací a obsluha vodárenských zařízení

Seznam oborů vzdělání s výučním listem s kódovým značením E, C

	kód oboru	název oboru
1	29-51-E/01	Potravinářská výroba
2	33-56-E/01	Truhlářská a čalounická výroba
3	36-55-E/01	Klempířské práce ve stavebnictví
4	36-57-E/01	Malířské a natěračské práce
5	36-59-E/01	Podlahářské práce
6	36-62-E/01	Sklenářské práce
7	36-64-E/01	Tesařské práce
8	36-67-E/01	Zednické práce
9	36-69-E/01	Pokrývačské práce
10	41-55-E/01	Opravařské práce
11	41-52-E/01	Zahradnické práce
12	75-41-E/01	Pečovatelské služby
13	78-62-C/02	Praktická škola

Seznam oborů vzdělání s maturitní zkouškou, kódové označení K, M a L

	kód oboru	název oboru
1	79-41-K/41	Gymnázium
2	79-42-K/41	Gymnázium se sportovní přípravou
3	53-44-M/01	Ortoticko-protetický technik
4	53-41-M/01	Zdravotnický asistent
5	53-44-M/03	Asistent zubního technika
6	53-41-M/03	Praktická sestra
7	23-44-L/01	Mechanik strojů a zařízení
8	23-45-L/01	Mechanik seřizovač
9	23-45-L/02	Letecký mechanik
10	26-41-L/01	Mechanik elektrotechnik
11	28-42-L/01	Chemik operátor
12	39-41-L/01	Autotronik
13	39-41-L/02	Mechanik instalátérských a elektrotechnických zařízení budov
14	18-20-M/01	Informační technologie
15	23-41-M/01	Strojírenství
16	23-45-M/01	Dopravní prostředky
17	26-41-M/01	Elektrotechnika
18	26-45-M/01	Telekomunikace
19	28-44-M/01	Aplikovaná chemie
20	29-47-M/01	Technologie potravin
21	31-43-M/01	Oděvnictví
22	69-42-M/01	Oční optik
23	36-45-M/01	Technická zařízení budov
24	36-47-M/01	Stavebnictví
25	41-44-M/01	Zahradnictví
26	75-41-M/01	Sociální činnost
27	68-43-M/01	Veřejnosprávní činnost
28	75-31-M/01	Předškolní a mimoškolní pedagogika
29	75-31-M/02	Pedagogika pro asistenty ve školství
30	63-41-M/02	Obchodní akademie

Opatření v oblasti středního vzdělávání stanovené DZ HMP

IV. 2. Podpora technických oborů, matematické a přírodovědné gramotnosti.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 2.1	Podpora čtenářské gramotnosti ve středních školách prostřednictvím metodických doporučení, projektů a dalších vhodných aktivit.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 2.2	Podpora komunikace středních odborných škol s podniky, firmami a profesionály v daném oboru – včetně oblasti kreativních průmyslů a dalších sociálních partnerů v daném oboru.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, KAP	počet započatých spoluprací SŠ a firem/profesionálů a podniků.	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 2.3	Podpora kontaktů s odbornými školami evropských zemí zejména formou odborných stáží.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet navázaných partnerství; počet realizovaných stáží	rozpočet HMP, nadační fond CV, dotace a granty
IV. 2.4	Podpora matematické, finanční a přírodovědné gramotnosti ve středních školách prostřednictvím metodických doporučení, projektů a dalších vhodných aktivit.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet provedených aktivit; počet provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 2.5	Podpora participativních metod výuky (učení zážitkem, spolupráce s profesionály z praxe v rámci výuky), kreativních přístupů k výuce a rozvoje klíčových kompetencí.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, spolky, kreativní instituce, PII	počet provedených aktivit; počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

IV. 3. Podpora výuky cizích jazyků.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 3.1	Podpora grantových programů jazykového vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 3.2	Aktualizace Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky 2020	Q1/2026	Q3/2026	HMP	udržení probíhajících aktivit; aktualizace programu dle potřeb škol	rozpočet HMP
IV. 3.3	Podpora soutěží a olympiád.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, MŠMT	počet realizovaných soutěží; počet realizovaných olympiád	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 3.4	Podpora mezinárodní spolupráce a spolupráce se zahraničními školami.	Q2/2024	Q2/2028	DZS, školy, HMP, PII	počet nově navázaných partnerství; počet realizovaných stáží	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 3.5	Zvýšená podpora výuky odborného cizího jazyka	Q1/2027	Q4/2028	HMP, školy	Implementace do Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky	rozpočet HMP

IV. 4. Podpora inovace školních vzdělávacích programů.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 4.1	Stanovování klíčových kompetencí žáků ve spolupráci se zaměstnavateli, profesními sdruženími a odbornými cechy.	Q2/2024	Q2/2028	školy	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 4.2	Transformace oborů vzdělání v souladu s potřebami trhu práce.	Q2/2024	Q2/2028	školy, MHMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 4.3	Odborná spolupráce s vysokými školami a ústav AV ČR.	Q2/2024	Q2/2028	školy, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 4.4	Podpora sportovních a tělovýchovných programů jako prevence rizikového chování.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 4.5	Podpora zavedení opatření vyplývající z programu Přípravy občanů k obraně státu (POKOS).	Q2/2024	Q2/2028	AČR, školy, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, státní rozpočet

IV. 5. Podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ).						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 5.1	Zajištění jazykové podpory pro žáky s odlišným mateřským jazykem.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 5.2	Zajištění efektivní komunikace s rodiči (využívání komunitních tlumočnicků, překlady materiálů).	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 5.3	Pravidelná aktualizace seznamu určených škol MHMP každý rok po 31. březnu vyhodnotí, jaké školy budou určené pro příští školní rok, a podle toho upraví seznam.	Q2/2024	Q2/2028	SML MHMP	vyvěšení aktualizovaného seznamu určených škol po 31. 3. v každém kalendářním roce	bez dopadu na rozpočet

IV. 6. Podpora spolupráce se zaměstnavateli, sociálními partnery a spolupráce s partnery z oblasti kulturních a kreativních průmyslů.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 6.1	Vytváření prostředí pro rozsáhlejší spolupráci podnikatelských subjektů, profesních společenstev, škol, včetně spolupráce s partnery z oblasti kulturních a kreativních průmyslů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, HK ČR, svazy, kreativní instituce, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 6.2	Podpora dalšího vzdělávání učitelů na pracovištích smluvních firem a odborné stáže – včetně spolupráce na výuce s profesionály z kulturních a kreativních průmyslů a dalšími relevantními partnery.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, HK ČR, svazy	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

IV. 7. Podpora zvyšování a prohlubování kvalifikace pedagogů a posilování jejich prestiže.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 7.1	Podpora výměny pedagogických zkušeností v rámci mezinárodních projektů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 7.2	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v potřebných tématech.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, NPI, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 7.3	Propagovat povolání pedagogů jako nezbytnou, důležitou a společensky považovanou profesi.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově provedených relevantních opatření, každoroční anketa „Pražský učitel“	rozpočet HMP
IV. 7.4	Podpora pedagogů při možnosti získání nájemní smlouvy k bytu ve vlastnictví HMP z kvóty pro učitele, v případě, že pedagog bude mít platnou pracovní smlouvu sjednanou se školou zřizovanou HMP.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově přidělených bytů	rozpočet HMP
IV. 7.5	Navázání užší spolupráce středních škol a vysokoškolských pracovišť připravujících budoucí pedagogy při vzájemné výměně informací a podpoře činností, které budou směřovat k vyšší profesní zdatnosti budoucích pedagogů.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, VŠ, UK, školy	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP, dotace, ESF
IV. 7.6	Podpora osvojování metod participativní výuky u pedagogických pracovníků všech oborových zaměření, výuky k osvojování klíčových kompetencí žáků, výuky ke kreativitě a přípravě žáků na vstup do profesního života.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, HK ČR, svazy, kreativ. instituce PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP, dotace, ESF
IV. 7.7	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a průběžná osvěta pedagogických pracovníků v oblasti formativního hodnocení žáků středních škol.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, NPI PEDF, PII,	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 7.8	Podpora vzdělávání pedagogů SŠ v oblasti tělesné výchovy a sportu ve středních školách, včetně podpory sportování žáků s tělesným postižením.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP a zřizovatele

IV. 8. Podpora investičních akcí, vybavení škol a školských zařízení, digitalizace a inovace výukových pomůcek.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 8.1	Podpora pořízení nového vybavení a techniky pro specializované učebny (jazykové, počítačové, laboratoře apod.).	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření, celková výše vynaložených finančních prostředků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.2	Podpora pořízení nových technologií, technologických celků a zařízení pro školy s důrazem na co největší zapojení nových technologií ve výuce.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření, celková výše vynaložených finančních prostředků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.3	Podpora inovace a pořízení technologií a zařízení, které je důležité pro udržení standardu odborného a praktického vyučování.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření, celková výše vynaložených finančních prostředků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.4	Podpora technologického vybavení, odborných pracovišť a dílen pro udržení standardu moderní profesní výuky.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření, celková výše vynaložených finančních prostředků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty
IV. 8.5	Podpora zavádění elektronických vzdělávacích materiálů, podpora vytváření aktuálních vzdělávacích obsahů a podpora jejich sdílení mezi školami. Podpora zavádění inovativních prvků do výuky v podobě elektronických a digitálních nástrojů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření, celková výše vynaložených finančních prostředků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

IV. 9. Podpora školních poradenských služeb a školních psychologů.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 9.1	Podpora školních psychologů, výchovných poradců a školních metodiků prevence – vytváření optimálních podmínek pro jejich činnost. Zvyšování jejich odbornosti a informační základny pro zajištění optimální péče o klienty, kteří potřebují specifickou pomoc.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, ŠPZ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 9.2	Podpora kariérového poradenství na školách, podpora zavádění nových prvků poskytování poradenství a ucelení kariérového poradenství v rámci poskytování komplexní poradenské služby žákům.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

IV. 10. Podpora kreativity, podnikavosti a spoluúčasti žáků na činnosti školy, včetně spoluúčasti žáků na výuce.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IV. 10.1	Podpora tvůrčího, kreativního a participativního prostředí škol a rozvoj spolupráce s místními aktéry a komunitou.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 10.2	Posílení role kulturních organizací do vzdělávacího procesu žáků jako institucí podporující celoživotní vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, kulturní instituce, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 10.3	Podpora rozvoje kreativity na SŠ jako prostředek k lepšímu uplatnění na trhu práce a dále jako prostředek k řešení sociálních ekonomických a environmentálních problémů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, kulturní instituce, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 10.4	Podpora žáků na činnosti školy, posílení aktivit směřujících k zapojení žáků do žákovských parlamentů a aktivit směřujících k vyšší účasti žáků na školních aktivitách v rámci běžné výuky.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
IV. 10.5	Podpora a posílení podnikavosti u žáků středních škol. (např. program „Můžeš podnikat“).	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

4.5 Vyšší odborné vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích

Vyšší odborné vzdělávání má důležitou funkci při přípravě budoucích absolventů pro odborné pozice na trhu práce. I přes menší zájem studentů je důležité zachovat síť škol poskytujících vyšší odborné vzdělávání pro udržení standardu a kvality budoucích absolventů vybraných vzdělávacích programů. Všechny kroky pro udržení kvalitní sítě vyšších odborných škol (VOŠ) bude nutné harmonizovat s požadavky na odbornost absolventů a požadavky kvalifikačních potřeb trhu práce.

Opatření v oblasti vyššího odborného vzdělávání a konzervatoří stanovená DZ ČR

V. 1. Zápisy nových vyšších odborných škol, nových míst poskytování vzdělávání nebo navyšování kapacit vyšších odborných škol (VOŠ).		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
V. 1.1	Zápis nového subjektu VOŠ, navýšení kapacity stávající VOŠ, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání VOŠ na území HMP bude prováděno pouze v oborech regulovaných povolání (Zdravotnictví a Pedagogika, učitelství a sociální péče) nebo skupiny oborů technického a přírodovědného vzdělávání, např. Informační technologie, Elektrotechnika, Kybernetická bezpečnost, Umělá inteligence, strojní, stavební a ekologické obory a s ohledem na demografický nárůst, potřeby regionálního rozvoje, naplněnost a dostupnost stávajících kapacit a současně také s ohledem na budoucí potřeby trhu práce a predikci kvalifikačních potřeb.	
V. 1.2	Obory vyššího odborného vzdělání s unikátním obsahem nebo obory VOŠ jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navyšování stávajících kapacit nebo zápisu nové vyšší odborné školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů.	Seznam oborů VOV s unikátním obsahem zveřejní MŠMT na svých webových stránkách a ve Věstníku MŠMT.
V. 1.3	Z důvodu dostatečných volných kapacit konzervatoří nebudou po dobu platnosti tohoto DZ HMP v oblasti konzervatoří do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány nové školy, nová místa poskytování vzdělávání ani navýšení kapacit.	

Opatření v oblasti vzdělávání v konzervatořích a vyššího odborného vzdělávání stanovené DZ HMP

V. 2. Podpora vyššího odborného vzdělávání při realizaci opatření vedoucích k funkčnímu a inovativnímu systému vyššího odborného vzdělávání.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
V. 2.1	Podpora odborné přípravy studentů v souladu s potřebami kvalifikačních požadavků trhu práce a odbornosti budoucích absolventů.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	Provedení dvou relevantních opatření s možností využití pro všechny VOŠ.	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
V. 2.2	Podpora inovace vzdělávacích programů ve spolupráci se zaměstnavateli a relevantními partnery.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet inovovaných vzdělávacích programů na VOŠ na území HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
V. 2.3	Podpora nastavení optimálních podmínek pro spolupráci VOŠ s VŠ s cílem zvýšení odbornosti budoucích absolventů VOŠ.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	počet navázaných spoluprací s VŠ; počet realizovaných společných projektů VOŠ a VŠ; počet	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

					uzavřených memorand VOŠ s VŠ	
V. 2.4	Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech prohlubování a rozšiřování poznatků v příslušném oboru.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet realizovaných vzdělávacích akcí; počet proškolených pedagogů	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

V. 3. Podpora vzdělávání v konzervatořích při realizaci opatření vedoucích inovativním vzdělávacím metodám a mobilitě účastníků vzdělávání v konzervatořích.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
V. 3.1	Podpora zahraničních stáží a mobilit účastníků vzdělávání v konzervatořích.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	celkový nově počet provedených mobilit, počet provedených stáží	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
V. 3.2	Podpora inovace vzdělávacích programů ve spolupráci s relevantními partnery.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	celkový počet inovovaných vzdělávacích programů na území HMP do roku 2024	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
V. 3.3	Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků zajišťujících výuku odborných i všeobecných předmětů v oblasti inovativních vzdělávacích metod s podporou inovativních výukových pomůcek a prostředků.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	počet provedených relevantních opatření; počet proškolených pedagogických pracovníků	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

4.6 Speciální vzdělávání, školská poradenská zařízení

Předpokladem účelného a efektivního poskytování poradenských služeb v rámci regionálního školství je nejen systémové propojení poskytovaných služeb, ale i jejich odpovídající ekonomické zabezpečení a odborná připravenost poradenských pracovníků.

Opatření v oblasti speciálního vzdělávání z DZ ČR

VI. 1. Zápisy nových základních škol speciálních, nových míst poskytování vzdělávání nebo navyšování kapacit základních škol speciálních, zápis nových oborů vzdělání Základní škola speciální. Zápis a posilování kapacit středních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
VI. 1.1	<p>Zápis nového subjektu základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, navýšení kapacity stávající základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, popřípadě zápis nového místa poskytování vzdělávání základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona na území HMP bude prováděno na základě posouzení reálné potřeby a v případě, že k tomu budou k vhodné personální, materiální a prostorové podmínky.</p> <p>Nový obor vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální může být zapisován, na základě relevantních kritérií (primárně počtu žáků se 4. a 5. stupněm podpůrných opatření).</p> <p>V případě, že nedojde k naplnění minimálního počtu žáků ve třídě stanoveného právním předpisem v základních škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, nebude do rejstříku škol a školských zařízení zapisován obor vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální.</p>	Na úrovni krajů není vhodné diferencovat podmínky zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Proto musí být zde uvedené podmínky pro zápis nových základních škol a pro navyšování jejich kapacit stejné napříč všemi kraji s výjimkou opatření II. 1.3.
VI. 1.2		

Opatření v oblasti speciálního školství stanovené DZ HMP

VI. 2. Podpora a rozvoj sítě škol poskytujících vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných HMP.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VI. 2.1	Zvyšování odborné kvalifikace pedagogů, zajištění odpovídajících materiálně technických podmínek a potřebných kapacit škol, optimalizace vzdělávací nabídky škol.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 2.2	Podpora individuální integrace dětí a žáků vyžadujících vysokou míru podpůrných opatření s asistentem pedagoga.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 2.3	Zachování sítě škol poskytujících vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných HMP.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	zachování odpovídajících celkových kapacit na území HMP	rozpočet zřizovatele

VI. 3. Rozšíření nabídky vzdělávacích akcí v oblasti vzdělávání dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VI. 3.1	Podpora zvyšování odborných kompetencí managementu škol a pedagogických pracovníků ve školách hlavního vzdělávacího proudu v souvislosti s integrací dětí žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 3.2	Podpora zvyšování odborné kvalifikace pedagogů ve školách.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 3.3	Pořádání odborných konferencí a seminářů pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení.	Q2/2024	Q2/2028	školy, HMP, PII	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

Opatření v oblasti školských poradenských zařízení z DZ ČR

VI. 4. Zápisy nových subjektů školských poradenských zařízení, nových míst poskytování školských služeb.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
VI. 4.1	Zápis nových míst poskytování školských služeb (PPP, SPC) bude prováděn pouze v odůvodněných případech, s ohledem na demografický nárůst, kapacity a dostupnost stávajících školských poradenských zařízení na území HMP.	Demografická prognóza bude každoročně aktualizována.
VI. 4.2	Zápis nového subjektu školského poradenského zařízení (PPP, SPC) nebude podporován. Aktuální potřeby pokrytí školskými poradenskými službami bude možné realizovat posílením personálních kapacit stávajících školských poradenských zařízení na území HMP.	

Opatření v oblasti školských poradenských služeb stanovené DZ HMP

VI. 5. Zachování sítě školských poradenských zařízení na území HMP (PPP, SPC).						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VI. 5.1	Podpora zvyšování odborných kompetencí pracovníků poradenských zařízení.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, PPP, SPC	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
VI. 5.2	Podpora spolupráce mezi poradenskými zařízeními, školami, školskými zařízeními a dalšími subjekty poskytujícími služby dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, PPP, SPC	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF

VI. 6. Podpora programů primární prevence v PPP a zefektivnění podpory školských poradenských zařízení.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VI. 6.1	Podpora dalšího vzdělávání psychologů a speciálních pedagogů oblasti primární prevence.	Q2/2024	Q2/2028	PPP, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 6.2	Metodická podpora PPP a školám v oblasti prevence rizikového chování, metodické vedení metodiků prevence.	Q2/2024	Q2/2028	PPP, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 6.3	Provázání programů s dalšími subjekty působícími v této oblasti.	Q2/2024	Q2/2028	PPP, HMP	zachování odpovídajících celkových kapacit na území HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VI. 6.4	Zpracování a využívání metodiky pro efektivní diagnostiku a poradenskou činnost školských poradenských zařízení při posuzování školní zralosti dětí předškolního věku s cílem snížení udělení odkladů pro povinnou školní docházku.	Q2/2024	Q2/2028	PPP, HMP	Zavedení metodiky a její využívání v PPP s konkrétními opatřeními	rozpočet HMP

VI. 7. Péče o ohrožené děti na území HMP.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VI. 7.1	Podpora vzájemné spolupráce dětských domovů s organizacemi působícími v sociální, zdravotnické, pedagogicko-psychologické oblasti za účelem zkvalitňování péče o děti v tomto druhu školského zařízení.	Q2/2024	Q2/2028	PPP, DD, HMP	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.7 Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Stěžejním prvkem ve vytváření volnočasové nabídky v HMP jsou domy dětí a mládeže. Jejich trvalým přínosem je systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením. V nadcházejícím období platnosti DZ HMP bude věnována pozornost rozvoji nabídky aktivit pro všechny děti a mládež s důrazem na integraci dětí-cizinců (zejména uprchlíků z Ukrajiny). S tím souvisí i podpora HMP vázaná na tento typ aktivit.

Opatření v oblasti zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit vyplývající z DZ ČR

VII. 1. Zápis nových školních zařízení pro zájmové vzdělávání, zvyšování kapacit školních družin a školních klubů.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
VII. 1.1	<p>Zápis nových školních družin do rejstříku nebo školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity bude umožněno pouze v případě, že součet kapacit školní družiny a školního klubu, zřízených při základní škole, nebude vyšší než kapacita dané základní školy. Toto ustanovení neplatí pro případy v rámci tohoto opatření uvedené pod bodem 2).</p> <p>1) Povolení zápisu nových školních družin nebo školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity bude umožněno pouze v případě, že činnost školní družiny nebo školního klubu bude vykonávat nebo vykonává stejná právnická osoba jako činnost příslušné školy. Tedy v případě školních družin základní škola s 1. stupněm a v případě školního klubu základní škola s 2. stupněm, šestileté nebo osmileté gymnázium nebo konzervatoř s osmiletým vzdělávacím programem.</p> <p>2) V případě, kdy školní družina nebo školní klub bude zajišťovat zájmové vzdělávání i pro žáky jiných škol, lze při zápisu nové školní družiny nebo školního klubu nebo zvýšení jejich kapacity přihlídnout ke kapacitám školních družin nebo školních klubů a naplněnosti škol v daném místě.</p>	
VII. 1.2	<p>Střediska volného času (SVC) nebudou do rejstříku zapisována. S ohledem na počet dětí, žáků a studentů vzdělávajících se ve školách na území HMP a v závislosti na demografickém vývoji na určitém území HMP (MČ, BUC, pochůzkou dostupné místo poskytování služeb) bude možné případné posílení kapacit SVC pouze u existujících školských subjektů s přihlédnutím k případným alternativám zájmového vzdělávání, které jsou v oblasti dostupné (služby jiných školských zařízení). V případě, že je v místě zajišťována dostatečná služba zájmového vzdělávání, nebude posílení kapacit SVC podporováno. Rovněž nebudou zapisována nová místa poskytování vzdělávání nebo školských služeb mimo území kraje, v němž má sídlo právnická osoba, která činnost střediska volného času vykonává.</p>	Demografická prognóza bude každoročně aktualizována.

Opatření v oblasti zájmového vzdělávání stanovené DZ HMP

VII. 2. Zkvalitňování mimoškolního života dětí a mládeže.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VII. 2.1	Systémové a komplexní řešení problematiky volného času dětí a mládeže prostřednictvím metodického vedení a finanční podpory aktivit.	Q2/2024	Q2/2028	DDM, SVC, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření; celkové vynaložené finanční prostředky	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VII. 2.2	Udržení a rozvoj kvality výchovně vzdělávacích a rekreačních činností pro děti a mládež včetně dobrovolnictví.	Q2/2024	Q2/2028	DDM, SVC, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

VII. 2.3	Podpora rozvoje nabídky volnočasových aktivit neziskových organizací pro mládež.	Q2/2024	Q2/2028	DDM, SVC, HMP, MČ, NNO	počet nově uskutečněných aktivit; počet účastníků na aktivitách	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VII. 2.4	Zapojování žáků ZŠ do zájmového vzdělávání jako prevence negativních jevů a rozvoje osobnostně sociálních dovedností v rámci neformálního vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	DDM, SVC, HMP, MČ	počet nově zapojených žáků; počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VII. 2.5	Spolupráce se školami v oblasti využití volného času dětí a mládeže.	Q2/2024	Q2/2028	DDM, SVC, HMP, MČ	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VII. 2.6	Podpora zkvalitňování prostředí školních družin, např. přesunem třídy družiny z budovy školy do budov na školních zahradách. Podpora trávení volného času po školním vyučování na čerstvém vzduchu. Zpracování koncepce využití prostor v rámci základních škol s cílem řešit problematiku potřeby zázemí školních družin ve vztahu (souvislosti) k potřebě dlouhodobého uvolňování (využívání) kmenových tříd pro základní vzdělávání.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, školy	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, rozpočet HMP, dotace a granty, ESF
VII. 2.7	Podpora zapojení dětí-cizinců, jakožto vhodný způsob socializace v českém prostředí, do volnočasových aktivit organizované pražskými DDM.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, školy	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet HMP, dotace a granty

VII. 3. Zkvalitňování mimoškolního života dětí a mládeže.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VII. 3.1	Podpora a rozvoj stávajících DDM zřizovaných HMP včetně realizace nových venkovních víceúčelových volnočasových areálů.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, školy	celkový počet provedených investičních akcí v období platnosti DZ HMP	rozpočet HMP, dotace a granty
VII. 3.2	Podpora volnočasových aktivit, jakožto účelného využití volného času, žáků SŠ praktických a vytvořit tým cílené výchovné působení v osvojování v dopoledních hodinách.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, školy	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet HMP, dotace a granty

4.8 Jazykové vzdělávání, školská zařízení a služby

Jazykové vzdělávání ve školách s právem státní jazykové zkoušky poznamenává dlouhodobý úbytek zájemců o tento druh vzdělání. Tato situace souvisí s přelivem zájmu studentů o vzdělávací programy vysokých škol.

Opatření v oblasti jazykového vzdělávání stanovené DZ ČR

VIII. 1. Zřizování nových škol a rozšiřování kapacit škol s právem státní jazykové zkoušky.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
VIII. 1.1	Do rejstříku škol a školských zařízení nebudou zapisovány nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ani nebudou navyšovány kapacity jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky a zapisována nová místa poskytovaného vzdělávání.	

Opatření v oblasti jazykového vzdělávání stanovené DZ HMP

VIII. 2. Podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v jazykových školách.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VIII. 2.1	Zajištění jazykové podpory pro žáky a studenty s odlišným mateřským jazykem.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
VIII. 2.2	Podpora určených škol pro žáky s OMJ.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočty zřizovatelů, dotace a granty, ESF
VIII. 2.3	Podpora realizace jazykových kurzů pro žáky s OMJ s cílem přípravy těchto žáků na přijímací řízení na SŠ, VŠ a nebo k vykonání specifických zkoušek z ČJ.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, školy	počet uskutečněných vzdělávacích akcí	rozpočet HMP
VIII. 2.4.	Podpora realizace tzv. nultých ročníků pro žáky-cizince, kteří se připravují na přijímací řízení na SŠ.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, školy, NNO	počet uskutečněných vzdělávacích akcí	rozpočet HMP

Problematika domovů mládeže a internátů jakožto školského zařízení se úzce dotýká vzdělávacího procesu jednotlivých klientů, protože tento specifický druh školských služeb slouží klientům jako podpora k možnosti vzdělávat se ve vybraném oboru vzdělání mimo vlastní místo trvalého pobytu. Domovy mládeže a internáty tak musí poskytovat služby, které jsou jejich klientům prospěšné a podporující. Zároveň je nezbytně nutné, aby domovy mládeže a internáty měly k dispozici dostatečný počet pedagogických, respektive výchovných pracovníků. Těmto pracovníkům pak musí být vyjádřena podpora nejen v oblasti ve formě možnosti rozšiřování kompetencí a dalšího vzdělávání.

V neposlední řadě je nutné podporovat rozvoj a inovace v oblasti školního stravování. Školní stravování má zaujímat významné postavení ve výchově ke zdravé životosprávě a zdravému životnímu stylu. Rovněž je nutné, aby školní stravování zajišťovalo jeho klientům dostatečně pestrá jídla, která je připravována na základě moderních a inovovaných a již osvědčených metod přípravy pokrmů. Za největší problém v oblasti školního stravování lze stále považovat nedostatek kvalitního personálu a absence sofistikovaných informací. Veškeré problémy však nelze odstranit zásahem zřizovatelů zařízení školního stravování, tím je míněno zejména odpovídající platového ohodnocení kvalifikovaných zaměstnanců zařízení školního stravování. HMP bude stále více směřovat svou podporu ke zkvalitňování školního stravování v oblasti vzdělávání personálu zařízení školního stravování všech zřizovatelů, posilovat mzdové prostředky z rozpočtu HMP u personálu zařízení školního stravování, jež jsou součástí příspěvkových organizací zřízených HMP a popřípadě také MČ.

Opatření v oblasti školských zařízení a služeb stanovené DZ ČR

VIII. 3. Zápis nových školských zařízení, zapisovaných školských služeb a kapacity nových školských zařízení.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
VIII. 3.1	Zápis nových školských zařízení, zapisovaných školských služeb a kapacity nových školských zařízení, případně kapacity zapisovaných školských služeb bude do rejstříku škol a školských zařízení prováděn na základě přiměřeného počtu dětí, žáků, studentů vzdělávajících se ve školách na území HMP a demografickému vývoji na konkrétním území a specifikovaných lokalitách. V rámci tohoto opatření bude HMP: 1) podporovat zápis zařízení školního stravování v místech potřeby a v závislosti na uspokojení reálné poptávky po školním stravování. 2) podporovat zápis školní knihovny na základních a středních školách pouze v odůvodněných případech a v případě, že žadatel o zápis doloží schopnost vyhovět Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školních knihoven na základních a středních školách, v platném znění.	Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školních knihoven na základních a středních školách Č. j. MSMT-14964/2023-1.
VIII. 3.2	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků budou zapisována pouze v případech nutnosti zajištění odpovídajících služeb na území HMP s ohledem na existující síť těchto specifických zařízení.	
VIII. 3.3	Školská výchovná a ubytovací zařízení budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisována s ohledem na potřebnost zajištění služeb, které poskytují, a s ohledem na záměr rozvoje sítě příslušných zařízení v HMP (s výjimkou zařízení zřizovaných ministerstvem).	

Opatření v oblasti školských zařízení a služeb stanovené DZ HMP

VIII. 4. Podpora školských zařízení a služeb.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
VIII. 4.1	Podpora domovů mládeže a internátů s cílem dalšího rozvoje pedagogické činnosti pracovníků domovů mládeže a internátů a také rozvoje mimoškolních/volnočasových aktivit pro klienty.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	zajištění finančních prostředků pro realizaci konkrétních aktivit	rozpočet HMP
VIII. 4.2	Podpora modernizace vybavení domovů mládeže a internátů s cílem vytvořit vhodné podmínky pro vzdělávání a ubytování klientů a také vhodné pracovní prostředí pro tamní pracovníky.	Q2/2024	Q2/2028	HMP	zajištění finančních prostředků pro realizaci konkrétních akcí	rozpočet HMP
VIII. 4.3	Podpora zařízení školního stravování v různých oblastech jejich činnosti. Metodická podpora pro oblast implementace legislativních změn souvisejících se školním stravováním.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, subjekty obsahující některou z forem zařízení školního stravování	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
VIII. 4.4	Podpora vzdělávání zaměstnanců školních jídelen, zejména vedoucích školních jídelen, ohledně zdravého a udržitelného životního stylu.	Q2/2024	Q2/2028	MČ, HMP, subjekty obsahující některou z forem zařízení školního stravování	celkový počet provedených relevantních opatření v období platnosti DZ HMP	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.9 Preventivně výchovná péče, ústavní a ochranná výchova, odborná péče v dětských domovech

Pro fungující model postupného snižování počtu klientů v ústavní a ochranné výchově je nutná spolupráce všech aktérů, kterých se dotýká nutnost zajistit odbornou péči a vzdělávání dětí, které by jinak byly umístěny do ústavní či ochranné výchovy. Proto běžné základní i střední školy musí mít zajištěnou podporu takovým způsobem, aby bylo možné děti vzdělávat v hlavním vzdělávacím proudu. Zásadní bude správné nastavení spolupráce rodiny a školy, proto, aby dítě mohlo čerpat maximální možnou podporu a také, aby škola vůbec mohla poskytovat optimální prostředí a klima. Proto bude nutné rozvinout odborné vzdělávání pedagogických pracovníků, nastavit systém ambulantních služeb a odborné pomoci jednotlivým klientům.

Opatření v oblasti školských zařízení stanovené DZ ČR

IX. 1. Zápis nových školských zařízení a kapacity nových školských zařízení.		
Číslo opatření	Opatření	Poznámka
IX. 1.1	Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a školská zařízení pro výkon ochranné výchovy budou zapisována pouze v případech nutnosti zajištění odpovídajících služeb na území HMP s ohledem na existující síť těchto specifických zařízení a rovněž s ohledem na probíhající rozvoj specializovaných služeb, které jsou/budou poskytovány ambulantně – tj. v závislosti na postupném budování sítě středisek výchovné péče na území HMP a v zázemí města.	s výjimkou zařízení zřízených ministerstvem

Opatření v oblasti ústavní a ochranné výchovy stanovené DZ HMP

IX. 2. Podpora efektivní péče o ohrožené děti a podpora odborné péče v dětských domovech.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IX. 2.1	Podpora multidisciplinárního přístupu v péči o ohrožené děti vedoucího k pozitivním výsledkům ve výchově a vzdělávání v dětských domovech.	Q2/2024	Q2/2028	DD, HMP	provedení relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
IX. 2.2	Podpora vzdělávacích aktivit pro pracovníky dětských domovů s cílem zvýšení jejich profesních kompetencí.	Q2/2024	Q2/2028	DD, HMP	provedení relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
IX. 2.3	Zajištění bytů pro rodinné skupiny dětských domovů v běžné občanské zástavbě.	Q2/2024	Q2/2028	DD, HMP	počet nově přidělených bytů	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
IX. 2.4	Zajištění cvičných a startovacích malometrážních bytů pro 18leté a starší klienty DD zřízených HMP	Q2/2024	Q2/2028	DD, HMP	počet nově přidělených bytů	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

IX. 3. Podpora klientů ústavní a ochranné výchovy, vzdělávání pedagogických pracovníků při práci s dětmi které jsou klienty ústavní ochranné výchovy.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
IX. 3.1	Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků formou kurzů, mentoringu, konáním cílené praxe a dalších forem pro práci s klienty ústavní a ochranné výchovy.	Q2/2024	Q2/2028	HMP, MŠMT, školy	Příprava a realizace odpovídajícího komplexního vzdělávacího programu.	rozpočet HMP, dotace a granty

IX. 3.2	Podpora strukturovaného rozšiřování sítě středisek výchovné péče zřizovaných MŠMT jako detašovaných pracovišť při již existujících zařízeních a propojování činnosti středisek výchovné péče se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP).	Q2/2024	Q2/2028	HMP, MŠMT, školy, PPP, SPC	Vytvoření odpovídající spolupráce alespoň u tří PPP nebo SPC na území HMP.	rozpočet HMP, dotace a granty
---------	---	---------	---------	----------------------------	--	-------------------------------

4.10 Průřezová témata

4.10.1 Vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji bude v HMP přístupováno na základě koncepčního a systematického řešení, tak aby byli všichni aktéři začleněni účelným a prospěšným způsobem. Opatření pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji budou mimo jiné vycházet z platných strategií a koncepčních dokumentů.

- Klimatický plán hlavního města Prahy do roku 2030, schválen usnesením ZHMP č. 27/30 ze dne 27.5.2021
- Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2016-2025 (KK EVVO), schválena usnesením RHMP č. 125 ze dne 26.1.2016
- Akční plán Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2022-2025, schválen usnesením RHMP č. 1681 ze dne 27. června 2022.

Klimatický plán hlavního města Prahy do roku 2030	Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2016 – 2025 (KK EVVO)	Akční plán Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2022 - 2025	doporučení Rady Evropské komise o učení v zájmu environmentální udržitelnosti, 2022/0004 (NLE)
			

Vzdělávání k udržitelnému rozvoji uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí dalším generacím. Obecným cílem je, aby veškeré aktivity nebyly redukovány pouze na oblast EVVO. Sdílení dobré praxe škol a jejich síťování může být prováděno prostřednictvím časopisu Pražská EVVOLUCE.

Přesné termíny realizace a indikátory níže uvedených opatření upřesňuje Akční plán KK EVVO.

Opatření v oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji DZ HMP

X. 1. Systematické vzdělávání pedagogických i dalších pracovníků školských zařízení v oblasti EVVO.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 4.1	Realizace studií k výkonu specializovaných činností v oblasti EVVO pro školní koordinátory EVVO.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 1.2	Realizace seminářů a pracovních seminářů EVVO s důrazem na aktivizující metody výuky (např. projektová, problémová a kooperativní výuka, integrovaná tematická výuka, místně zakotvené učení, badatelsky orientované vyučování).	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově realizovaných seminářů	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 1.3	Podpora pedagogů k realizaci EVVO přímo ve výuce (mentoring, využívání metodických materiálů a serverů EVVO apod.).	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově proškolených pedagogů	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 1.4	Setkávání koordinátorů EVVO a dalších pracovníků škol a školských zařízení s cílem výměny a předávání zkušeností.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet provedených setkání; počet popsanych příkladů dobré praxe a jejich implementace	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 2. Podpora sítí škol v oblasti EVVO a propojení mezi aktivitami EVVO ve školách a školských zařízeních i v rámci mimoškolní činnosti.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 2.1	Posilování síťování a partnerství škol a sdílení dobré praxe.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	sdílení informací přes časopis Pražská EVVOLUCE	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.2	Výměna a sdílení příkladů dobré praxe (semináře apod.) a propojení neformálního, zájmového a odborného vzdělávání, které bude zaměřené na inovace a efektivní výuku odborných kompetencí v EVVO.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet provedených setkání; počet popsanych příkladů dobré praxe a jejich implementace	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.3	Rozšiřování spolupráce mezi školami vzájemně, školami a dalšími organizacemi za účelem realizace EVVO.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet provedených setkání; počet popsanych příkladů dobré praxe a jejich implementace	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 2. Zajištění výuky v bezprostředním kontaktu s přírodou, podpora zřizování venkovních učeben a badatelen pro výuku obsahující informace o EVVO.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 2.1	Zavádění výuky v terénu a v přírodě do širšího spektra vyučovaných předmětů.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.2	Využívání školních prostor k tvorbě a úpravě zahrad, učeben v přírodě, arboret, demonstračních objektů, naučných stezek, atd. (a to i ve spolupráci se žáky) pro efektivní výuku odborných kompetencí v EVVO.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených setkání; počet popsanych příkladů dobré praxe a jejich implementace	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.3	Podpora škol v přírodě.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených setkání; počet popsanych příkladů dobré praxe a jejich implementace	rozpočet HMP
X. 2.3	Podpora výstavby a zřizování environmentálních školních zahrad.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nových zahrad; počet inovovaných školních zahrad	rozpočet zřizovatele, dotace a granty
X. 2.3	Podpora výstavby a realizace venkovních učeben a badatelen.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nových venkovních učeben a badatelen	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 2.3	Zavádění výuky v terénu a v přírodě do širšího spektra vyučovaných předmětů.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
--------	--	---------	---------	----------------	--	--

X. 3. Realizace kvalitních vzdělávacích programů EVVO ve školách a školských zařízeních.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 3.1	Podpora pedagogů v tvorbě a realizaci Školních programů EVVO.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 3.2	Podpora environmentálního zaměření škol s důrazem na mateřské školy.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 3.3	Vytváření a realizace ekologických výukových programů (EVP) pro školy a školská zařízení.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 3.4	Vytváření a realizace dlouhodobých programů EVVO pro školy a školská zařízení.	Q2/2024	Q4/2025	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 4. Rozvoj mimoškolní činnosti pro děti a mládež.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 2.1	Rozšiřování nabídky mimoškolních akcí a aktivit za účelem zapojení dětí a mládeže do ochrany životního prostředí.	Q2/2024	Q4/2025	školská zařízení, DDM, SVČ HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.2	Podpora environmentálně zaměřených letních táborů a soustředění dětí a mládeže.	Q2/2024	Q4/2025	školy, DDM, SVČ HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 2.3	Vzdělávání vedoucích zájmových oddílů a kroužků specializovaných na EVVO a ochranu životního prostředí.	Q2/2024	Q4/2025	školy, DDM, SVČ HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X. 5. Podpora škol a školských zařízení při implementaci opatření směřující ke zavádění a zkvalitnění systému vzdělávání pro udržitelnost.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 5.1	Implementace nových trendů výuky vzdělávání pro udržitelnost do ŠVP škol.	Q4/2025	Q2/2028	školy, školská zařízení, DDM, SVČ HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 5.2	Vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v oblasti vzdělávání pro udržitelnost.	Q2/2024	Q4/2028	školy, DDM, SVČ HMP, MČ	počet realizovaných vzdělávacích akcí	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 5.3	Implementace doporučení Evropské komise o učení v zájmu environmentální udržitelnosti, 2022/0004 (NLE)	Q4/2025	Q2/2028	školy, školská zařízení, DDM, SVČ HMP, MČ	seznámení škol a školských zařízení s vydaným doporučením	bez dopadu na rozpočet

4.10.2 Digitální vzdělávání, technologie a umělá inteligence ve vzdělávání

Pro kontinuální rozvoj kompetencí žáků, ale i pedagogů v oblasti digitálního vzdělávání a rozvoje umělé inteligence ve školství je nutné stále investovat prostředky do obnovy a modernizace informačních technologií, která souvisí s vlastním vzdělávacím procesem, ale zejména pak pro získání odbornosti a znalostí v případě výuky odborných předmětů a praktické výuky.

Neméně důležitou oblastí v digitálním vzdělávání je bezpečné chování na internetu a znalost zásad kybernetické bezpečnosti. HMP je dlouhodobě zapojeno do různých projektů, které podporují získávání kompetencí u dětí, žáků, studentů, pedagogů, rodičů a dalších aktérů.

Kraje pro bezpečný internet	Analýza stavu digitální infrastruktury a jejího systémového a udržitelného financování v ČR, návrhy budoucích opatření	Příklad dobré praxe: Centrum interaktivní výuky (CIV)	Krajský akční plán III Praha
			

Opatření v oblasti informačních technologií stanovené DZ HMP

X. 6. Podpora škol a školských zařízení při implementaci opatření směřující ke zavádění a zkvalitnění systému vzdělávání pro udržitelnost.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 6.1	Podpora pořízení nových a modernizace stávajících informačních technologií určených zejména pro výuku žáků ve školách.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření IDZ = CIV, PH	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 6.2	Výchova žáků k bezpečnému užívání ICT – posílení účasti škol na projektu „Kraj pro bezpečný internet“.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	počet nově zapojených škol; počet zapojených žáků	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 6.3	Podpora vzdělávání pedagogů v oblasti informačních technologií, umělé inteligence a kybernetické bezpečnosti a pro získávání nových poznatků z této oblasti.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, PII, NPI	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 6.4	Podpora zavádění otevřeného software.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 6.4	Podpora školám při zajištění odpovídající konektivity v souladu s používáním digitálních technologií.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.10.3 Oblast well-beingu, duševního zdraví, bezpečného prostředí a pohybových aktivit

Vzhledem k ohromnému nárůstu zátěže v oblasti duševního zdraví dětí v HMP je v oblasti školské všeobecné primární prevence prioritou zvýšit povědomí dětí i pedagogů o tom, co je to duševní zdraví, jak mohou o své duševní zdraví pečovat, na koho se mohou obrátit v případě, že budou cítit duševní nepohodu a detabuizace problematiky duševních onemocnění. Není dostatečně přístupná poradenská činnost v základních a středních školách na území hl. m. Prahy. Chybí dostatečný prostor k využívání služeb pedagogicko-psychologických poraden (PPP), a to v každé škole. Je nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a stávající jsou přetížení. V rámci primární prevence rizikového chování je nutné zaměřit se více na péči o duševní zdraví dětí, studentů i pedagogů s cílem rizikovým obtížím či rizikovým stavům předcházet a v případě výskytu je včas zachytit.¹⁰

Požadavek na společné vzdělávání heterogenních kolektivů, snižování nerovností, prevence předčasných odchodů ze vzdělání, individualizovaná a diferencovaná práce se žáky s SVP, se sníženým SES, s OMJ nebo také se žáky s nadáním mohou být v kontextu odborného vzdělávání i spolupráce se zaměstnavateli vnímány jako relativně obtížné a je třeba zajistit podporu fungování školních poradenských pracovišť a rozvoje kompetencí jejich pracovníků. Stejně tak je ale důležité podpořit zároveň vzdělávání vedení škol a pedagogických pracovníků v relevantních tématech s přihlédnutím k proměně klimatu školy směrem k zajištění wellbeingu všech žáků a studentů.¹¹

Díličí aktivity a indikátory naplnění aktivit a cílů obsahují jednotlivé díličí dokumenty, které se problematice věnují.

PLÁN REGIONÁLNÍ PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ V HMP NA OBDOBÍ 2024-2027	Krajský akční plán III Praha	PLÁN REGIONÁLNÍ PÉČE PRO OBLAST DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ V PRAZE 2020 - 2030	Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027
			

Opatření v oblasti well-beingu, duševního zdraví a bezpečného prostředí stanovené DZ HMP

X. 7. Podpora škol a školských zařízení v oblasti well-beingu, duševního zdraví a bezpečného prostředí.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 7.1	Podpora systému aktualizace informací o dostupných službách a péči.	Q2/2024	Q4/2028	MHMP SOV, ZDR, SML, OMM	zřízení informačního centra a zkouška v pilotním provozu	rozpočet HMP, dotace a granty, ESF, NIP MZS
X. 7.2	Podpora dětského duševního zdraví ve vzdělávacím systému včetně posílení poradenství pro žáky, rodiče i pedagogy	Q2/2024	Q4/2028	SML, MČ, příslušní ředitelé škol, SOV	věcné zprávy (výúčtování) o využití dotací u jednotlivých programů podpory	grantové programy HMP, ESF, NIP MZS
X. 7.3	Posílení odborných kompetencí a dovedností v oblasti duševního zdraví	Q2/2024	Q4/2028	ZDR, SML, MZS, SOV, IPVZ, školy	pravidelné vyhlašování grantů, počet podpořených programů	grantové programy HMP, ESF, NIP MZS

¹⁰ Plán regionální péče o duševní zdraví v HMP na období 2024-2027

¹¹ Krajský akční plán Praha III, str. 36

X. 7.4	Podpořit poradenská pracoviště při zohledňování well-beingu žáků jako předpokladu úspěchu ve vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	SML, MČ, příslušní ředitelé škol, SOV	věcné zprávy (vyúčtování) o využití dotací u jednotlivých programů podpory	grantové programy HMP, ESF, NIP MZS
--------	--	---------	---------	---------------------------------------	--	-------------------------------------

Podpora školního sportu je velmi významnou součástí pohybových aktivit, kdy jsou to v řadě případů právě školní pohybové aktivity, které přispívají k budování pozitivního vztahu dětí ke sportu. Školní sportovní infrastruktura pak nabízí významné synergické efekty, neboť je dopoledne využívána v rámci hodin tělesné výchovy a v odpoledních hodinách je možné ji vytížit sportovními organizacemi nebo širokou veřejností. Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032 v tomto kontextu řeší komplexnější zatraktivnění pohybových aktivit v rámci výuky, ale orientuje se i na využití kapacit školních sportovišť v odpoledních hodinách a ve víkendovém provozu. Veškerá opatření k rozvoji školního sportování a tělovýchovy obsahuje komplexně Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032.

Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032	AKTIVNÍ ŠKOLA Inspirace pro podporu pohybových aktivit žáků Metodické doporučení
	

Význam škol a školských zařízení je v oblasti sportu a volnočasových aktivit nenahraditelný. Důvodem je jejich vysoký podíl na celkové kapacitě sportovní infrastruktury a zejména pak skutečnost, že v rámci Evropské unie je až 85 % pohybových aktivit dětí a mládeže zajišťováno ve školách a školských zařízeních. Tyto pohybové aktivity jsou přitom realizovány v rámci vyučování, ale také jako mimoškolní pohybové aktivity například prostřednictvím školních sportovních klubů, pohybových zájmových kroužků apod. Sportovní participace ve školním věku přitom formuje vztah dětí k pohybovým aktivitám a pozitivně ovlivňuje životní styl i v letech budoucích. Z těchto důvodů má hl. m. Praha má za cíl podporovat rozvoj školního sportu a tomuto tématu je vyčleněna samostatná prioritní osa.¹²

Opatření v oblasti pohybových aktivit stanovené DZ HMP

X. 8. Podpora škol a školských zařízení v oblasti pohybových aktivit a školního sportu.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 8.1	Podpora tělesné výchovy a sportu v mateřských, základních a středních školách.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	grantová podpory na aktivity typu „Trenéři do škol“, rozšíření programu i na SŠ	rozpočet HMP
X. 8.2	Podpora mimoškolních pohybových aktivit	Q2/2024	Q4/2028	ZŠ, SŠ, DDM, AŠSK, MČ, SK, TJ	celkové kapacity školních sportovišť po skončení vyučování	rozpočet HMP, granty HMP
X. 8.3	Zajištění a podpora odborných kapacit na školách	Q2/2024	Q4/2028	ZŠ, SŠ, VŠ, AŠSK, MČ	počet osob a počet hodin s odborníkem na TV	rozpočet HMP, granty HMP
X. 8.4	Podpora sportu na školách	Q2/2024	Q4/2028	ZŠ, SŠ, AŠSK, ČAATS, ČAUS, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet HMP, granty HMP

¹² Plán rozvoje sportu a sportovních zařízení v hl. m. Praze 2021-2032, str. 118

4.10.4 Prevence rizikového chování

K prevenci rizikového chování pomáhají preventivní programy garantované PPP, ty jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Žáci jsou upozorňováni na negativa záškoláctví, vandalismu, xenofobie, rasismu, intolerance, antisemitismu a také stále více na nebezpečí negativa podceňování kybernetické bezpečnosti vlastních osobních údajů a nebezpečí kyberšikany. Opatření v oblasti primární prevence vychází ze strategických dokumentů MŠMT a HMP.

Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027	Krajský akční plán III Praha	PLÁN REGIONÁLNÍ PÉČE PRO OBLAST DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ V PRAZE 2020 - 2030
		

Opatření v oblasti prevence rizikového chování stanovené DZ HMP

X. 9. Podpora aktivit k posílení prevence rizikového chování a podpora sociálního klimatu ve školách.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor splnění	Zdroj financování
X. 9.1	Rozšiřování spolupráce škol s protidrogovými koordinátory a neziskovými organizacemi.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ, MP HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 9.2	Rozšiřování spolupráce poskytovatelů primární prevence.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ, MP HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 9.3	Zapojení škol do systému podpory a rozvoje kvality školské primární prevence na území HMP.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ, MP HMP	Naplnění opatření KPPRCH	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 9.4	Podpora komplexního systému primární prevence rizikového chování na území hl. m. Prahy.	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ školy, MP HMP, PČR, ZSP MHMP	pravidelná aktualizace opatření v rámci KPPRCH	rozpočet HMP
X. 9.5	Supervize pedagogů, pracovníků ŠPP (včetně školních psychologů, sociálních pedagogů atd.)	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ, MP HMP	počet supervizních setkání	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 9.6	Důsledná prevence v oblasti kyberšikany, a to i ve vztahu k pedagogickým pracovníkům.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ, PČR	počet nově provedených relevantních opatření, účast škol v KPBI	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 9.7	Podpora vzdělávání pedagogů a pracovníků školských poradenských pracovišť v oblasti budování bezpečného klimatu ve škole, práce s třídním kolektivem	Q2/2024	Q4/2028	SML, ZDR, školy v HMP, SOV, CSSP – PCPP, MP PPP	počet vzdělávacích kurzů, počet účastníků, zpětná vazba, zvýšení znalostí, dovedností a kompetencí	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.10.5 Podpora rovného přístupu ke vzdělávání

Vzdělávací soustava na území HMP v maximální možné míře reflektuje svobodný přístup ke vzdělávání takovým způsobem, aby žádná společenská skupina nebyla v přístupu ke vzdělávání znevýhodněna. Nejvíce rizikovou skupinou na území HMP jsou skupiny s nepříznivým socioekonomickým statusem a cizinci. Problematika rovného přístupu dětí/žáků/studentů-cizinců je od jara roku 2022 umocňována uprchlickou vlnou před válkou na Ukrajině.

V rámci informačních kampaní a rozšířených možností podpory je možné v rámci veletrhu vzdělávání získávat informace, které vedou k tomu, aby se předcházelo určitým znevýhodněním. Informační kampaně jsou pak soustředěny na oficiální portál školství Praha školská.

HMP připravuje specifické koncepce a strategie, které mají primárně pomáhat s naplňováním tamních cílů a aktivit. Dílčí cíle a opatření obsahují přímo samotné koncepční dokumenty. Kromě KAP III je důležitým koncepčním dokumentem také Strategie romské integrace v hlavním městě Praze pro roky 2022–2030 a Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám.

Koncepce politiky hl. m. Prahy ve vztahu k národnostním menšinám Aktualizace na období 2021–2025	STRATEGIE ROMSKÉ INTEGRACE V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE PRO ROKY 2022–2030	Veletrh vzdělávání Schola Pragensis	Portál Praha školská
			

Opatření v oblasti opatření směřujících k rovnému přístupu ke vzdělávání stanovené DZ HMP

X. 10. Podpora zavádění opatření směřujících k rovnému přístupu ke vzdělávání.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 10.1	Podpora participace všech aktérů vzdělávací politiky pro oblast rovného přístupu ke vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	Zpracování všech indikátorů a opatření vztahující se k území HMP.	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 10.2	Podpora individualizace výuky (zejména u jedinců ohrožených nerovným přístupem ke vzdělávání) a zavádění formativního hodnocení formou vzdělávání pedagogických pracovníků.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	Vytvoření vzdělávacího programu pro pedagogy.	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 10.3	Omezení odchodu žáků ze základního vzdělávání na víceletá gymnázia – formou nerozšiřování kapacit víceletých gymnázií a postupným ztraktivněním a zkvalitňováním výuky na ZŠ.	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ	Snížení podílu žáků odcházejících na víceletá gymnázia alespoň o 5%	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 10.4	Podpora nestereotypního výběru kariérní dráhy formou osvětových kampaní a spoluprací se zaměstnavateli v regionech a prostřednictvím kariérového poradenství.	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ	počet realizovaných přímých aktivit KARIPO ve školách, veletrh Schola Pragensis	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

X 10.5	Každoroční realizace veletrhu Schola Pragensis vzdělávání se zastoupením vystavovatelů s odborností poskytovat specifické poradenství (KARIPO, OMJ, talent a další).	Q2/2024	Q4/2028	HMP, UP	realizace prezenčního veletrhu vzdělávání 1x ročně, realizace veletrhu online	rozpočet HMP
X 10.6	Zajistit dětem ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí předškolní přípravu.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	zajistit podmínky pro zaměstnávání tzv. sociálních pedagogů, kteří dopomohou rodinám s procesem zápisu dětí do MŠ	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X 10.7	Podpořit úspěch dětí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí v hlavním vzdělávacím proudu na základní škole.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X 10.8	Podpořit děti ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí v navazujícím vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	zajistit podmínky pro zaměstnávání tzv. sociálních pedagogů	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X 10.9	Zajistit podmínky pro děti a mládež pro volnočasové a sportovní využití a zájmové vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	realizace podpůrných opatření přímo ve škole – obdobně jako v programu „Balíček okamžité pomoci Pražanům“	rozpočet HMP
X 10.10	Zachování a postupné posilování pozic „Sociální pedagog“ na základních školách zřízených MČ nebo HMP.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	realizace podpůrných opatření přímo ve škole – obdobně jako v programu „Balíček okamžité pomoci Pražanům“	rozpočet HMP
X 10.11	Podporovat ve spolupráci se školskými zařízeními a organizacemi působícími v oblasti vzdělávání zavádění programů interkulturní výchovy na všech stupních vzdělávání, vedoucí žáky a studenty k chápání a respektování jiných kultur, etnik i náboženství a k eliminaci etnických a rasových předsudků.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, MČ	vytvoření vzdělávacích programů dle individuálních požadavků a potřeb škol a vzdělávacích zařízení, návrh vzdělávacího programu pro dospělé (v rámci programů celoživotního vzdělávání) k tématu národnostních menšin,	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.10.6 Péče o talentované a nadané

HMP pravidelně podporuje mimořádně nadané a talentované žáky. Podpora ve většině případů soustředěna zejména do grantových programů, ale i individuálních a konkrétních opatření. Hlavní město Praha ve spolupráci s Pražským inovačním institutem realizovalo dotační program „Pilotní ověření systému péče o talenty“, který obsahoval „talentové vouchery“ pro základní a střední školy, jež se zaměřují na práci s mimořádně nadanými žáky. Získané finanční prostředky pomohly úspěšným žadatelům analyzovat školní systémy podpory nadání, navrhnout a realizovat zlepšení, či změnit a rozšířit stávající systémy. Grantový systém se jeví jako funkční cesta přímé podpory dětí/žáků/studentů ve školách.

Práce s nadanými a mimořádně nadanými je pro hl. m. Prahu velkým potenciálem. Z dostupných dat je zřejmé, že v Praze, stejně jako na celorepublikové úrovni dochází k nedostatečné identifikaci a následnému vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí s ohledem na jejich specifika. Důvodem je absence systematického a koordinovaného přístupu na regionální úrovni, který by účinně propojil jednotlivé aktéry, zejména školy, pedagogicko-psychologické poradny a pražskou síť podpory nadání při NPI ČR či jiné subjekty zabývající se prací s nadanými. Přístup pedagogů a možnosti, které může nadaný žák využít, se výrazně liší od školy ke škole (Česká školní inspekce, 2022). Trajektorie vzdělávání nadaného žáka závisí z velké části na tom, jakou školu navštěvuje, zda ho pedagog vyhodnotí jako nadaného a zda podnikne náležité kroky k jeho rozvoji.¹³

Mapování současného stavu péče o děti a žáky s intelektovým nadáním na vybraných školách v Praze	Krajský akční plán III Praha
	

Opatření v oblasti opatření péče o talentované a nadané stanovené DZ HMP

X. 11. Zkvalitňování výuky nadaných dětí, žáků a studentů.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 11.1	Rozšiřování služeb pro nadané děti, žáky a studenty ve školách i školských zařízeních.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 11.2	Podpora škol orientujících své ŠVP na nadané děti, žáky a studenty.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 11.3	Podpora PPP v práci s nadanými dětmi, žáky a studenty.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 11.4	Podpořit profesionální přístup k rozvoji nadaných i mimořádně nadaných žáků (dětí) a účastníků neformálního vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

¹³ Krajský akční plán III Praha, str. 51

4.10.7 Komunikační kompetence v cizích jazycích a podpora mobility a mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení

Výuka cizích jazyků na všech stupních středních škol, je jednou ze stálých priorit HMP, kterou se daří díky systematické podpoře v rámci tzv. „Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky 2020“ patnáct let naplňovat. Program zabezpečuje jak podporu časové dotace cizojazyčného vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou v posledních čtyřech ročnících před maturitní zkouškou, tak i umožňuje nadstandardní pojetí výuky cizích jazyků na středních školách zřizovaných HMP formou navýšení hodinové dotace cizojazyčného vzdělávání. Záměrem HMP je zkvalitnění vzdělávání a komunikačních schopností žáků maturitních oborů v cizím jazyce, proto je tato forma podpory prioritou. Cílem programu je vybavit žáky škol takovými jazykovými znalostmi, aby byli schopni začlenit se do konkurenčního prostředí trhu práce jak v České republice, tak i v rámci zemí EU. Jednou z možností, kterou nabízí metropolitní program, je i zapojení rodilých mluvčích do výuky cizích jazyků. Realizace metropolitního programu je stále žádanou aktivitou a z důvodu demografického nárůstu a počtu žáků na středních školách bude žádoucí v období platnosti DZ HMP program finančně posílit, aby posílená výuka byla odpovídající počtu žáků ve středních školách. Program za celou dobu své existence nedoznal zásadních změn.

Pro rozvoj jazykových dovedností a současně na podporu rozvoje talentovaných žáků a studentů byl HMP založen Nadační fond Cesta ke vzdělání, jehož cílem je rozšířit možnosti ve vzdělávání nadaných žáků středních škol, studentů vyšších odborných škol a konzervatoří působících na území hlavního města Prahy ve spolupráci se zahraničními subjekty. Nadačním fondem jsou poskytovány příspěvky na podporu studijních pobytů v zahraničních školách a na podporu účasti žáků a studentů, popř. jejich pedagogů, na soutěžích, festivalech, přehlídkách či konferencích v zahraničí. Nadační fond bude po dobu platnosti DZ HMP zachován.

Aktivita na podporu mezinárodní spolupráce a mobility žáků, studentů a pedagogů jsou na území HMP dlouhodobě podporovány. HMP pro školy, školská zařízení, resp. pro jejich žáky, studenty a pedagogy připravuje každoročně několik programů podpory – předně se jedná o grantový program „PROGRAMY CELOMĚSTSKÉ PODPORY VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY“ a Nadační fond „Cesta ke vzdělání“. V neposlední řadě je podpora směřována od věcně příslušných odborů MHMP přímo školám v rámci žádosti o podporu z programu Erasmus+.

Opatření v oblasti zkvalitňování výuky cizích jazyků stanovené DZ HMP

X. 12. Podpora zkvalitňování výuky cizích jazyků na všech stupních a typech škol.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 12.1	Aktualizace a další rozvoj metropolitního programu středoškolské jazykové výuky 2020 podle aktuální potřeby škol.	Q2/2025	Q2/2026	školy, HMP	udržení probíhajících aktivit; navýšení finančních prostředků na odpovídající úroveň	rozpočet HMP
X. 12.2	Spolupráce se zahraničními školami při realizaci výměnných programů pro žáky a pedagogy v zahraničních školách.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 12.3	Podpora organizace jazykových, stáží, výjezdů a soutěží.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 12.4	Zajištění financování Nadačního fondu Cesta ke vzdělání	Q2/2024	Q4/2028	HMP	každoročně zahrnout požadavek do návrhu rozpočtu HMP	rozpočet HMP

X. 12.5	Podpora mezinárodní spolupráce škol a školských na území HMP zařízení formou administrace žádostí o podporu, metodické a odborné podpory, sdílení kontaktů na zahraniční partnery a další.	Q2/2024	Q4/2028	školy, HMP, PII	Zřízení odpovídající podpory v rámci Pražského inovačního institutu.	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 12.6	Podpora mobility managementu škol a pedagogických pracovníků formou krátkých inspirativních cest „Inspirativní autobus“ k návštěvám zřizovatelů a škol v rámci Evropy.	Q2/2024	Q4/2028	HMP	Uskutečnit alespoň dvě inspirativní cesty v rámci EU pro oblast středního vzdělávání a pro oblast zájmového vzdělávání.	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 12.7	Podpora podávání žádostí škol a školských zařízení do programu Erasmus+, zavedení odpovídající podpory ze strany věcně příslušných odborů MHMP.	Q2/2024	Q4/2028	MHMP (SML, PRI), PII	počet nově zpracovaných žádostí o podporu	rozpočet HMP

4.10.8 Celoživotní vzdělávání a další vzdělávání

Školy mohou efektivně využívat svůj potenciál také pro další vzdělávání dospělých. Odborné školy se mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikací pro širokou veřejnost nebo také jako dodavatel specifického vzdělávání pro cílovou skupinu zaměstnanců různých podniků a firem. Všechny tyto činnosti mohou poskytovat díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí v době mimo fungování hlavní činnosti školy. Celoživotní vzdělávání a další vzdělávání by nemělo být doménou pouze pro potřeby trhu práce, ale také jako preventivní a volnočasová aktivita vedoucí k rozvoji a rozhledu občanů HMP. Odborné školy by se měly stát centry poskytovatelů kvalifikací v rámci NSK.

Opatření v oblasti dalšího vzdělávání stanovené DZ HMP

X. 13. Podpora zavedení a udržení systému celoživotního učení na území HMP.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 13.1	Podpora vzniku tzv. autorizovaných osob ve školách zřízených HMP na území HMP v rámci Národní soustavy kvalifikací.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.2	Podpora různých forem zapojení škol zřízených HMP do Národní soustavy kvalifikací.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.3	Podpora rekvalifikačních kurzů a vzdělávacích aktivit pro širokou veřejnost, na základě všeobecné potřeby takové vzdělávací aktivity realizovat, ve středních a vyšších odborných školách.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.4	Volné sdílení učebních materiálů vydaných školami: projekt otevřených vzdělávacích materiálů na pražských středních školách.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.5	Zřízení nových center celoživotního vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřízených HMP.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet nových center	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.6	Podpora spolupráce středních, vyšších odborných a vysokých škol formou síťování a spolupráce při utváření a realizaci nabídek pro další vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, VŠ, PII	vytvoření platformy pro sdílení nabídek dalšího vzdělávání	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.7	Podpora a rozvoj kariérového poradenství formou podpory vzniku funkčních platforem partnerství relevantních partnerů v oblasti dalšího vzdělávání.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, VŠ, PII	vytvoření platformy pro sdílení a partnerství	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 13.8	Podpora center celoživotního vzdělávání na středních, vyšších odborných i vysokých školách.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, VŠ, PII	vytvoření platformy pro sdílení a partnerství	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.10.9 Péče o žáky se specifickými poruchami učení nebo chování

HMP podporuje aktivity směřující k žákům se specifickými poruchami učení (SPU) nebo chování (SPUCH). Podpora ve většině případů soustředěna zejména do individuálních a konkrétních opatření.

ŠKOLSKÁ INKLUZIVNÍ KONCEPCE KRAJE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	Krajský akční plán III Praha	Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2022 až 2027
		

Opatření v oblasti zkvalitňování pro žáky se specifickými poruchami učení a chování stanovené DZ HMP

X. 14. Zkvalitňování výuky pro žáky se specifickými poruchami učení a chování.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 14.1	Rozšiřování cílených služeb pro děti, žáky a studenty se SPU (SPUCH) ve školách i školských zařízeních.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 14.2	Podpora škol orientujících své ŠVP na děti, žáky a studenty s SPU.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 14.3	Podpora PPP v práci se žáky s SPU.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 14.4	Důraz na efektivní omezení nadužívání podpůrných opatření u žáků s SPU formou účinné diagnostiky a práce s rodinou a školou za účasti všech základních aktérů, kteří provádí přiznávání podpory.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	definování konkrétních opatření v rámci ŠIKK	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 14.5	Rozšiřování cílených služeb pro děti, žáky a studenty se SPU (SPUCH) ve školách i školských zařízeních.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
X. 14.6	Podpora školních metodiků prevence v práci se žáky se specifickými poruchami učení nebo chování a s cílem vhodně koordinovat poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, MČ, PPP, SPC	počet nově provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF

4.10.10 Program podpory odborného vzdělávání hl. m. Prahy

V roce 2009 byla v HMP započata cílevědomá snaha čelit důsledkům demografické krize v populaci patnáctiletých, jejíž dopad do odborného školství byl nejmarkantnější. Kromě toho technické a jiné nehumanitní obory byly na okraji zájmu žáků a jejich rodičů při volbě budoucího povolání. Cílem programu „Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2024–2028 (dále jen „Podpora OV“) je rozšíření a udržení aktivit, které byly realizovány v období 2014 až 2023, a které měly pozitivní vliv na nepříznivé faktory ovlivňující odborné vzdělávání. HMP nemá za cíl nabírat do odborných škol značné množství žáků, ale získat pro odbornost pouze ty žáky, kteří budou mít zájem o svůj obor nebo odbornost a zejména pak HMP cílí na žáky základních škol k zodpovědnému výběru školy. Podpora v rámci tohoto programu není směřována pouze do odborných škol, ale i do škol všeobecně vzdělávacích (lycea).

Podpora OV je nastavena do souladu s realizací KAP III, neboť aktivity v některých případech doplňují, či jsou součástí přímých opatření zahrnutých do realizace KAP III. Cílem Podpory OV není vytváření nových koncepcí podpory a strategií rozvoje odborného vzdělávání na území HMP, ale podpora, udržení a rozvoj aktivit, které byly realizovány zejména v období let 2014 až 2023 s pozitivním dopadem na podporu a rozvoj odborného vzdělávání a které přispěly a přispívají ke zkvalitnění výuky a zvyšování prestiže odborného vzdělávání. Dále uvedené aktivity byly dále vyhodnoceny jako udržitelné na roky 2024–2028 z rozpočtu HMP.

Zpracováním programu Podpora OV do DZ HMP není dotčen souhlas Rady HMP s vydáním stipendijních řádů v rámci stipendijního programu Podpory OV, který byl vysloven v rámci usnesení Rady HMP č. 1438 ze dne 13. 6. 2017. Aktivity programu Podpora OV jsou v souladu s usnesením Rady HMP č. 1159 ze dne 22. 5. 2018.

Přehled aktivit programu

- Projektové dny – aktivita má podporovat spolupráci středních škol a základních škol, podpořit cílený zájem žáků základních škol o odborné vzdělávání, důraz je kladen na faktické odborné činnosti, které střední škola zorganizuje pro potenciální uchazeče, žáky základní školy.
- Semináře, workshopy a exkurze – zkvalitnění výuky žáků středních škol prostřednictvím intenzivního kontaktu s odborníky z profesní praxe.
- TOP kemp – vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností žáků formou jejich přímé účasti při výrobních operacích v partnerském podniku.
- SOLLERTIA PRAHA – soutěž pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu za přímé účasti podnikatelských subjektů a dalších organizací.
- Podpora technického vybavení škol – aktivita ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu na odborných školách, modernizaci vybavení odborných učeben či dílen pro odborný výcvik.
- Podpora vzdělávání pedagogů, učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů – vzdělávací aktivita, která prostřednictvím individuálně vybraných vzdělávacích programů umožní aktualizovat znalost výrobního prostředí firem, seznámit se s novými technologiemi a materiály, získat přístup a motivaci k dalšímu odbornému vzdělávání.
- Stipendijní systém – aktivita zaměřená na podporu málopočetných oborů vzdělání s výučním listem a na motivaci žáků ke studiu těchto oborů.
- Podpora specifických projektů škol, zapojení škol do soutěží a přehlídek, podpora odborných stáží žáků a pedagogických pracovníků.
- Propagace odbornosti na veletrzích poskytujících informace o vzdělávání.
- Podpora sympózií, soutěží a odbornostních setkání a jejich veřejná prezentace.
- Podpora zavádění ucelených programů (např. Technikiáda, Registr praxí či Výuka 4.0) do základních a středních škol, které se svými aktivitami zabývají odborným vzděláváním a získáváním specifických kompetencí žáků.

Program podpory odborného vzdělávání bude realizován z finančních prostředků HMP. Z této podpory nejsou zcela vyřazeny i školy jiných zřizovatelů. Výhradní aktivita pouze pro školy zřizované HMP je stipendijní program pro vybrané obory vzdělání s výučním listem, který se řídí k tomu vydanými pravidly, jež tvoří přílohu č. 3 tohoto DZ HMP.

Opatření v oblasti podpory odborného vzdělávání stanovené DZ HMP

X. 15. Program podpory odborného vzdělávání na území HMP.						
Císlo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
X. 15.1	Realizace projektových dnů ve středních odborných školách pro žáky základních škol.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, ZŠ, HMP	realizace alespoň 20 projektových dnů ve 20 středních školách v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.2	Realizace odborných seminářů, workshopů a exkurzí ve středních školách.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	realizace alespoň 60 akcí ve středních školách v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.3	Realizace TOP kempů ve pro excelentní žáky středních škol.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	realizace alespoň 10 akcí u partnerů škol v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.4	Realizace asymetrických dovednostních soutěží SOLLERTIA PRAHA.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	realizace alespoň 6 soutěží SOLLERTIA v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.5	Podpora technického vybavení středních škol zřízených hl. m. Prahou.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	vyhlášení dotační výzvy pro SŠ s alokací alespoň 10 mil Kč v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.6	Realizace výběrových a specifických vzdělávacích akcí pro pedagogy a učitele ve středních školách.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	realizace alespoň 20 výběrových vzdělávacích akcí přímo v SŠ v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.7	Udržení realizace stipendijního motivačního systému schváleného Radou hl. m. Prahy.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	podpora alespoň 250 excelentních žáků ve své odbornosti ve středních školách v kalendářním roce	rozpočet HMP
X. 15.8	Podpora individuálních specifických projektů škol a jejich zapojení škol do soutěží, přehlídek, včetně podpory odborných stáží žáků a pedagogických pracovníků SŠ.	Q2/2024	Q4/2028	SŠ, HMP	podpora alespoň čtyř významných individuálních projektů, účastí nebo jedinečných akcí realizovaných přímo SŠ	rozpočet HMP
X. 16.8	Podpora zavádění ucelených programů do škol s cílem vytváření podmínek pro získávání specifických kompetencí pro široké uplatnění v odborném vzdělávání a v praxi.	Q2/2024	Q4/2028	ZŠ, SŠ, VOŠ HMP	podpora zavádění úspěšných a ověřených programů do škol (např. Technikiáda, Registr praxí, Výuka 4.0 a další)	rozpočet HMP

5. Podpora zřizovatelů, managementu škol, pedagogických a nepedagogických pracovníků a řízení školského systému

Nutnost systémové podpory zřizovatelů škol a školských zařízení zejména u veřejných zřizovatelů se v posledních letech ukazuje jako zásadní nutnost. Kromě vývoje řízení školské soustavy dané mimo jiné určitými změnami v kurikulu, jsou pak hlavně významné změny v procesech fungování škol – např. v podobě digitalizace škol – ale i změn fungování škol v oblasti legislativy (eGovernment, zadávání veřejných zakázek, pracovní právo a další.) a v neposlední řadě se změny týkají řady společenských problematik (společenská – rodičovská – poptávka po změnách ve vzdělávání žáků a nečekaných událostí (epidemie COVID-19, válka na Ukrajině).

Důležitou oblastí celkové podpory ze „střední úrovně“ řízení školské soustavy je komplexní podpora zřizovatelů škol a školských zařízení působících na území HMP společně s podporou managementu škol a školských zařízení až po pedagogické a nepedagogické pracovníky. Podpora je sladována s potřebami území, která je organizována na základě specifik hlavního města. Odbor školství, mládeže a sportu MHMP vytváří soustavnou metodickou podporu zejména městským částem, které zřizují mateřské a základní školy k tomu slouží kromě individuálního přístupu také několik porad s úřady městských částí HMP, ale také dvakrát do roka organizované setkání s politickými představiteli městských částí, kteří mají ve své gesci školství a vzdělávání. V případě středních a speciálních škol MHMP organizuje pravidelné porady ředitelů škol a školských zařízení.

5.1 Podpora pedagogických a nepedagogických pracovníků

Zřizovatelé škol a školských zařízení a zejména pak samotné školy a školská zařízení mají trvalý zájem na prohlubování odborné kvalifikace pedagogických pracovníků, na zvyšování prestiže pedagogického povolání a zvyšování kvality materiálně technických podmínek potřebných pro výuku. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je povinné podle zákona o pedagogických pracovnících jako součást celoživotního vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci jsou podporováni v prohlubování odborné kvalifikace a rozšiřování aprocbe ze strany zřizovatelů i finančně.

Opatření v oblasti podpory pedagogických a nepedagogických pracovníků stanovené DZ HMP

XI. 1. Podpora pedagogických pracovníků, jejich vzdělávání, zvyšování jejich kvalifikace a prestiže.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
XI. 1.1	Posilování mzdových prostředků pro pedagogické i nepedagogické pracovníky ve školách zřízených HMP a MČ v každém kalendářním roce.	Q2/2024	Q4/2028	HMP	celková výše finančních prostředků na posílení mzdových prostředků	rozpočet HMP
XI. 1.2	Zajištění nájemních bytů ve vlastnictví HMP s navýšením kvóty profese „pro učitele“ z bytového fondu HMP, jako motivační benefit pro výkon profese učitele ve školách zřízených HMP, případně MČ a za podmínek stanovených zvláštními pravidly.	Q2/2024	Q4/2024	HMP	posílení kvóty profese pro učitele z bytového fondu HMP alespoň o 200 bytových jednotek.	rozpočet HMP
XI. 1.3	Podpora pedagogických pracovníků v oblasti DVPP v rámci programů vyhlášených HMP.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, PII	počet zajištěných školení DVPP	rozpočet HMP, dotace a granty, ESF
XI. 1.4	Podpora začínajících učitelů	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení,	počet provedených	rozpočet zřizovatele,

	prostřednictvím interních i externích mentorů a cíleného vzdělávání v oblasti vedení týmů, prací s jednotlivci a v koncepčním myšlení.			školy, HMP, MAP, KAP, PII	relevantních opatření	dotace a granty, ESF
XI. 1.5	Podpora pedagogických pracovníků v oblasti získání kompetencí v aplikaci kreativního myšlení a kreativity do běžné výuky.	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP, PII	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
XI. 1.6	Podpora DVPP a autoevaluace v oblasti uplatňování formativního hodnocení žáků (studentů).	Q2/2024	Q4/2028	školská zařízení, školy, HMP	počet provedených relevantních opatření	rozpočet zřizovatele, dotace a granty, ESF
XI. 1.7	Posilování mzdových prostředků pro pedagogické i nepedagogické pracovníky ve školách zřízených HMP a MČ.	Q2/2024	Q4/2028	HMP	celková výše finančních prostředků na posílení mzdových prostředků	rozpočet HMP

5.2 Podpora managementu škol

HMP se v období platnosti tohoto DZ HMP bude potýkat s generační obměnou řídicích pracovníků na všech úrovních vzdělávacích institucí. Nepříznivě se do generační obměny projevuje vyšší věkový průměr pedagogických sborů, ale i nepedagogických pracovníků na pozicích ekonomů a hospodářských agend. HMP se proto v následujícím období bude zabývat širší podporou řídicích pracovníků ve školách a školských zařízeních. Podpora bude směřována do oblastí vzdělávání a přípravy případných zájemců o řídicí pozici ve školách a školských zařízeních, dále do podpory ředitelské pozice s cílem odstranit přemíru administrativní zátěže (zejména v oblastech projektového řízení a provozního financování).

Opatření v oblasti podpory managementu škol stanovené DZ HMP

XI. 2. Podpora řídicích pracovníků a širšího managementu škol na všech úrovních.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
XI. 2.1	Podpora vzdělávání řídicích pracovníků (včetně zástupců ředitelek/ředitelů) ve vedení „leadershipu“.	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ, MAP, školy	Uskutečnit vzdělávací akce alespoň pro 60 řídicích pracovníků.	rozpočet HMP, dotace a granty, ESF
XI. 2.2	Metodická podpora a pomoc školám a školským zařízením při realizaci projektů a podpor z fondů EU, dotací a rozvojových programů, která bude poskytována Pražským inovačním institutem.	Q2/2024	Q4/2024	PII, školy, MHMP	Vytvoření obsahového rámce metodické podpory školám a školským zařízením.	rozpočet HMP, dotace a granty, ESF
XI. 2.3	Podpora síťování škol a výměny zkušeností a dobré praxe mezi řídicími pracovníky škol a školských zařízení prostřednictvím sdílení informací, stáží, hospitací a jinými vhodnými nástroji.	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ, MAP, školy, PII	Vytvoření sdíleného prostoru pro uchování a odběr informací, příkladů dobré praxe apod.	rozpočet HMP, dotace a granty, ESF
XI. 2.4	Podpora nábory, vzdělávání a odborná metodická pomoc (například při změně právních předpisů, metodiky	Q2/2024	Q4/2028	HMP, MČ, školy, PII	Vytvoření sdíleného informačního prostoru na portálu školství	rozpočet HMP, dotace a granty

	účetování apod.) směřující k nepedagogickým pracovníkům na úrovni vedoucích ekonomických a hospodářských pozic.				pro školní ekonomy a vedoucí hospodářské pracovníky.	
--	---	--	--	--	--	--

5.3 Metodická podpora zřizovatelů, škol a školských zařízení

Podpora zřizovatelů, škol a školských a zařízení je stále ve větší míře poskytována ze strany SML MHMP i v agendách, které přímo nesouvisí s přenesenou působností. Metodickou podporu v přenesené působnosti nadále zajišťují příslušné odbory Magistrátu hlavního města Prahy. Pro rozdělení některých kompetencí je v oblasti metodického vedení a podpory škol a školských zařízení (i zřizovatelů) cílem zejména ulehčení školám a školským zařízením s přebujelou administrativou, agendami projektového řízení a při procesu zavádění inovativních opatření do vzdělávacího procesu, a stále více i v procesu provozně-ekonomického.

5.4 Řízení školského systému na území HMP

Magistrát hlavního města Prahy a jeho věcně příslušné odbory – zejména Odbor školství, mládeže a sportu, Odbor rozpočtu – který má ve své organizační struktuře oddělení financování škol a školských zařízení, ale i Odbor projektového řízení – který se zabývá realizací projektů podpořených z EU i pro oblast školství a volného času, tvoří spolu řídicí článek střední úrovně na území HMP. Tento DZ HMP obsahuje průřezově celým dokumentem komplexní žádaná opatření, která jsou v souladu s DZ ČR a se Strategií 2030+. Cílem je efektivní řízení školského systému na území HMP napříč všemi oblastmi vzdělávání a při realizaci školských služeb, současně se zapojením relevantních aktérů školské politiky. V následujícím přehledu jsou uvedena opatření, která bude naplňovat zejména MHMP a organizace založené nebo řízené HMP.

XI. 3. Podpora řízení školského systému na území HMP v souladu se Strategií 2030+.						
Číslo opatření	Aktivita	Termín zahájení	Termín ukončení	Gesce	Indikátor plnění	Zdroj financování
XI. 3.1	Spolupráce na přípravě a tvorbě Strategie vzdělávací politiky 2030+ (Strategie 2030) formou zapojení jako aktivního připomínkového místa.	Q2/2024	Q4/2028	MŠMT, MHMP	Písemné vyjádření k návrhu dokumentu Strategie 2030, aktivní účast na projednávání Strategie 2030.	MŠMT, HMP
XI. 3.2	Zavedení nového typu spolupráce s MŠMT na úrovni společného pracovního týmu (MHMP + MŠMT + další relevantní partneři) s přesným rozdělením úkolů a kompetencí.	Q2/2024	Q4/2024	MŠMT, MHMP	zápisy a výstupy z pracovního týmu	MŠMT, HMP
XI. 3.3	Spolupráce MHMP v rámci pracovní skupiny k problematice odstraňování duplicitních zjišťování dat v oblasti školství a k problematice systémového nastavení procesů vzájemného sdílení dat mezi institucemi, které provádí zjišťování dat v oblasti školství.	Q2/2024	Q4/2028	MŠMT, MHMP, PII	zápisy a výstupy z pracovního týmu	MŠMT, HMP
XI. 3.4	Spolupráce MHMP, krajů a MŠMT na návrhu legislativních změn v oblasti přenesené působnosti	Q2/2024	Q4/2028	MŠMT, MHMP, kraje	zápisy a výstupy z pracovního týmu; zpracování konkrétních metodických	MŠMT, HMP, kraje

	krajských úřadů a MHMP s cílem posílení výkonu přenesené působnosti v určitých oblastech školského systému a zavedení efektivní poradensko-metodické podpory školám a školským zařízením v území s provázáním se zkušeností z jiných krajů.				materiálů	
XI. 3.5	Podpora principu evidence-based policy udržením odborných a analytických kapacit na zastřešujících úrovních školského systému v rámci MHMP a dalších institucí HMP.	Q2/2024	Q4/2028	MŠMT, MHMP, PII, IPR	vytvoření koordinační skupiny v rámci HMP a určení konkrétní osoby ke komunikaci s MŠMT	HMP, MŠMT
XI. 3.6	Zavedení systémové spolupráce v oblasti školství a vzdělávání se v rámci společných témat k řešení se Středočeským krajem.	Q2/2024	Q4/2028	MHMP, kraje	vytvoření společné skupiny SČK a HMP, KÚSČK a MHMP	bez dopadu na rozpočet

6. Financování regionálního školství v HMP 2024–2028

Financování regionálního školství je prováděno v případě většiny zřizovatelů škol a školských zařízení zejména z finančních prostředků poskytovaných z veřejných rozpočtů. Pro způsob financování regionálního školství jsou charakteristické tzv. zprostředkované finanční vztahy. To znamená, že finanční prostředky ze státního rozpočtu a z dalších veřejných rozpočtů jsou zprostředkovány přes jiný veřejný rozpočet.

Způsob financování regionálního školství je zakotven ve zvláštních zákonech. V případě financování regionálního školství územně samosprávnými celky jsou nejdůležitějšími zákony: pro každý aktuální rok zákon o státním rozpočtu, dále školský zákon a zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, v aktuálním znění.

Největší podíl na financování regionálního školství má státní rozpočet – zejména pak kapitola 333 – MŠMT. Veřejní zřizovatelé (kraje a obce) přispívají financemi na regionální školství také ze svých rozpočtů. Na provoz a fungování soukromých a církevních škol pak přispívají financemi jejich vlastní zřizovatelé.

Financování regionálního školství se provádí na základě rozpočtových pravidel státního rozpočtu a rozpočtových pravidel územního samosprávného celku. Podle kterých pravidel se financování konkrétních škol nebo školských zařízení děje, vyplývá z charakteru a postavení školy nebo školského zařízení podle zřizovatele.

Objem finančních prostředků s určením ke krytí tzv. přímých výdajů rozepisovaných do rozpočtů škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je kraj HMP nebo městská část HMP, je závislý na celkovém objemu státní dotace přidělené za tímto účelem HMP Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Provozní výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP jsou zabezpečeny prostředky rozpočtu vlastního HMP. Provozní výdaje škol a školských zařízení, které jsou zřízené městskými částmi, jsou pak zabezpečeny z rozpočtů jednotlivých MČ.

Finanční prostředky slouží k financování běžného provozu škol a školských zařízení, k financování oprav a rekonstrukcí, ale také na různé druhy podpor školství, které vyhlašuje HMP. V hl. m. Praze, je jako zdroj financování škol a školských zařízení v působnosti HMP vytvořena v rozpočtu vlastního hlavního města Prahy kapitola 04 – Školství, mládež a sport, která kromě finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT obsahuje také prostředky určené z vlastního rozpočtu hl. m. Prahy.

Hospodaření s rozpočtovými prostředky z veřejných rozpočtů upravuje legislativa – zejména zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Druhým důležitým zákonem je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících některých zákonů (rozpočtová pravidla), který upravuje pravidla pro hospodaření ze státního rozpočtu a mimo jiné rovněž finanční kontrolu.

Výše neinvestičního příspěvku na provoz školy či školského zařízení pro daný rok se odvíjí od výše provozního rozpočtu organizace v předcházejícím roce s přihlédnutím ke změnám a případným oprávněným požadavkům škol a školských zařízení. Rozpočet je organizaci stanoven i s přihlédnutím k jejím vlastním výnosům a stavům rezervního a investičního fondu.

MHMP projednává se školami a školskými zařízeními jejich rozpočtovou situaci dvakrát v roce při rozpočtovém řízení. Podkladem pro přiznání výše provozních prostředků je školou či školským zařízením zpracována podrobná finanční rozvaha potřeb prostředků na provoz (energie, voda, plyn, obnova vybavení tříd). Z provozních prostředků je hrazeno i nájemné pro ty školy a školská zařízení zřizovaná HMP, která provozují svoji činnost v objektech městských částí HMP.

Financování školství prostřednictvím dotací a grantů

Granty jsou specifickým nástrojem pro financování různých oblastí probíhajících ve školském systému. Vždy jsou směřovány ke konkrétním požadavkům a výstupům – tedy mají záměr ovlivňovat vývoj v konkrétních oblastech činností, aktivit, ale i výsledků vzdělávání. Granty jsou úzce spojeny s možnostmi poskytovatele, ale i příjemce. V konkrétních případech se jedná o prosazování priorit

skrže nepřímé financování škol a školských zařízení, tedy specifické politiky financování, které provádí stát (MŠMT), ale i regiony (kraje). Finanční prostředky dislokované v grantech nejsou dosažitelné pro všechny zájemce – žadatele. Proto lze chápat granty jako jednu z možností doplňkového financování. Nelze na nich stavět chod jakéhokoliv segmentu regionálního školství.

Stále se hledají různé zdroje pro financování mnohých oblastí regionálního školství, které nelze mnohdy řešit systémově, operativně nebo jsou podmíněny neočekávanými okolnostmi. Grantové nabídky nejsou omezeny pouze na národní prostředí, je možné čerpat také z grantů, které poskytují jiné země nebo instituce působící mimo Českou republiku (např. Villum Fonden). Úspěšnost škol v grantových nabídkách se stala měřítkem kvality každé konkrétní školy, ale i jejího vedení – tedy ředitele.

Financování školství prostřednictvím operačních programů a národních dotací

Operační program Jan Amos Komenský

Operační program Jan Amos Komenský (dále jen „OP JAK“) klade důraz na nezbytnost nabytí kompetencí k celoživotnímu vzdělávání, díky kterým člověk dosáhne maximalizace svého potenciálu a dlouhodobé uplatnitelnosti ve společnosti. OP JAK reflektuje prioritní témata financovaná ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2021–2027 a zkušenosti z předchozích operačních programů v gesci MŠMT. Cílem OP JAK je podpora rozvoje otevřené a vzdělané společnosti založené na znalostech a dovednostech, rovných příležitostech a rozvíjející potenciál každého jednotlivce, která povede k růstu konkurenceschopnosti České republiky a zlepšení životních podmínek jejich obyvatel.¹⁴

HMP, MČ, ale i jednotlivé školy a školská zařízení mohou čerpat podporu v různých výzvách OP JAK, a to v podstatě po celou dobu platnosti tohoto DZ HMP. Školy budou primárně využívat výzvy OP JAK zaměřené na tzv. šablony, což jsou individuální projekty školy se zjednodušeným vykazováním. Územně samosprávné celky HMP se postupně zapojují do výzev „Akční plánování v území“. HMP je oprávněným žadatelem o podporu v rámci VÝZVA Č. 02_23_18 AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ V ÚZEMÍ – IDZ 361 421 450 Kč

Integrovaný regionální operační program (IROP) – Regionální akční plán

Regionální akční plán hlavního města Prahy (dále jen „RAP“), který slouží jako národní intervenční nástroj určený výhradně pro řešení územní dimenze fondů EU ve vybraných tématech. Nepatří mezi integrované územní nástroje (ITI a CLLD). RAP řeší vybraná plošná témata, logicky podepřená a postavená na konsenzu (klíčoví územní partneři, řídicí orgány). V rámci pražského RAP je v tématu „střední školství“ stanovena alokace na úrovni území Prahy, která je vypočtena na základě objektivně stanoveného klíče. RAP byl schválen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 38/139 ze dne 16. 6. 2022.

HMP nemá ustanovenou Regionální stálou konferenci – proto schválení RAP bylo předloženo Zastupitelstvu HMP, kdy před tím byl RAP a zejména pak rámec se seznamem projektů projednán v rámci Pracovní skupiny vzdělávání hl. m. Prahy a také postaven na principu partnerství a jednotném přístupu. Na konci roku 2021 byly všechny střední školy se sídlem v hlavním městě Praha všech zřizovatelů vyzvány k předložení svých záměrů pro projekty vhodné k realizaci s podporou z IROP. Mapování zahrnovalo věcné zaměření, předpokládané výdaje, termín realizace i reálnou připravenost projektů. Celkový plánovaný objem finančních prostředků na realizaci schváleného RAP více jak 1,1

¹⁴ Zdroj: MŠMT, OP JAK, <https://opjak.cz/o-programu/>

mld. Kč. Období realizace jednotlivých projektů zařazených do RAP se předpokládá postupně v letech 2024 až 2028.

Hledání dotačních příležitostí z operačních programů a národních dotací

Odbor evropských fondů Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „odbor FON“) zajišťuje dotační monitoring pro projektové záměry hl. m. Prahy, městských částí a příspěvkových organizací. Rovněž poskytuje metodickou a konzultační podporu při přípravě a realizaci dotačních projektů, včetně administrace a řízení dotačních projektů hl. m. Prahy. V rámci monitoringu dotačních příležitostí financovaných z externích zdrojů realizuje odbor FON MHMP servis spočívající ve vyhledávání připravovaných a vyhlášených dotačních výzev a přičemž informuje relevantní subjekty. Odbor FON tak zajišťuje část metodické podpory školám, školským zařízením a jejich zřizovatelům při možnostech čerpání finanční podpory zejména z evropských fondů EU.

Financování školství prostřednictvím programových dotací HMP

HMP každoročně připravuje vlastní programové dotace, do kterých se v rámci různých specifických výzev mohou hlásit školy a školská zařízení, případně zřizovatelé škol o podporu. Okruh programových dotací se orientuje na témata:

- Integrace cizinců
- Národnostní menšiny
- Prevence kriminality
- Protidrogová prevence
- Primární prevence rizikového chování dětí a mládeže
- Sociální oblast
- Sport a tělovýchova
- Volný čas dětí a mládeže
- Školství
- Zdravotnictví
- Životní prostředí a energetika

Celkový objem finančních prostředků na alokace pro všechna témata činí v každém kalendářním roce stovky milionů korun z rozpočtu HMP. Programové dotace pomáhají dlouhodobě naplňovat opatření stanovená v předchozích dlouhodobých záměrech vzdělávání a jsou důležitou součástí financování v oblasti vzdělávání na území HMP.

Závěr

Fungování a rozvoj regionálního školství je v ČR stále ve velké míře závislé na podmínkách, které umožňuje státní správa. Samospráva pak v odpovídajících oblastech veřejné správy rozvoj regionálního školství doplňuje. Školství v podobě veřejné služby odráží realitu dění v celé společnosti. Proto, aby bylo možné určit, jakými aktivitami se pro svůj rozvoj má regionální školství v konkrétním časovém úseku ubírat, slouží dílčí koncepční dokumenty hlavního města Prahy, které jsou uvedeny jako východiska v úvodu kapitoly 4. Priority a rozvoj vzdělávání v jeho jednotlivých segmentech školství a vzdělávání.

DZ HMP určuje obecné specifické podmínky rozvoje regionálního školství, které jsou dány regionálním charakterem, při zohlednění všech jeho důležitých aspektů. Tento DZ ve svém obsahovém základu představuje priority pražského školství, které vycházejí již z DZ HMP 2020-2024 a plynule na nastavená opatření navazuje. Analýzou potřebnosti účelnosti se ukázalo, že více jak 90 % opatření jsou stále aktuální a využitelná i pro období 2024-2028.

Rozvoj regionálního školství je ve velké míře ovlivňován demografickým vývojem, a to ve všech segmentech regionálního školství. Segment středního vzdělávání je pak ovlivněn možnostmi absorpce absolventů středních škol na trh práce. Jako podmínka v rozvoji regionálního školství stále více roste význam predikce trhu práce anebo také predikce kvalifikačních potřeb trhu práce. Zatímco v případě demografického vývoje je nutné s tímto aspektem počítat v celé vzdělávací soustavě, v případě predikce trhu práce bude tento aspekt významný zejména pro střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání. Určení predikce trhu práce bude důležitým údajem, který by měl dopomoci správně nastavit vzdělávací nabídku středních škol a vyšších odborných škol.

Predikce trhu práce nemusí v konečném důsledku znamenat přesné stanovení hodnot poměru budoucích absolventů škol k počtu volných pracovních míst, s odpovídajícími kvalifikačními požadavky. Predikce trhu práce a predikce kvalifikačních potřeb trhu práce má výrazně zefektivnit vzdělávací systém zejména v oblasti odborného vzdělávání. Výsledky, které predikce trhu práce přinese, by měly být prevencí proti nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol. HMP se dlouhodobě nachází v pozici, kdy se míra nezaměstnanosti pohybuje na rekordně nízkých úrovních, protože absolventi středních a vyšších odborných škol nacházejí uplatnění na trhu práce, ačkoliv nejsou absolventy odpovídajícího oboru vzdělání. HMP je však nutné chápat v širších souvislostech a pracovní trh a některé aspekty specifické pro střední vzdělávání orientovat na širší metropolitní oblast HMP.

Aspekt demografického vývoje je v hl. m. Praze, mimo přirozený přírůstek obyvatel, rozšířen významně o vnější a vnitřní migraci obyvatel, které jsou vystaveny některé okresy Středočeského kraje a městské části hl. m. Prahy, zejména při hranici těchto dvou územně samosprávných celků. Rozvoj regionálního školství v segmentech předškolního a základního vzdělávání je tak velmi závislý na vývoji počtu obyvatel v konkrétním místě.

Základní vzdělávání se stejně jako předškolní vzdělávání v mnohých oblastech HMP a Středočeského kraje potýká s nedostatkem míst pro děti přicházející do prvních tříd základních škol. Tento stav je způsoben demografickým vývojem v sídelních oblastech, vznikem nových sídelních oblastí bez dostatečné nebo žádné školské infrastruktury. Dalším významným vlivem zatížení stávající školské infrastruktury je uprchlická krize související s válkou na Ukrajině. V následném období tak bude podporováno rozšiřování kapacit MŠ a ZŠ zejména v místech, kde bude existovat takováto potřeba dlouhodobě. V neposlední řadě je nutné posilovat kapacity SŠ neboť demografický vývoj a silné populační ročníky společně s významnou dojížděnkou žáků z jiných krajů do HMP znamená značnou zátěž na stávající kapacity středních škol. Zároveň se významně mění společenská poptávka na obory vzdělání, které školy poskytují.

Pro následující období bude nutné posílit efektivní komunikaci a spolupráci mezi všemi aktéry školské politiky na území HMP, ale i v rámci krajů. Důležitý je i rozvoj a koordinace vybraných aktivit společně se Středočeským krajem, který významně ovlivňuje pražské školství. Neméně důležitým cílem, který si ve svých opatřeních tento DZ HMP stanovuje, bude naplňovat cíle Strategie 2030+ a implementovat funkční a požadované nástroje v rámci implementačního projektu podpořeného z OP JAK. To se bude dít ve spolupráci se všemi relevantními aktéry školské politiky.

Přílohy

Příloha č. 1 – Přehled názvů a kódů Bilančních územních celků (BUC)

Kód BUC a název BUC	21_1 Praha 11 - západ
01_1 Praha 1 - levý břeh	21_2 Praha 11 - východ
01_2 Praha 1 - pravý břeh	22 Křeslice
02_1 Praha 2 – západ	23 Šeberov
02_2 Praha 2 - východ	24 Újezd
03_1 Praha 3 - západ	25_1 Praha 12 - Modřany_západ
03_2 Praha 3 - východ	25_2 Praha 12 - Modřany_východ
04_1 Praha 4 - Pankrác	25_3 Praha 12 - Kamýk
04_2 Praha 4 - Nusle	25_4 Praha 12 - Komořany
04_3 Praha 4 – Michle	25_5 Praha 12 - Cholupice
04_4 Praha 4 – Podolí	25_6 Praha 12 - Točná
04_5 Praha 4 - Krč-Pankrác	26_1 Libuš
04_6 Praha 4 - Braník_Dvorce	26_2 Libuš - Písnice
04_7 Praha 4 - Novodvorská_Hodkovičky	27_1 Praha 13 - Jihozápadní Město
04_8 Praha 4 - Lhotka_Krč	27_2 Praha 13 - severně od Rozvadovské spojky
04_9 Praha 4 – Spořilov	27_3 Praha 13 - Třebonice
05 Kunratice	28_1 Řeporyje
06_1 Praha 5 - Smíchov_sever	28_2 Řeporyje - Zadní Kopanina
06_2 Praha 5 - Smíchov_jih	29_1 Praha 14 - Hloubětín
06_3 Praha 5 – Košíře	29_2 Praha 14 - Černý Most
06_4 Praha 5 – Motol	29_3 Praha 14 - Hutě
06_5 Praha 5 - Jinonice_Radlice	29_4 Praha 14 - Kyje
06_6 Praha 5 - Hlubočepy_Barrandov	29_5 Praha 14 - Hostavice
07_1 Slivenec	30 Dolní Počernice
07_2 Slivenec – Holyně	31_1 Praha 15 - Hostivař
08_1 Praha 6 – Dejvice	31_2 Praha 15 - Horní Měcholupy
08_2 Praha 6 – Střešovice	32 Dolní Měcholupy
08_3 Praha 6 - Petřiny	33 Dubeč
08_4 Praha 6 - Vokovice_Veleslavín	34 Petrovice
08_5 Praha 6 – Břevnov	35 Štěrboholy
08_6 Praha 6 - Liboc_Ruzyně	36 Praha 16
08_7 Praha 6 - Ruzyně_letišťe	37 Lipence
08_8 Praha 6 – Hanspaulka	38 Lochkov
08_9 Praha 6 - Šárecké údolí	39 Velká Chuchle
08_10 Praha 6 – Sedlec	40_1 Zbraslav
09 Lysolaje	40_2 Zbraslav - Strnady
10 Nebušice	41 Praha 17
11 Přední Kopanina	42_1 Zličín
12 Suchdol	42_2 Zličín - Sobín
13_1 Praha 7 – Letná	43_1 Praha 18 - Letňany
13_2 Praha 7 - Holešovice_Bubny	43_2 Praha 18 - sídliště Prosek
14 Troja	44_1 Čakovice
15_1 Praha 8 - Bohnice_Čimice	44_2 Čakovice - Třeboradice
15_2 Praha 8 – Kobylisy	44_3 Čakovice - Miškovice
15_3 Praha 8 - sídliště Ďáblice	45 Praha 19
15_4 Praha 8 – Libeň	46 Satalice
15_5 Praha 8 – Karlín	47 Vinoř
16 Březiněves	48 Praha 20
17 Ďáblice	49 Praha 21
18 Dolní Chabry	50 Běchovice
19_1 Praha 9 - sídliště Prosek	51 Klánovice
19_2 Praha 9 - Vysočany_Libeň	52 Koloděje
19_3 Praha 9 - Harfa_Hloubětín	53_1 Praha 22 - Uhřetěves
19_4 Praha 9 - Nové Vysočany	53_2 Praha 22 - Pitkovice
19_5 Praha 9 – Hrdlořezy	53_3 Praha 22 - Hájek
20_1 Praha 10 - Vršovice	54 Benice
20_2 Praha 10 – Vinohrady	55_1 Kolovraty
20_3 Praha 10 - Bohdalec_Slatiny	55_2 Kolovraty - Lipany
20_4 Praha 10 – Strašnice	56 Královice
20_5 Praha 10 – Malešice	57 Nedvězí
20_6 Praha 10 - Záběhlice_Zahradní Město	

Příloha č. 2 – Kartogram rozložení bilančních územních celků (BUC) na území HMP

Zdroj: IPR

Pravidla pro poskytování motivačního a prospěchového stipendia pro žáky vybraných oborů středního odborného vzdělání ve školách zřizovaných Hlavním městem Prahou (dále jen „pravidla“)

I.

Cíle motivačního a prospěchového stipendia

Primární cíle:

V důsledku některých nedostatkových profesí na trhu práce a v důsledku nízkého zájmu žáků o vybrané obory vzdělání je cílem motivačního a prospěchového stipendia (dále jen „stipendia“) zvýšení zájmu žáků vycházejících ze základních škol o vybrané obory středního odborného vzdělání.

Sekundární cíle:

Poskytování stipendia má za cíl zkvalitnění odborné přípravy žáků vybraných oborů vzdělání z pohledu: motivace udržení si dobrého prospěchu, nízkého počtu zameškaných hodin (z toho vyplývající udržení si pravidelné docházky do školy) a v neposlední řadě řádné vykonávání praxe.

Důležitým cílem je také snížení počtu žáků, kteří předčasně ukončují vzdělávací proces ve vybraných oborech vzdělání.

II.

Stipendiem podporované obory vzdělání

- a) Seznam oborů středního odborného vzdělání, které jsou podporovány stipendiem, tvoří přílohu těchto pravidel.
- b) O oborech vzdělání, které budou hl. m. Prahou (dále jen „HMP“) podporovány, rozhoduje Rada HMP a to na návrhy odboru školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „odbor SML“), po projednání ve Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva HMP.
- c) Stipendium je určeno pro žáky středních odborných škol zřizovaných HMP.
- d) Realizaci stipendijního programu provádějí školy, které vyučují obory vzdělání zařazené do stipendijního programu (dále jen „vybrané obory“), a které v písemné podobě požádaly odbor SML o účast ve stipendijním programu.

III.

Finanční podpora

- a) Základní výše stipendia je stanovena na 800 Kč měsíčně ve všech ročnících a všech vybraných oborech.
- b) Bonus za vyznamenání v celkovém hodnocení je stanoven na 2 000 Kč v každém pololetí pro všechny ročníky a vybrané obory.
- c) Stipendium je právně nenárokové a je možné ho kdykoliv z rozhodnutí Rady HMP snížit, pozastavit nebo zrušit vždy v měsíci následujícím po tomto rozhodnutí.
- d) Stipendium je určeno pouze pro žáky denní formy vzdělávání (bez zkráceného studia)

IV.

Podmínky pro přiznání stipendia

- a) Žák se vzdělává v denní formě vzdělávání (bez zkráceného studia) ve vybraném oboru středního odborného vzdělání.
- b) Pro přiznání stipendia v prvním ročníku, musí žák po začátku studia absolvovat minimálně tři kalendářní měsíce souvislé školní docházky. V případě, že žák v tomto období zanechá vzdělávání, přeruší vzdělávání, je zahájeno řízení o vyloučení, nebo z jiného důvodu dlouhodobě nenavštěvuje školu, nemá nárok na přiznání stipendia.
- c) V případě, že žák přestoupí z jiné školy nebo z jiného oboru vzdělání do oboru vzdělání podporovaného stipendiem, má po splnění všech podmínek daných stipendijním řádem nárok na stipendium. Stane se tak prvním měsícem následujícím po měsíci, ve kterém přestoupil.

- d) V případě dlouhodobé absence žáka, například z důvodu nemoci nebo jiných příčin, a činí-li tato absence více jak 50 % docházky z daného období, nárok na vyplacení stipendia v tomto období zaniká.
- e) V případě, že žák opakuje ročník, nemá nárok na stipendium.
- f) V případě, že žák zanechá vzdělávání, přeruší vzdělávání, je zahájeno řízení o vyloučení, nebo z jiného důvodu dlouhodobě nenavštěvuje školu, nárok na stipendium mu zaniká počátkem následujícího měsíce po měsíci, ve kterém studium přerušil.
- g) Pro trvání nároku na stipendium nesmí mít žák žádnou neomluvenou absenci, kázeňské opatření uložené ředitelem školy nebo třídním učitelem.
- h) Pokud žák bude mít v pololetí nebo na konci roku sníženou známku z chování, nárok na stipendium zaniká na celé následující pololetí.
- i) Žák má nárok na stipendium tehdy, kdy není hodnocen celkovou známkou z odborných předmětů vybraných oborů vzdělání horší než chvalitebný.
 - 1) Hodnocení se týká odborných předmětů a odborného výcviku.
 - 2) Předměty, podle kterých se bude stanovovat nárok na stipendium ve vybraných oborech vzdělání, určuje ředitel školy. Musí se však minimálně týkat odborného výcviku a alespoň jednoho odborného předmětu, který je nosný pro daný obor vzdělání.
 - 3) Celkové hodnocení bude prováděno, v pololetí a na konci školního roku.
- j) Žák, který bude mít na vysvědčení celkové hodnocení „prospěl s vyznamenáním“ a současně splňuje podmínky dané stipendijním řádem, obdrží jednorázovou odměnu ve stanovené výši.
- k) Žák má nárok na výplatu stipendia, pokud je i v době výplatního termínu žákem školy. Toto ustanovení neplatí pro úspěšného absolventa, který v řádném termínu školu dokončil a má nárok na stipendium a jeho výplatu v předepsaných termínech.
- l) Stipendium není vypláceno po dobu hlavních školních prázdnin.
- m) O přiznání nároku na stipendium rozhoduje ředitel školy dle těchto vydaných pravidel. V případech nesouhlasu žáka s rozhodnutím ředitele školy rozhoduje odbor SML.

V.

Poskytnutí finančních prostředků škole

- a) Zapojené školy dostanou účelový finanční příspěvek z rozpočtu zřizovatele.
- b) Výše příspěvku od zřizovatele bude záviset na počtu žáků, kteří splní podmínky stipendijního programu. Podklady škola dodá odboru SML:
 - 1) do 31. 1. za první pololetí školního roku,
 - 2) do 30. 6. za druhé pololetí školního roku.
- c) Podklady za každé pololetí musí obsahovat seznam oborů vzdělání, ve kterých žáci splnili podmínky pro výplatu stipendia, celkový počet žáků v každém oboru vzdělání (v jednotlivých ročnících), celkovou finanční částku za každý obor vzdělání a celkovou částku za školu na výplatu stipendia za dané pololetí školního roku. K žádosti o finanční příspěvek k vykázaní výše stipendií za pololetí školního roku slouží závazný formulář, jehož vzor bude každé zapojené škole poskytnut. Ředitel školy ručí za správnost všech údajů a zejména za výpočet finanční částky za školu na stipendia za dané pololetí školního roku.
- d) Zprávu o realizaci stipendijního programu odevzdá škola vždy za celý školní rok nejpozději do konce měsíce října příslušného kalendářního roku.
- e) Zpráva o realizaci stipendijního programu bude obsahovat počet zúčastněných žáků v příslušných oborech vzdělání, přesnou výši celkové částky vyplacených stipendií a případné poznámky a doporučení školy.
- f) Finanční prostředky pro výplatu budou škole poskytnuty po schválení Radou HMP:
 - 1) do 31. 3. kalendářního roku za období září až leden,
 - 2) do 30. 9. kalendářního roku za období únor až červen.
- g) Na poskytnutí účelového finančního příspěvku z rozpočtu zřizovatele při nedodržení podmínek nevzniká školám právní nárok.

- h) V případě, že stipendijní program bude ze strany školy nebo HMP ukončen, škola nevyužité finanční prostředky vrátí na účet poskytovatele v rámci nejbližšího finančního vypořádání, nejpozději do 31. 10. kalendářního roku.

VI.

Způsob vyplácení stipendia školou

- a) Vyplácení stipendia bude prováděno školou pololetně nejpozději:
- 1) do 30. 4. kalendářního roku za první pololetí daného školního roku,
 - 2) do 31. 10. kalendářního roku za druhé pololetí předcházejícího školního roku.
- b) Bonus za vyznamenání v celkovém hodnocení v pololetí bude vyplácen společně se stipendiem dle bodu a) tohoto článku.
- c) Žák vyplacené stipendium potvrdí na podpisovém listu. Podpisový list musí obsahovat název školy a období výplaty stipendií v záhlaví, dále pak jméno, příjmení, obor vzdělání, ročník, datum narození, částku vyplaceného stipendia, datum a podpis.
- d) Škola si stanoví další individuální podmínky; tj. jakým způsobem, ve kterém dni v kalendářním měsíci a podle platného stipendijního řádu vydaným ředitelem školy budou vyplácena stipendia žákům.
- e) V případě, že žák mající nárok na výplatu stipendia z průběhu školního roku si nevybere stipendium po řádném ukončení ročníku do 30. 9. kalendářního roku včetně, zaniká mu po tomto datu nárok.

VII.

Závěrečná ustanovení

- a) Ředitel školy, která vyučuje vybrané obory, vydá stipendijní řád, který je v souladu s těmito pravidly a školským zákonem, a který je ve znění Vzorového stipendijního řádu schváleného usnesením RHMP č. 1438 ze dne 13. 6. 2017, ve znění usnesení RHMP č. 1159 ze dne 22. 5. 2018.
- b) Obory zařazené do stipendijního programu tvoří přílohu těchto pravidel.
- c) Pravidla jsou vydána na dobu neurčitou.
- d) Pravidla jsou účinná od 1. června 2018.

Podporované obory vzdělání v rámci motivačního a prospěchového stipendia hlavního města Prahy

kód oboru	název oboru vzdělání	kód oboru	název oboru vzdělání
23-51-E/01	Strojírenské práce	26-59-H/01	Spojový mechanik
26-51-E/01	Elektrotechnické a strojně montážní práce	28-52-H/01	Chemik
29-51-E/01*	Potravinářská výroba (pouze ŠVP řeznické a uzenářské práce)	29-53-H/01	Pekař
		29-56-H/01	Řezník - uzenář
33-56-E/01	Truhlářská a čalounická výroba	31-58-H/01	Krejčí
36-55-E/01	Klempířské práce ve stavebnictví	32-52-H/01	Výrobce kožedělného zboží
36-57-E/01	Malířské a natěračské práce	33-56-H/01	Truhlář
36-59-E/01	Podlahářské práce	33-59-H/01	Čalouník
36-62-E/01	Sklenářské práce	36-52-H/01	Instalatér
36-64-E/01	Tesařské práce	36-54-H/01	Kameník
36-67-E/01	Zednické práce	36-56-H/01	Kominík
36-69-E/01	Pokrývačské práce	36-59-H/01	Podlahář
41-55-E/01	Opravařské práce	36-62-H/01	Sklenář
23-51-H/01	Strojní mechanik	36-64-H/01	Tesař
23-52-H/01	Nástrojař	36-66-H/01	Montér suchých staveb
23-55-H/01	Klempíř	36-67-H/01	Zedník
23-55-H/02	Karosář	36-67-H/02	Kamnář
23-56-H/01	Obráběč kovů	36-69-H/01	Pokrývač
23-61-H/01	Autolakýrník	39-41-H/01	Malíř a lakýrník
23-65-H/01	Strojník	41-55-H/01	Opravář zemědělských strojů
26-51-H/01	Elektrikář	82-51-H/01	Umělecký kovář a zámečnický, pasíř
26-51-H/02	Elektrikář - silnoproud	82-51-H/09	Umělecký rytec
26-52-H/01	Elektromechanik pro zařízení a přístroje	82-51-H/03	Zlatník a klenotník
26-57-H/01	Autoelektrikář	65-51-H/01*	Kuchař – číšník (pouze pro žáky, kteří vykonávají dlouhodobou praxi v provozech školního stravování)
65-51-E/01*	Stravovací a ubytovací služby (pouze pro žáky, kteří vykonávají dlouhodobou praxi v provozech školního stravování)	36-58-H/01	Montér vodovodů a kanalizací a obsluha vodárenských zařízení

*) Obor vzdělání je podporován pouze za vymezených podmínek, není tak plošně určen pro všechny žáky, kteří se v tomto oboru vzdělávají.

Seznam použitých zkratek

BUC	dílčí statistické celky vytvořené spojením příslušných základních sídelních jednotek na základě logických vazeb v území z hlediska veřejné vybavenosti (se zohledněním přiměřené velikosti a územní celistvosti, vnitřních dopravních vazeb, přírodních i umělých bariér, respektováním hranic městských částí apod.)
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR
DZ HMP	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
G	gymnázium
HK ČR	Hospodářská komora české republiky
HKP	Hospodářská komora hl. města Prahy
HMP	hlavní město Praha
ICT	informační a komunikační technologie
IDZ	implementace dlouhodobého záměru
IROP	Integrovaný operační program
ISCED	International Standard Classification of Education
IT	informační technologie
KAP	krajský akční plán
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MP HMP	Městská policie hl. m. Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	nestátní nezisková organizace
NPI	Národní pedagogický institut České republiky
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek, jsou územní celky vytvořené pro statistické účely
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OMJ	Odlišný mateřský jazyk
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PČR	Policie České republiky
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PHmax	Hodnota PHmax představuje maximální týdenní počet hodin vyučování v rozsahu podle rámcového vzdělávacího programu financovaný ze státního rozpočtu.
PII	Pražský inovační institut
POKOS	Příprava občanů k obraně státu
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RAP	Regionální akční plán
RgŠ	regionální školství
RHMP	Rada HMP
ROZ MHMP	odbor rozpočtu MHMP
RVP	rámcový vzdělávací program

SML MHMP	odbor školství, mládeže a sportu MHMP
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SOV	odbor sociálních věcí MHMP
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPU	specifické poruchy učení
SPUCH	specifické poruchy chování
SR	státní rozpočet
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠIKK	Školská inkluzivní koncepce kraje
ŠVP	školní vzdělávací program
UK	Univerzita Karlova
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VŠPS	výběrové šetření pracovních sil
ZHMP	Zastupitelstvo HMP
ZSP MHMP	odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence MHMP
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam použitých zdrojů

BRABEC, Tomáš. Prognóza obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze v roce 2022 - Populační vývoj a výhled Prahy, IPR Praha, Praha, 2023

AKTIVNÍ ŠKOLA Inspirace pro podporu pohybových aktivit žáků Metodické doporučení, 1. vydání, Vydala a vytiskla: Česká školní inspekce, 2023, ISBN 978-80-88492-38-2 (online ; pdf)

Český statistický úřad – Statistická ročenka hl. m. Prahy, databáze statistických údajů (online)

Hlavní město Praha, PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., Integrovaná strategie pro ITI Pražské metropolitní oblasti pro období 2021–2027, Schváleno usnesením Zastupitelstva číslo 1/95 ze dne 16.2.2023 k Integrované strategii pro ITI Pražské metropolitní oblasti na programové období 2021 - 2027

MHMP: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020 - 2024

MHMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2019/2020

MHMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2020/2021

MHMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2021/2022

MHMP: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2022/2023

MPSV, projekt KOMPAS, registrační číslo projektu: CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_122/0006097, [cit 19.01.2024] dostupné na adrese: <https://www.predikcetrhuprace.cz/>

MPSV: Systém predikce trhu práce, aneb „Naše milé Česko, kam máš s trhem práce nakročeno?“, [cit 19.01.2024] dostupné z <https://www.predikcetrhuprace.cz/o-projektu>

MŠMT statistické ročenky školství – výkonové ukazatele

MŠMT: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023 - 2027, Praha 2023

Operační Program Jan Amos Komenský [online], 2024. O programu [cit. 2024-02-29] Dostupné z: <https://opjak.cz/o-programu/>; <https://opjak.cz/>

VOJTĚCH, Jiří. Ing., Mgr. Hana Novotná, Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2023, Vydal Národní pedagogický institut České republiky, 2023

VOJTĚCH, Jiří. Ing., Mgr. Kristýna Staňková, Mgr. Hana Novotná, Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2022, Vydal Národní pedagogický institut České republiky, 2022

VOJTĚCH, Jiří. Ing., Mgr. Kristýna Zahradníčková, Mgr. Hana Novotná, Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2021, Vydal Národní pedagogický institut České republiky, 2021

VOJTĚCH, Jiří. Ing., Mgr. Kristýna Zahradníčková, Mgr. Hana Novotná, Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2020, Národní pedagogický institut České republiky, 2020

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

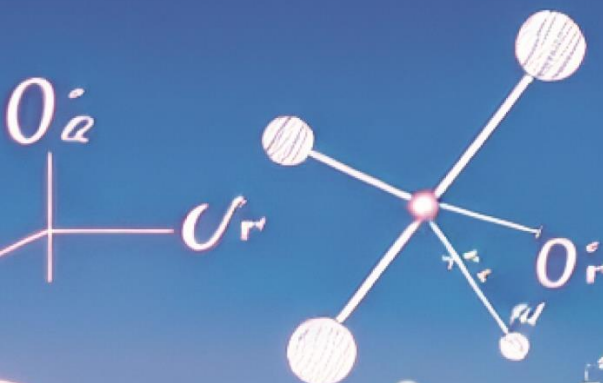
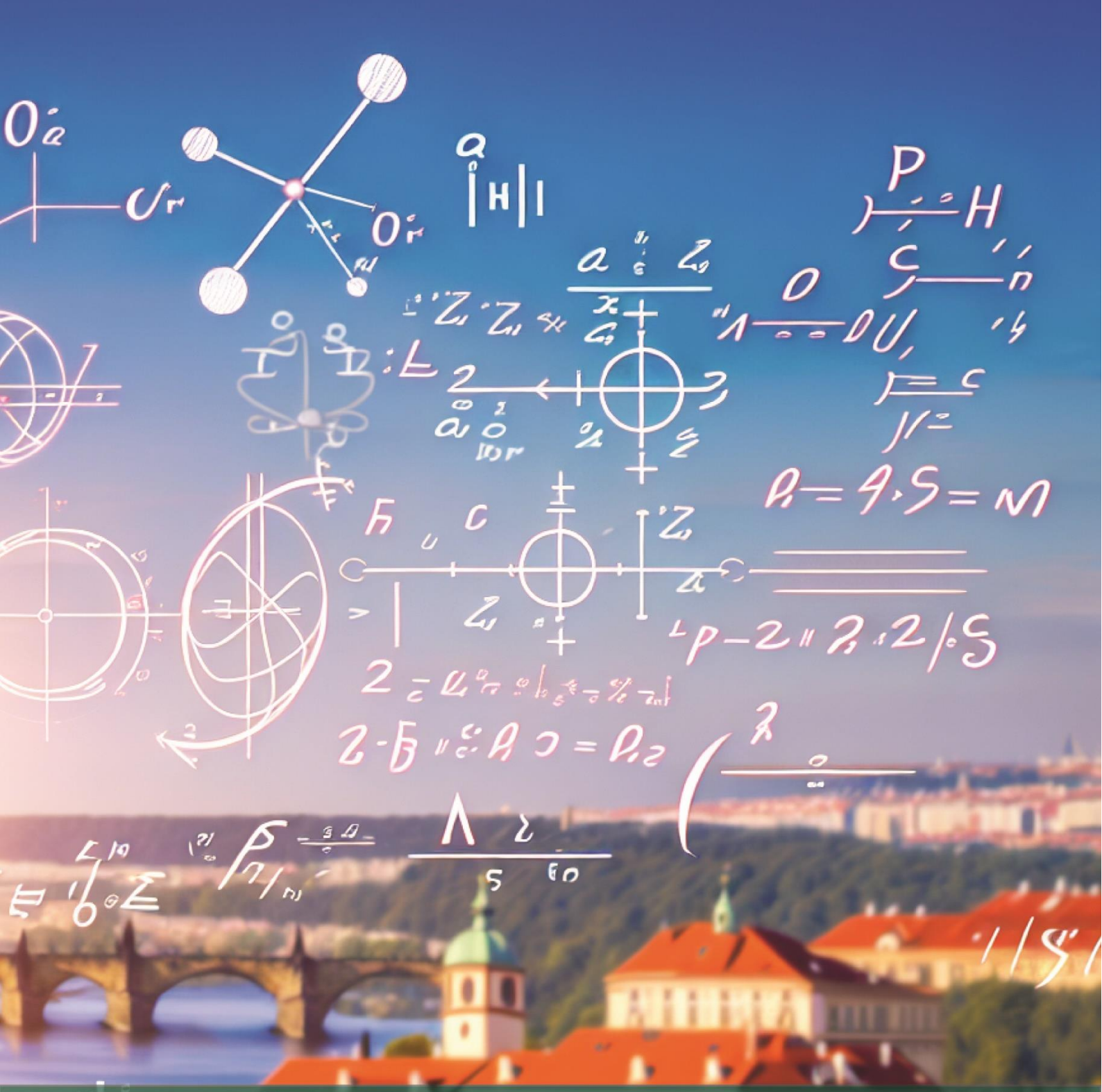
Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění
pozdějších předpisů

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Praze – podle ISCED, v %	14
Tabulka 2 – Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO v %	15
Tabulka 3 – Obecná míra nezaměstnanosti v HMP a ČR - roční průměr v %.....	17
Tabulka 4 – Míra nezaměstnanosti v Praze a v ČR podle vzdělání (rok 2022) v %	18
Tabulka 5 – Přehled nezaměstnanosti čerstvých absolventů oborů vzdělání E, H podle skupin oborů v HMP v %.....	18
Tabulka 6 – Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol podle jednotlivých kategorií vzdělání v Praze a v ČR v %	19
Tabulka 7 – Počty škol a školských zařízení ve školním roce 2019/2020 a ve školním roce 2022/2023	23
Tabulka 8 – Základní údaje o předškolním vzdělávání	23
Tabulka 9 – Základní údaje o základním vzdělávání	24
Tabulka 10 – Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – všichni zřizovatelé	24
Tabulka 11 – Počty žáků ZUŠ v jednotlivých školních rocích od 2019/2020 do 2022/2023.....	25
Tabulka 12 – Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2016–2023	26
Tabulka 13 – Základní údaje o středním vzdělávání	27
Tabulka 14 – Zařízení ústavní a ochranné výchovy na území HMP	29
Tabulka 15 – Schéma principu financování regionálního školství od 1. 1. 2020	30
Kartogram 1 – Vývoj počtu obyvatel mezi lety 2001 a 2021 v BUC.....	8
Kartogram 2 – Prognóza změny počtu obyvatel mezi lety 2021 a 2030 v BUC	9
Kartogram 3 – Přirozený přírůstek počtu obyvatel podle městských částí hl. m. Prahy v letech 2018-2022.....	12
Kartogram 4 – Podoba Pražské metropolitní oblasti a vývoj relativní změny počtu obyvatel PMO, jejího zázemí a SČK mezi lety 1993 a 2020	13
Kartogram 5 – Podíl dětí ve věku 3 až 5 let a rozmístění mateřských škol podle typu zřizovatele	42
Kartogram 6 – Podíl dětí ve věku 6 až 14 let a rozmístění základních škol podle typu zřizovatele.....	46

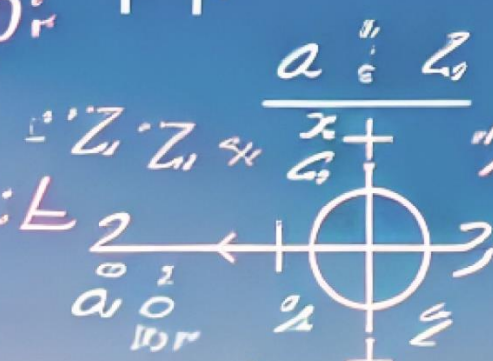
Seznam grafů

Graf 1 – Prognóza (PROG) věkové pyramidy obyvatel Prahy v roce 2050 v porovnání s rokem 2021 .	9
Graf 2 – Demografická prognóza a projekce počtu obyvatel (k 31. 12.) Prahy podle variant budoucího vývoje do roku 2050	10
Graf 3 – Přirozený, migrační a celkový přírůstek v hl. m. Praze v letech 2006 až 2022.....	11
Graf 4 – Zastoupení profesních tříd v Hl. m. Praha (CZ-ISCO)	14
Graf 5 – Skladba žáků na SŠ podle jejich trvalého pobytu v letech 2015 až 2023 – školy zřízené HMP	26

$$a \parallel H \parallel$$

$$P = H$$
$$C = n$$
$$1 = DU$$
$$F = C$$
$$H =$$

$$P = 9.5 = M$$

$$P - 2 = 2.2 / 5$$

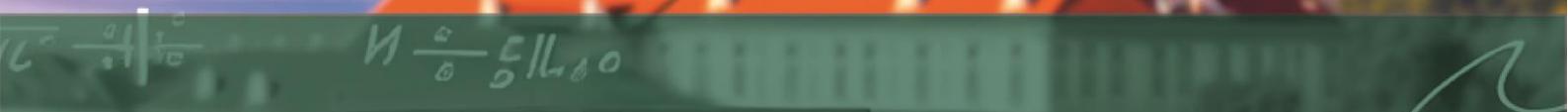
$$2 = 4 \dots$$

$$2 - 5 = A \dots = P_2$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{L}{10} \dots \frac{P}{7} \dots \frac{A}{5} \dots \frac{2}{60}$$

115

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství, mládeže a sportu
Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1
www.prahaskolska.eu

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA